

OPINTO-OPAS 2002-2003

Julkaisija
Toimitus
Suunnittelu ja taitto

Paino
Ilmestynyt

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Riitta Leppänen ja Annamari Maukonen
Mainostoimisto BSA Media MI Oy
Mauri Leppänen
Kirjapaino Kari
6/2002

LUKIJALLE

Olet aloittamassa opintojasi Humanisissa ammattikorkeakoulussa. Humak on opiskelijamäärältään melko pieni ammattikorkeakoulu, mutta sen erityispiirre on laaja alueellinen kattavuus. Toimimme kaikkiaan 12 paikkakunnalla, ja ajatuksena on, että koko verkoston opetustarjonta on käytettävissä opintoja suunnitellessasi. Tarjoamme opintoja kolmessa koulutusohjelmassa.

Humanistinen ammattikorkeakoulu pyrkii edistämään Sinun ammatillista kasvuasi työelämän asiantuntijaksi, yhdistämään monialaista osaamista, kehittämään sijaintialueitaan ja työelämää sekä mahdollistamaan kansainvälistymisen opintojen osana. Ammatillisen kasvun ohella pyrimme tukemaan Sinun persoonasi monipuolista kehittymistä tavoitteena aktiivinen, toiset huomioonottava kansalaisuus.

Kaikkien Humakin koulutusohjelmien ytimessä on inhimillinen kohtaaminen. Haluamme kehittää Sinun herkkyyttäsi ja taitoasi kohdata sosiaalisia tilanteita ja ongelmia sekä löytää niihin ammatillisesti ja eettisesti kestäviä ratkaisuja. Humanistisen ammattikorkeakoulun strategia on nostanut keskeiseksi tavoitteeksi myös verkostoprosessien hallinnan. Verkosto-osaaminen on nykyaikaisen työelämän perustaitoja kaikilla aloilla, ja haluamme Sinun kehittyvän tämän alueen vankaksi osaajaksi.

Ammattikorkeakoulun ensisijaisena tavoitteena on kouluttaa korkeatasoisia työelämän asiantuntijoita. Opetuksen lähtökohtana on työtoiminta ja työelämän muutoksen hallinta. Ammattikorkeakoulu vastaa erääseen nykyisen ja tulevan työelämän keskeisistä muutostaasteista. Pyrimme kouluttamaan uudenlaisia osaajia, jotka kykenevät myös kehittämään omaa alaansa eivätkä pelkästään soveltaa sitä, mikä on opittu.

Ammattikorkeakouluopinnot edellyttävät itsenäisempää työskentelyä kuin, mihin olet tottunut aiemmissa lukio- tai ammattiopinnoissasi. Joudut tekemään itsenäisesti henkilökohtaisen opinto-ohjelman, joka on laadittava siten, että saat tutkinnon suoritetuksi 3,5 vuoden aikana. Keskeinen apuväline on käsissäsi oleva opinto-opas. Opettajamme ja henkilökohtaiset ohjaajanne ovat käytettävissäsi, kun tarvitset neuvoja ja ohjeita opintojesi suorittamisessa. Opintojesi loppuvaiheessa teet oppinnäytetyön, joka vaatii oman alasi jonkin aihepiiriin itsenäistä hallintaa. Varsinaiset opintosi Sinun tulee harkita siten, että ne mahdollisimman hyvin tukevat koulutautumistasi oman alasi korkeatasoiseksi asiantuntijaksi.

Humanistinen ammattikorkeakoulu toivottaa Sinulle menestystä opinnoissasi.

Osmo Lampinen
rehtori

TERVEHDYS HUMANISTISEN AMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJAYHDISTYKSELTÄ

Opiskelijayhdistystämme kutsutaan lyhyesti HUMAKOksi, ja joukkoomme kuuluu valtakunnallisesti noin 700 opiskelijaa (lukuvuonna 2002–2003). Ammattikorkeakoulumme on valtakunnallinen oppilaitos, ja koulutusyksiköt sijaitsevat ympäri Suomea. HUMAKO vaikuttaa jokaisessa näistä koulutusyksiköistä pyrkien osaltaan luomaan valtakunnallista opiskelijakulttuuria ja Humakin yhtenäisyyttä.

Yhtenä HUMAKOn tavoitteena on auttaa sinua opiskelujesi alkuun ja vauhtiin päästyäsi tukea sinua opiskelijaelämään liittyvissä asioissa. Olkoon asiasi pieni tai suuri, portfolio tai hops, on jokaisessa yksikössä koulutettuja HUMAKOn tutoreita valmiina auttamaan sinua. Tutorit tietävät paljon käytännön opiskelijaelämästä ja oman koulutusyksikkösi erityispiirteistä. Lisäksi yksikössäsi vaikuttavat HUMAKOn hallituksen ja edustajiston jäsenet, joiden puoleen voit myös kääntyä.

Opiskelu on opiskelijan työtä. Älä kuitenkaan unohda, että myös kouluajan ulkopuoliset riennot kuuluvat opiskelijaelämään. HUMAKO järjestää opiskelijoille yhteisiä tapahtumia, joissa voit tutustua muihin opiskelijoihin niin yksikössäsi kuin valtakunnallisesti. HUMAKO kutsuu sinut mukaan opiskelijayhdistystoimintaamme, jotta sinun ja opiskelijakavereidesi Humak-vuodesta tulisi todella ikimuistoiset.

Tervetuloa!

Katri Kokkonen
puheenjohtaja

Elina Perälä
tutorvastaava

SISÄLLYSLUETTELO

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU	9		
Mikä on Humak?	9	Opintokortti	27
Humakin organisaatio	11	Opintososiaaliset edut	27
Oppimisympäristöt	13	Opintotuki	27
Kontaktiopetus (K)	14	Opintotukilautakunta	28
Itsenäinen		Opiskelijaterveydenhuolto	29
työskentely (I)	14	Opiskelijoiden vakuutukset	29
Työoppiminen (T)	14	Yhteistyö eri ammatti- korkeakoulujen välillä	30
Kansainvälinen		Opintopassiyhteistyö	30
oppimisympäristö (KV)	14	Virtuaaliammattikorkeakoulu	31
Verkko-oppiminen (V)	15	Kansainväliset yhteydet ja opiskelu ulkomailla	32
Projektit (P)	15	Opiskelijajyhdistys	
Muut oppimista		HUMAKO ry	34
tukevat ympäristöt (M)	15		
Virtuaalikampus Hunet	16	HUMAKIN	
Mitä opiskelija voi tehdä		YHTEISET OPINNOT	35
HumakPro-ympäristössä?	17		
Humakin www-sivut	17	KULTTUURIPALVELUJEN KOULUTUSOHJELMAN OPETUSSUUNNITELMA	37
Verkkokurssit	17		
Sähköpostipalvelut	17	Kulttuuripalvelujen	
Arviointi	18	koulutusohjelman rakenne	38
Kehityssuuntautunut arviointi	18	Kulttuuritoiminnan perusta 30 ov	38
Teema-arviointi	20	Humakin yhteiset opinnot 10 ov	39
Työoppiminen	20	Kulttuuripalvelujen	
Opinnäytetyöt	21	tuottaminen 30 ov	39
Portfolio	22	Ammatillinen	
Opiskelu Humakissa	25	suuntautuminen 30 ov	40
Opiskeluoikeus ja	26	Vapaasti valittavat opinnot 20 ov	48
ilmoittautuminen	26		
Opiskelun keskeytys tai			
lopettaminen	26		

Opinnäytetyö ja siihen liittyvät opinnot 20 ov	48	Viittomakielialan ammatilliset opinnot 45 ov	96
KANSALAISTOIMINNAN JA NUORISOTYÖN KOULUTUSOHJELMA	50	Opinnäytetyö ja siihen liittyvät opinnot 20 ov	100
Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelman rakenne	51	Vapaasti valittavat opinnot 10 ov	101
Humakin yhteiset opinnot 10 ov	51	Ammatillinen suuntautuminen 20 ov	101
Kansalaistoiminta ja nuorisotyö osana yhteiskuntaa 40 ov	52	1. Viittomakielen suuntautumisopinnot 20 ov	101
Ohjauksen ja toiminnanohjauksen opinnot 30 ov	56	2. Kääntämisen ja/tai tulkkauksen suuntautumisopinnot 20 ov	102
Ammatillinen suuntautuminen 20 ov	74	3. Kuurosokeiden ja/tai kuuroutuneiden tulkkauksen suuntautumisopinnot 20 ov	103
Kansalais- ja järjestötoiminnan suuntautumisopinnot 20 ov	74	4. Pedagogiset suuntautumisopinnot 20 ov	104
Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön tuottajan suuntautumisopinnot 20 ov	76	EDUCATION IN ENGLISH AT HUMANITIES POLYTECHNIC	105
Syrjäytymisen ehkäisyn suuntautumisopinnot 20 ov	80	KOULUTUSYKSIKÖT	122
Taide ja kulttuuri nuorisokasvatuksessa suuntautumisopinnot 20 ov	84	Haapaveden koulutusyksikkö	122
Seikkailukasvatuksen suuntautumisopinnot 20 ov	85	Helsingin koulutusyksikkö	123
Kansainvälisten suhteiden suuntautumisopinnot 20 ov	87	Joensuun koulutusyksikkö	123
Vapaasti valittavat opinnot 20 ov	89	Joutsenon koulutusyksikkö	124
Opinnäytetyö ja siihen liittyvät opinnot 20 ov	89	Kauniaisten koulutusyksikkö	125
VIITTOMAKIELENTULKIN KOULUTUSOHJELMA	91	Korpilahden koulutusyksikkö	126
Viittomakielentulkin koulutusohjelman rakenne	92	Kuopion koulutusyksikkö	126
Humakin yhteiset opinnot 10 ov	92	Lohjan koulutusyksikkö	127
Viittomakielen ja suomen kielen opinnot 35 ov	93	Nurmijärven koulutusyksikkö	128
		Suolahten koulutusyksikkö	128
		Tornion koulutusyksikkö	129
		Turun koulutusyksikkö	130
		Yhteinen palveluyksikkö	131
		SANASTO	132
		AAKKOSELLINEN	138
		HENKILÖHAKEMISTO	138

**KULTTUURIPALVELUJEN
KOULUTUSOHJELMAN
OPETUSSUUNNITELMA**

**KANSALAISTOIMINNAN
JA NUORISOTYÖN
KOULUTUSOHJELMA**

**VIITTOMAKIELENTULKIN
KOULUTUSOHJELMA**

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

MIKÄ ON HUMAK?

Humanistinen ammattikorkeakoulu, Humak, on valtakunnallinen, verkostomaisesti toimiva humanistisen ja opetusalan ammattikorkeakoulu. Humak tarjoaa ammatillista korkeakouluopetusta kulttuurityön, nuorisotyön, kansalaistoiminnan sekä viittomakielentulkkausten alueilla. Humak toimii sekä tutkimuksen että palvelutoiminnan kehittämisen osalta alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Humakista valmistuu inhimillisten yhteyksien persoonallisia taitajia. He rakentavat näitä yhteyksiä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kasvaviin tarpeisiin ja edistävät ihmisten omaehtoista ja vapaata kansalaistoimintaa.

Humak aloitti toimintansa vuonna 1998 ja vakinaistui 1.8.2000. Täydessä laajuudessaan opiskelijamäärä on noin 1300. Humakissa on kaksitoista koulutusyksikköä eri puolilla Suomea. Verkostomaisuuden avulla näiden kahdentoista yksikön erikoisosaaminen yhdistyy valtakunnalliseksi osaamiskeskukseksi. Syksyllä 2002 uutena koulutusyksikkönä Humakiin

liittyy Nurmijärven koulutusyksikkö (kansalaistoiminta ja nuorisotyö).

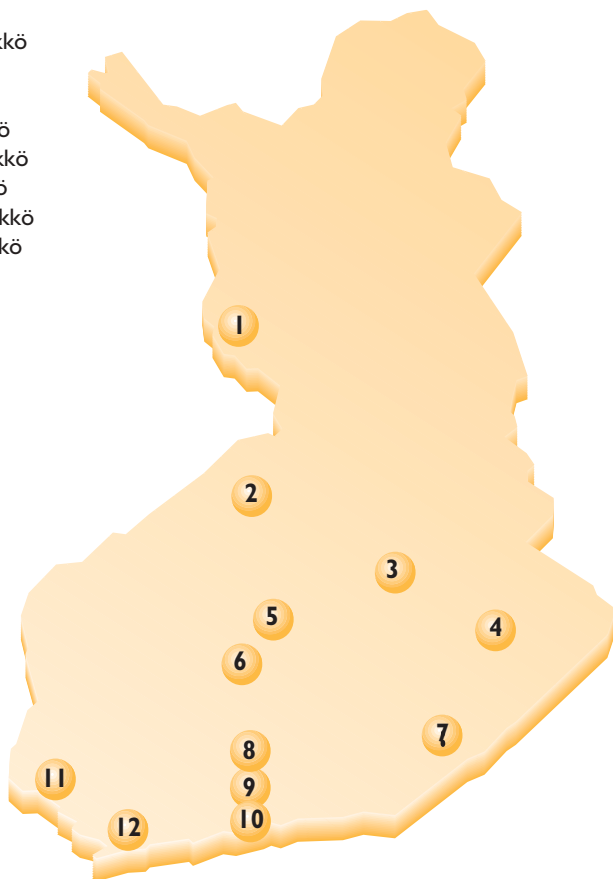
Koulutusyksiköillä on kiinteät yhteydet alueensa kansalais-, nuoris- ja kulttuuritoimintaan. Humak osallistuu aktiivisesti myös paikallisiin kehittämis- ja tutkimushankkeisiin ja tekee yhteistyötä alueellisten ammattikorkeakoulujen kanssa. Kansainvälinen yhteistyö ja työoppimispaikat sekä opiskelijavaihto ovat olennainen osa ammattikorkeakoulun toimintaa.

Humakin vahvuuksia ammattikorkeakoulukentässä ovat

- verkottuneisuus koko valtakunnan alueelle
- keskitetty toimiala
- pienuuden tuoma joustavuus
- paikallinen vaikuttavuus
- työelämäyhteydet
- pedagogisoidut työoppimispaikat
- tietoverkkostrategia ja virtuaalikampus
- johtamisjärjestelmä.

- 1 Tornion koulutusyksikkö
- 2 Haapaveden koulutusyksikkö
- 3 Kuopion koulutusyksikkö
- 4 Joensuun koulutusyksikkö
- 5 Suolahden koulutusyksikkö
- 6 Korpilahden koulutusyksikkö
- 7 Joutsenon koulutusyksikkö
- 8 Nurmijärven koulutusyksikkö
- 9 Kauniaisten koulutusyksikkö ja Yhteinen palveluyksikkö
- 10 Helsingin koulutusyksikkö
- 11 Turun koulutusyksikkö
- 12 Lohjan koulutusyksikkö

HUMAKIN ORGANISAATIO

Humanistisessa ammattikorkeakoulussa on kaksitoista koulutusyksikköä. Niiden lisäksi on Yhteinen palveluyksikkö (YPY). Humakia ylläpitää Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Osakeyhtiö. Humakin hallinto koostuu osakeyhtiön yhtiökokouksesta, hallituksesta ja toimitusjohtajasta sekä Humakin johtokunnasta ja rehtorista. Toimitusjohtajan tehtävänä on mm. huolehtia ammattikorkeakoulutoiminnan resursoinnista ja laajentumisesta sekä omistajuuteen ja ammattikorkeakoulun asemaan liittyvistä kysymyksistä.

Ammattikorkeakoulun opetushenkilöstön muodostavat rehtori, koulutusohjelmajohtajat ja lehtorit. Rehtori vastaa mm. Humakin toiminnallisesta ja laadullisesta menestyksestä, koulutusyksiköiden yhteistoiminnasta ja työelämäyhteistyöstä. Hän johtaa ammattikorkeakoulun toimintaa ja valmistelee johtokunnalle käsiteltäväksi tulevat asiat. Rehtorin apuna toimii johtoryhmä, johon kuuluvat hänen lisäksi koulutusohjelmajohtajat sekä talous- ja hallintojohtaja. Johtoryhmän tukena toimii asiantuntijoita, jotka valmistelevat ammattikorkeakoulun yhteisiä asioita. Johtokunnan toimikausi on yksi vuosi kerrallaan, ja siihen nimetään myös kaksi opiskelijaedustajaa ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Opiskelijat valitsevat edustajansa itse.

Jokaisella koulutusohjelmalla on koulutusohjelmajohtaja, joka vastaa koulutusohjelman kehittämisestä ja laatii sen vuosittaisen toimintasuunnitelman. Myös koulutusyksikön lehtorit voivat vaikuttaa koulutusohjelman asioihin. Koulutusyksikön vastaava lehtori edustaa johtokunnassa yksikön lehtoreista koostuvaa Humak-tiimiä. Omien lehtoreiden lisäksi Humakissa opettaa tuntiopettajia.

Ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan muodostavat koulutukseen osallistuvat vakinaiset opiskelijat. Ammattikorkeakoulun kehittämistä varten Humak voi perustaa valtakunnallisia ja alueellisia neuvottelukuntia. Humakin organisaatiota on kuvattu tarkemmin Humakin johtosäännössä (ks. Laatukäsikirja).

Humakin toimitusjohtaja

Timo Heinola, puh. (09) 5404 2428,
timo.heinola@humak.edu

Humakin rehtori

Osmo Lampinen, 31.7.2002 saakka,
osmo.lampinen@humak.edu

Raimo Jalkanen, 1.8.2002 alkaen,
raimo.jalkanen@humak.edu
puh. 050 340 5372

Talous- ja hallintojohtaja

Irma Lönnroth, puh. (09) 5404 2439,
irma.lonnroth@humak.edu

**Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön
koulutusohjelman koulutusohjelma-
johtaja**

Atso Juote 31.7.2002 saakka,
atso.juote@humak.edu

Sirpa Teräväinen, 1.8.2002 alkaen,
sirpa.teravainen@humak.edu,
puh. (014) 574 5546

**Kulttuuripalvelujen koulutusohjelman
koulutusohjelmajohtaja**

Eija Timonen, (050) 3096 010,
eija.timonen@humak.edu

**Viittomakielentulkin koulutus-
ohjelman koulutusohjelmajohtaja**

Pirkko Mikkonen, (040) 5219 530,
pirkko.mikkonen@humak.edu

Asiantuntijat:

Aikuiskoulutuksen koordinaattori
Arja Kitola, puh. 050 531 7675,
arja.kitola@humak.edu

Järjestelmäasiantuntijat
Scott Alexander, puh. 040 750 5640,
scott.alexander@humak.edu
Leo Jääskeläinen, puh. (09) 5404 2447,
leo.jaaskelainen@humak.edu

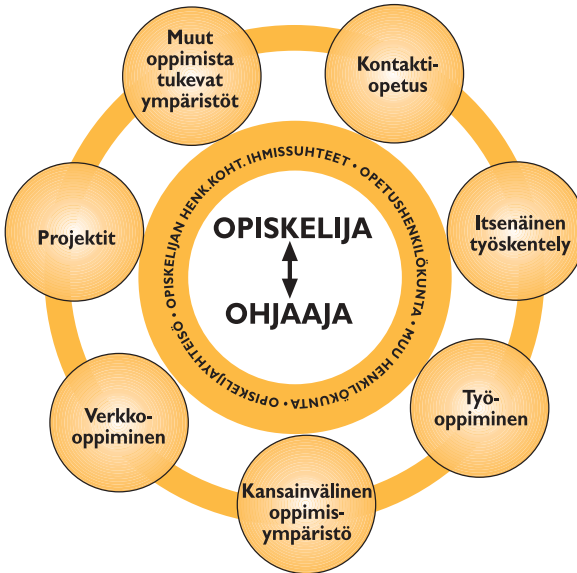
Kansainvälisen toiminnan koordinaattori
Timo Sorvoja, puh. (09) 5404 2442,
timo.sorvoja@humak.edu

Kirjastokoordinaattori
Kauko Maskulainen, puh. (08) 454 9532,
kauko.maskulainen@humak.edu

Laatuasiain koordinaattori
Minna Kesälä, puh. (09) 5404 2428
minna.kesala@humak.edu

Yhteisvalintasihteeri
Marika Stam, puh. (09) 5404 2428,
marika.stam@humak.edu

OPPIMISYMPÄRISTÖT

Humanistisen ammattikorkeakoulun toiminta perustuu pedagogisen yhteisön ajatukseen. Opiskelija ja häntä lähinnä olevat ohjaajat ovat vuorovaikutuksessa toisiinsa oppimisympäristön ytimessä. Sen ympärillä on koulutusyksiköiden muu sosiaalinen maailma sekä monimuotoinen oppimisen, asiantuntijuuden ja toimimisen kenttä. Opiskelija voi valita omien työtapojensa mukaan, opiskeleeko hän esimerkiksi lähiopetuksessa, itsenäisesti, työoppimisessa, projekteissa vai tietoverkkojen kautta. Esimerkiksi yksi viiden opintoviikon teema on usein mahdollista opiskella usealla eri tavalla.

Vaikka opiskelija kirjoittautuukin sisälle ns. kotiyksikkönsä, kaikkien Humakin koulutusyksiköiden opetustarjonta ja työelämäyhteydet ovat kaikkien opiskelijoiden käytössä. Humakissa opiskelija voi siis valita, missä koulutusyksikössä, milloin ja millä suoritustavalla opiskelee. Ohjaaja auttaa opiskelijaa tekemään valintoja. Tietoa eri opiskelumahdollisuuksista on saatavilla Humakin virtuaalikkam-puksella.

Humakin pedagogisen yhteisön oppimisympäristöä voidaan kuvata yllä olevan kuvion avulla.

Seuraavaksi kuvataan lyhyesti eri oppimisympäristöt. Suluissa oleva koodi viittaa oppimisympäristön lyhenteeseen, jota käytetään HumakPro-oppilaitosjärjestelmässä.

KONTAKTIOPETUS (K)

Kontaktiopetuksessa opettaja ja opiskelijat ovat yhdessä läsnä oppimistilanteessa. Kontaktiopetus toteutetaan luento-opetuksena tai muita lähiopetuksen menetelmiä käyttäen, esimerkiksi pienryhmäopetuksena (ohjatut ryhmätyöt, seminaarit, demonstraatiot jne.)

ITSENÄINEN TYÖSKENTELY (I)

Itsenäinen työskentely mahdollistaa opiskelijalle itsenäisen tiedon hankkimisen, analysoinnin ja uuden tiedon tuottamisen hänelle sopivana ajankohtana. Itsenäisen työskentelyn kautta hankittu osaaminen osoitetaan useintentillä, etätehtävällä, suunnittelu- tai arviointiraportilla jne. Vaikka työskentely onkin itsenäistä, opiskelijalla on oikeus saada opintohiinsa ohjausta.

TYÖOPPIMINEN (T)

Työoppiminen on aidossa työympäristössä työn tekemistä, sen tutkimista ja arviointia. Oppimisen lähtökohtana on sekä tieteellinen että kokemuseräinen tieto. Tavoitteena on ajattelemaan oppiminen ja oman elämän päämäärien muotoilu. Tiedollisilla opinnoilla ja tutkivalla tavalla tehdä työtä on erityisen keskeinen merkitys. Työstä tulee oppimistapahtuma tavoitteellisuuden ja henkilökohtaisen kehityksen seuraamisen kautta. Työoppimisjaksoihin liittyy valmistautuminen, jonka aikana jaksolle asetetaan tavoitteet, itse työoppimisjakso sekä tehtyjen havaintojen ja opittujen asioiden kokoaminen ja arviointi.

Työoppimisjaksoihin voi liittyä oppimistehtäviä ja kirjallisuutta, mikäli niin ohjaavan opettajan kanssa sovitaan. Työoppimispaikkoja voivat olla mitkä tahansa alaan ja tavoiteltuun ammatilliseen päämäärään liittyvät työpaikat, myös oppilaitosten sisäiset paikat ja esimerkiksi oppilaitosten ylläpitämät yritykset. Humakin oppilaitoksilla on sopimuksia työoppimisesta yli 300 eri työpaikan kanssa. Monissa sopimuspaikoissa on koulutettu Humakin opiskelu- ja arviointitapoihin perehtynyt ohjaaja. Suosittelemme näiden koulutettujen ohjaajien käyttämistä. Jokaisen opiskelijan tulee suorittaa työoppimista vähintään 20 ov ja enintään 60 ov opinnoistaan. Opiskelija voi tehdä työoppimista kaikilla jaksoilla. Joitakin jaksoja voi olla varattuina ensisijaisesti työoppimista varten. Työoppimiseen liittyviä asioita on kuvattu tarkemmin Humakin työoppimisen käsikirjassa. Humakin työoppimispaikkojen rekisteri on HumakProssa

KANSAINVÄLINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ (KV)

Humak tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden opiskella ulkomaisissa oppilaitoksissa. Samoin työoppimisena toteutettavia jaksoja voi suorittaa ulkomailla. Lisäksi Humak järjestää opetusta vierailta kielillä. Humak pyrkii tuomaan ulkomaalaisia asiantuntijoita esittelemään toimialojen kannalta keskeisiä teemoja.

Euroopan Unionin Sokrates-vaihto-ohjelma tarjoaa tällä hetkellä suhteellisen laajat mahdollisuudet opiskelijoille ja kouluttajille kansainvälistymiseen. Opiskelijoille on vaihtopaikkoja noin 60 ja kouluttajille 25. Yhteistyöoppilaitoksia on 24. Mukana ovat lähes kaikki

Euroopan Unionin maat sekä lisäksi Baltian maat, Norja, Puola, Tsekki, Unkari ja Venäjä. Vaihto on mahdollista myös EU:n Leonardo- ja pohjoismaisen Nord Plus -ohjelman kautta.

Oppisisältöjä rakennetaan ja kehitetään yhteistyöpartnereiden kanssa siten, että ne soveltuvat mahdollisimman hyvin kaikkien osapuolten opetusohjelmiin. Humanistisen ammattikorkeakoulun koulutusyksiköissä on tarjolla ulkomaalaisille vaihto-opiskelijoille englanninkielisiä opintojaksoja. Osa niistä on rakennettu siten, että opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa opintoja kahdessa eri koulutusyksikössä ja siten tutustua useampaan Humakin koulutusyksikköön eri puolella Suomea. Tarkempia tietoja saa Humakin www-sivuilta <http://www.humak.edu>.

VERKKO-OPPIMINEN (V)

Humakissa opiskelija voi käyttää tietoverkkojen viestintä- ja informaatiopalveluja oppimisvälineinä muiden välineiden rinnalla (esim. kirjat, lehdet ja muu oppimateriaali). Tällöin tietoverkkojen käyttö yhdistyy useimpiin muihin oppimisympäristöihin. Varsinaisessa verkkooppimisessa oppimateriaali on Humakin verkossa ja opiskelijat ja opettajat ovat yhteydessä toisiinsa yksinomaan verkon välityksellä. Verkkokursseihin liittyy usein kontaktiopeutuksena annettu orientaatio. Opiskelijat myös tekevät oppimistehtäviä Humakin verkkoympäristössä. Verkko-oppimiseen ja verkkokursseihin johtavat linkit löytyvät Opintotorilta ja HumakProsta.

PROJEKTIT (P)

Oppimisprojekteilla tarkoitetaan opiskelijoiden osaamisen kartuttamiseen ja johonkin tuotokseen tähtäviä, ajallisesti rajattuja hankkeita. Projektit voivat olla tutkimus- tai selvi-

tystehtäviä, mutta yhtä hyvin palvelun tai tahtuman toteuttamista. Oppimisprojekteja voidaan toteuttaa osana kontaktiopeutusta tai itsenäisinä hankkeina. Opiskelijoilla on mahdollisuus esittää omia projektejaan osaksi opintoja. Oppimisprojekteja voidaan toteuttaa yksin tai ryhmässä. Kehittämishankkeista oppimisprojektit eroavat siten, että niillä ei tarvitse olla taustalla työelämän tilausta ja niissä oppiminen ja oppimiseen tähtäävä prosessi ovat tuotosta tärkeämpiä. Projekteihin voi käytännön toteutuksen lisäksi liittyä kirjallisuutta. Oppimisprojektien raportoinnista ja arvioinnista sovitaan ohjaavien opettajien kanssa. Raportti voi olla esimerkiksi kirjallinen raportti, tapahtuma, näyttely, esitys, videokooste jne.

Humanistinen ammattikorkeakoulu osallistuu yhdessä työnantajien kanssa oman alansa työkäytäntöjen arviointiin, kehittämiseen ja koekieluun. Projektiopintojakson aikana on mahdollista osallistua selvitysten ja kartoitusten laatimiseen, erilaisten palvelujen tuottamiseen, kehittämiseen ja uusien toimintojen koekieluihin. Opiskelijat voivat osallistua oppilaitosten järjestämiin hankkeisiin, mutta myös ehdottaa omia, esimerkiksi omaan työhönsä liittyviä hankkeita oppimisprojekteiksi. Kehittämisen ja projektiopintojen lähtökohtana on työelämän aito tarve ja tilaus. Kulloinkin ajankohtaisista projekteista ja kehittämishankkeista saa tarkempaa tietoa virtuaalikampukselta.

MUUT OPPIMISTA TUKEVAT YMPÄRISTÖT (M)

Media oppimisympäristönä

Medialla on suuri merkitys sekä tiedon välittäjänä että mielipiteiden muokkaajana ja asenteiden luojana. Mediaa voidaan käyttää myös

hyväksi tarkasteltaessa erilaisia ilmiöitä ja esittäessä uutta tietoa. Usein media on se väline, jonka kautta löytyy uusin tieto. Opiskelijat voivat löytää mediasta mm. uusimmat tutkimustulokset ja ajankohtaisimmat ilmiöt. Opiskelijat voivat kartoittaa jotakin ilmiötä median luoman kuvan ja tiedon avulla. Oppimiseen voidaan luontevasti liittää kriittinen ja analyttinen ote tarkastelemalla erilaisten medioiden luomaa kuvaa jostakin asiasta tai ilmiöstä. Media toimii opiskelijalle tiedonlähteenä, mutta mediaa voi käyttää apuna myös erilaisten tuotosten tekemisessä, mikäli välineen käyttö on perusteltua.

Tutustumiskäynnit, opintomatkat ja ekskursiot

Tutustumiskäynnit, opintomatkat ja ekskursiot voivat kuulua kiinteänä osana useampien oppimisympäristöjen sisälle, mutta niillä voidaan sopimuksen mukaan myös korvata muita opintokokonaisuuksia. Tällöin opintokäyntiin voidaan liittää kirjallisuutta, joka antaa

teoreettisen pohjan ko. asiaan. Teoriatiedon kautta reflektoidaan nähtyä ja kuultua sekä raportoidaan prosessi kirjallisesti. Näin suoritettujen opintojen laajuus ja opintokokonaisuuteen liittyvä kirjallisuus sovitaan erikseen asianomaisen opettajan kanssa.

Organisaatiot, instituutiot ja muut asiantuntijatahot

Organisaatioiden ja instituutioiden asiantuntijat toimivat tietopankkina opiskelijoille sekä yksilö- että ryhmätasolla. Opiskelijalla on käytettävissään alaansa lähellä olevien järjestöjen ja yhdistysten asiantuntemus opintojensa eri vaiheissa. Asiantuntijat voivat tulla paikan päälle tai opiskelijat voivat vieraila heidän luonaan. Yhteyksiä voidaan ottaa ja ylläpitää myös tietoverkkojen ja videoneuvotteluyhteyksien kautta. Asiantuntijayhteyksien kautta voidaan saada aikaan myös uusia työelämäyhteyksiä sekä oppimisprojekteja ja kehittämissankkeita. Yhteystiedot käytettävissäsi olevista asiantuntijoista löytyvät HumakProsta.

VIRTUAALIKAMPUS HUNET

Hunet-virtuaalikampus koostuu kaikille avoimista internet-palveluista sekä Humakin henkilökunnalle ja opiskelijoille tarkoitetusta opilaitosjärjestelmästä, HumakProsta.

Opiskelijat, henkilökunta ja yhteistyökumppanit saavat henkilökohtaisen käyttäjätunnuksen ja salasanan, jotka avaavat pääsyn monipuoliselle virtuaalikampukselle. Verkkopalvelut mahdollistavat opiskelun arvioinnin ja sisäisen viestinnän ajasta ja paikasta riippumat-

ta. Humakin järjestelmät toimivat kaikkialla, mistä pääsee internetiin.

Opiskelijat voivat HumakPro-tietokannassa muun muassa suunnitella opintojaan ja tehdä opintoihinsa liittyviä valintoja, suorittaa verkko-opintoja, olla yhteydessä koko Humak-yhteisöön, saada opintosuoritustensa arvioinnin ja opintosuoritusrekisterinsä sekä tietoa työ-oppimispaikoista.

HumakPro on Humakin kehittämä oppilaitosjärjestelmä, joka tarjoaa opiskelijoille, opettajille ja henkilökunnalle ympäristön kurssivalintoja, arviointia, viestintää ja suunnittelua varten. HumakPro on internetissä toimiva web-pohjainen palvelu, jonka käyttöön tarvitaan internet-yhteys ja web-selain. Käyttö edellyttää käyttäjätunnusta ja salasanaa, jotka saa koulutusyksikön HumakPro-vastaavalta.

MITÄ OPISKELIJA VOI TEHDÄ HUMAKPRO-YMPÄRISTÖSSÄ?

Opiskelija voi

- ilmoittautua kursseille
- seurata opintojensa etenemistä ja kursseista saatuja arviointeja omasta opintokortistaan
- tallentaa dokumentteja omiin kansioihin ja kurssifoorumeihin
- kerätä dokumentteja portfoliokansioihin
- rakentaa henkilökohtaista opintosuunnitelmaa, hopsia
- lähettää sisäisiä viestejä ja osallistua suunnittelu- ja kehittämistyöhön
- käyttää sähköpostia.

HUMAKIN WWW-SIVUT

Humakin kaikille avoimet www-sivut sisältävät yleistä informaatiota Humakista. Sieltä löytyvät esimerkiksi koulutusyksiköiden ja henkilökunnan yhteystiedot ja tietoa Humakin koulustarjonnasta. Yksi keskeinen osa www-sivuja on Opintotori. Opintotori on kokoelma opiskeluun liittyviä tietoja ja doku-

mentteja. Opintotorilta löytyvät erilaiset oppaat (kuten opinto-opas ja oppinäyteopas), linkit verkkokursseihin ja -materiaaleihin sekä kirjasto- ja tietopalveluihin. Kirjastopalveluverkko tarjoaa mahdollisuuden etsiä ja lainata kirjoja virtuaalisesti kaikista Humakin koulutusyksiköistä.

VERKKOKURSSIT

Humakin verkkokurssit toteutetaan pääosin HumakProhon kiinteästi integroidussa verkko-oppimisympäristössä, joten Humakin opiskelijat eivät tarvitse erillisiä tunnuksia tai salasanoja. Ympäristön suunnittelussa on erityisesti painotettu sen pedagogista toimivuutta ja soveltumista erilaisille oppijoille. Usein verkko-opetusta täydentävät erilaiset muut oppimistavat ja -ympäristöt, kuten kontakti- ja video-opetus. Humak voi tarvittaessa käyttää verkkokursseilla myös muita koulutusmarkkinoilla olevia verkkokurssialustoja. Opiskelijat saavat kurssin osoitteen sekä tarvittavat tunnukset kurssin etätutorilta. Suorat linkit verkkokursseihin ovat Opintotorilla.

SÄHKÖPOSTIPALVELUT

Sähköpostipalvelu, IMP, täydentää HUNETin viestipalveluita. Sähköpostijärjestelmä toimii internetin kautta. Siihen on käyttöoikeus kaikilla Humakin yhteisön jäsenillä. Opiskelija ohjataan opintojen alussa käyttämään Humakin internet-sähköpostiosoitetta, jota opiskelija voi käyttää koko opinto-oikeutensa ajan. Kaikkien HUNETissa toimivien sähköpostiosoitte on muotoa etunimi.sukunimi@humak.edu.

ARVIOINTI

KEHITYSSUUNTAUTUNUT ARVIOINTI

Humanistisen ammattikorkeakoulun arviointikäytäntöjen taustalla on kehityssuuntautunut arviointimalli. Mallissa huomion kohteena ovat suunnitteluun, kommunikaatioon, tekniisiin taitoihin ja arviointiin liittyvät valmiudet.

Ammatillista kasvua arvioitaessa suunnittelukyvyllä tarkoitetaan opiskelijan kykyä kerätä tietoa, tutkia mahdollisesti ristiriitaistakin todellisuutta, tehdä perusteltuja valintoja ja hahmottaa tuntematonta lähitulevaisuutta. Sosiaalisilla taidoilla puolestaan tarkoitetaan opiskelijan kykyä toimia vuorovaikutuksessa yhteisön kanssa, olla yhteisön merkittävä jäsen, vaikuttaa tehtäviin päätöksiin ja valintoihin sekä auttaa muita yhteisön jäseniä saamaan osaamisensa yhteisön käyttöön. Tekniset taidot liittyvät opiskelijan kykyyn suoriutua tehtävistä sujuvasti ja laadullisesti korkealla tasolla. Arviointikyky on taitoa kerätä palautetta toiminnasta monista lähteistä, arvottaa erilaista palautetta, tehdä johtopäätöksiä palautteesta sekä arvioida toiminnan lähtökohtia ja tarvittaessa muuttaa niitä.

Nämä neljä eri kykyluetta muodostavat yhteen nivoutuvan kokonaisuuden. Arvioinnin

tavoitteena on yhdistää nämä kykyluheet siten, että niistä kehittyy monipuolinen ammatillinen ymmärrys ja toimintataito.

Kehityssuuntautuneessa arvioinnissa edellä kuvattuja kykyjä suhteutetaan toiminnan tasoon tai näkökulmaan:

1. Aloittelija

Aloittelijan, vasta-alkajan tai tutustujan toiminta on yleisosaamista. Hän suoriutuu satunnaisista tehtävistä ja on erittäin riippuvainen ohjauksesta. Tehtävien hoitamista ohjaavat yhtäkkiset, spontaanit havainnot, eikä ammatillista käsittehallintaa ja tehtävien tarkoituksen ymmärtämistä ole tai se on kovin matala. Yksittäiset tehtävät eivät liity toisiinsa eikä niistä muodostu kokonaisuutta. Tyypillisesti vasta-alkajan roolissa toimiva on avustavissa tehtävissä ja seurailee kokeneempaa tekijää. Kaikki ovat uusien tehtävien eteen jouduessaan aloittelijoita, ja kaikille pitäisi sallia tarvittaessa aloittelijan rooli.

2. Kehittynyt aloittelija

Kehittyneen aloittelijan toiminta on ammatillista perusosaamista. Kehittynyt aloittelija kykenee suoriutumaan itsenäisesti yksittäisistä tehtävistä, mutta tehtävät eivät muodosta kokonaisuuksia. Tehtävien tekemistä ohjaavat

usein hetkelliset vaatimukset ja tilannesidon-
nainen ohjaus. Tehtäviin ohjaututaan usein il-
man etukäteissuunnittelua ja tehtäviin liitty-
vien käsitteiden hallintaa. Tehtävien tarkoitus-
sen ymmärtäminen on vähäistä. Tehtävistä
suorittamista arvioidaan jälkikäteen.

3. Pätevä suoriutuja

Pätevän suoriutujan toiminta edustaa oman
alansa erityisosaamista. Pätevälle suoriutujalle
on tyypillistä useista tapahtumista koostuvien
kokonaisuuksien hallinta. Kokonaisuudet hah-
mottuvat ajallisesti pitkinäkin ketjuina. Tehtä-
vien hoitamista ohjaavat usein tehtäväkuvat.
Toimintaan liittyvät käsitteet hallitaan ja teh-
tävät ymmärretään hyvin.

4. Etevä tekijä

Etevän tekijän toiminta on ns. ammatillista tie-
deosaamista. Etevä tekijä pystyy toiminnas-
saan integroimaan toisiinsa useita eri koko-
naisuuksia ja pystyy suhteuttamaan tekemi-
sensä koko työyhteisön toimintaan. Kokonai-
suudet hahmottuvat ajallisesti pitkinä ja moni-
tasoisina ketjuina. Tekijä osaa itsenäisesti ana-
lysoida tehtäviin liittyviä tilanteita ja valita
vaihtoehtoisia menetelmiä tehtävistä suoriut-
tumiseen. Tekemistä ohjaavat toimenkuvat, ja
tekijällä on vähäinen riippuvuus ohjauksesta.
Käsitteiden hallinta ja tehtävien tarkoituksen
ymmärtäminen on korkea, ja riippuvuusuhde
ohjaajasta ja valvonnasta on vähäinen. Eteväille
tekijälle tyypillistä on myös syvälinen oman
itsensä ja oman toimintansa tuntemus.

5. Asiantuntija

Asiantuntijan toiminta on kokonaisvaltaista
kulttuuriosaamista eli tekijä orientoituu teh-
täviinsä yhteisön perustehtävän kautta. Tehtä-
villä on työyhteisöä laajempi yhteiskunnalli-
nen merkitys. Asioita ei tarkastella työyhteisön
sisäisinä vaan suhteessa ulkopuoliseen
maailmaan. Asiantuntija suoriutuu tehtävistä
kokonaistoimintona eikä tarvitse ohjaus-
ta. Hän hallitsee tehtäviin liittyvät käsitteet ja

ymmärtää tehtävien tarkoituksen erittäin hy-
vin. Hän toimii vapaasti. Tulosten arviointi
kohdistuu enemmän kokonaistulokseen ja
toimintaan kuin yksittäisten tavoitteiden saa-
vuttamiseen. Asiantuntijan toiminnalle on
ominaista erittäin syvälinen oman itsensä ja
toimintansa ymmärrys.

Humanistisessa ammattikorkeakoulussa arvi-
ointi ja opiskelijan saama palaute ovat pää-
sääntöisesti laadullista. Arviointikäytäntöjen
taustalla on kehityssuuntautuneen arvioinnin
malli, jonka keskeisenä ajatuksena on siirtää
huomio tulevaan ja ammatillisen kehityksen
kannalta keskeisten asioiden tunnistamiseen.
Kehityssuuntautuneessa arvioinnissa huomio
kohdistuu opiskelijan kykyyn suunnitella työ-
tä, toimia vuorovaikutuksessa yhteisön kans-
sa, suoritua itse työstä sekä arvioida työtä
kokonaisuutena.

Arvioinnin tarkoituksena on antaa opiskelijal-
le palautetta oppimisesta ja ammatillisesta ke-
hityksestä, antaa opettajalle tietoa oppimisen
tuloksellisuudesta ja ohjata opintojen suun-
nittelua sekä antaa työnantajille tietoa opiskel-
ijan ammatillisesta kehittymisestä. Tutkinto-
todistuksen näkökulmasta opinnäytetyö ja
yleisen ammattitaidon osoittajana toimiva
portfolio ovat tärkeimpiä arvioitavia asioita.
Opiskelijalle niistä kirjoitetut kirjalliset lau-
sunnot liitetään osaksi tutkintotodistusta.

Humanistisessa ammattikorkeakoulussa opis-
kelijalla on oikeus saada palautetta edistymi-
stään. Palautetta annetaan kirjallisesti aina-
kin seuraavista asioista:

1. teemoista
2. työoppimisesta
3. opinnäytetyöstä
4. portfolioista.

Lisäksi yksittäisistä pienistäkin opintokoko-
naisuuksista voidaan antaa opiskelijalle palau-
tetta, mikäli opettaja ja opiskelijat niin sopivat.

TEEMA-ARVIOINTI

Teema-arviointi perustuu opintosuunnitelmassa mainittuihin tavoitteisiin. Opiskelijan tulee osoittaa hallitsevansa 2/3 asetetuista tavoitteista, jotta opintosuoritus voidaan katsoa suoritetuksi.

Teema arvioidaan asteikolla suoritettu / täydennettävä / korvattu. Mikäli opintosuoritusta pitää täydentää, teemasta vastaavan opettajan tulee kertoa, miltä osin täydentämistä tarvitaan.

Myös hyväksytysti suoritetusta teemasta annetaan lyhyt sanallinen arviointi, jossa tulevat esille sekä opiskelijan vahvuudet että opiskelijan kehittymisen haasteet suhteessa teeman tavoitteisiin. Suoritusmerkintä ja arviointi kirjataan HumakProssa olevaan opintokorttiin.

Yksittäisen kurssin tai pienen (alle 5 ov) opintokokonaisuuden arvioinnissa opiskelija ja opettaja voivat sopia keskenään käytettävästä arviointitavasta. Arviointi voi olla suullinen, kirjallinen tms. Yksittäisen kurssin arviointia ei tarvitse kirjata HumakProhon.

Mikäli teeman arviointi perustuu kirjalliseen työhön kuten esseeseen, raporttiin tai tenttiin, tulee kirjallisen työn olla riittävän tasokas. Kirjallisia töitä arvioidessa kiinnitetään huomiota seuraaviin asioihin:

1. asiantietojen kattavuus sekä käsitteiden käyttö ja oikeellisuus suhteessa aihepiiriin
2. käytäntöön soveltaminen ja omakohtaisuus
3. aiheen kriittinen arviointi ja kokonaisnäkemys
4. kieliasun johdonmukaisuus ja selkeys.

Kirjallisia tehtäviä arvioidaan kolmella taso-vaatimusalueella seuraavasti:

I Kuvaileva taso

Opiskelija kiinnittää huomionsa olennaisiin asioihin.

II Kartoittava taso

Opiskelija osaa suhteuttaa käsittelemänsä asiat laajempaan kokonaisuuteen.

III Arvioiva

(systematisoiva, kriittinen) taso

Opiskelija osaa arvioida sekä omaa lähestymistapaansa aiheeseen että vaihtoehtoisia näkökulmia (ihannetapauksessa kykenee soveltamaan ja uutta luovaan ajatteluun).

Opiskelijan tulee suorittaa teemaan liittyvät vaadittavat tehtävät jakson aikana tai viimeistään kahden viikon kuluessa jakson päättymisestä. Mahdolliset täydennykset on tehtävä viimeistään lukuvuoden loppuun mennessä (31.7.). Jos opiskelijalla on tuolloin palauttamattomia suorituksia, hän suorittaa opintokokonaisuudet uusien vaatimusten mukaan tulevana lukuvuosina.

Lehtorin tulee antaa arviointi opintosuorituksesta seuraavan aikataulun mukaisesti:

- Mikäli tuotos on palautettu teeman aikana – kolmen viikon kuluessa.
- Mikäli tuotos on palautettu kahden viikon kuluessa teeman päättymisestä – seuraavan teeman aikana.

TYÖOPPIMINEN

Työoppimisjaksoilta opiskelija saa palautetta työpaikan työvalmentajalta. Tämän lisäksi opiskelijan tulee laatia teemasta vastaavalle opettajalle raportti työoppimisesta. Raportin tarkoituksena on mahdollistaa työoppimisjaksoon liittyvien tapahtumien tutkiminen jälkikäteen ja oman ammattitaidon kehittäminen reflektion kautta. Opintojen aikana työoppimisraportteja laaditaan vähintään neljä.

Raportti voi olla muodoltaan kirjallinen, portfolio, video tai muu ohjaajan kanssa sovittu. Parhaimmillaan raportti on näiden tapojen luova yhdistelmä. Raportista annetaan palaute opiskelijalle. Palautteen tarkoituksena on tukea opiskelijan ammatillista kehittymistä. Raportit arvioidaan seuraavien tasojen suhteen:

I Kuvailevan tason raportti

Opiskelija

- kiinnittää huomionsa raportin kannalta olennaisiin asioihin
- kuvaa jäsennellysti ja johdonmukaisesti, mitä työpaikalla on tehty (työpaikan toiminnot ja omat työtehtävät) ja mitä on opittu (itsearviointi).

II Kartoittavan tason raportti

Opiskelija

- osaa nähdä oman työnsä osana kokonaisuutta
- osoittaa ymmärtävänsä minkälaisiin taustakäsityksiin työpaikan toiminnot perustuvat (esim. miksi työpaikalla järjestetään juuri sellaisia kulttuuritapahtumia kuin järjestetään)
- osoittaa olevansa tietoinen vaihtoehtoisten toimintamallien olemassaolosta ja niiden taustalla olevista käsityksistä (tietää että asiat voitaisiin tehdä eri tavalla ja eri oletuksista lähtien).

III Arvioivan tason raportti

Opiskelija

- osaa rajata täsmällisesti käsiteltävän aihepiirin ja siihen liittyvät kysymyksenasettelut
- pystyy perustelevaan omia toimiaan ja valintojaan ja analysoimaan niitä jäsennellysti ja täsmällisesti (kehittynyt kyky itsearviointiin)
- pystyy arvioimaan työyhteisön menetelmiä ja toimintatapoja taustateorioita apuna käyttäen (sekä työyhteisön että sen kohdeyhmän näkökulmasta)
- pystyy arvioimaan ja arvottamaan vaihtoehtoisia toimintatapoja

- perustelee esittämänsä arviot nojaten olennaisiin taustateorioihin
- ihannetapauksessa pystyy hahmottelemaan uusia toimintatapoja ja ajattelumalleja työyhteisöön.

I -tason raportteja saa olla korkeintaan yksi, II- ja III -tason raportteja tulee olla vähintään yksi.

OPINNÄYTETYÖT

Humanistisen ammattikorkeakoulun opintoihin kuuluu opinnäytetyö ja kypsyysnäyte, joista yleiset määräykset on annettu ammattikorkeakouluopintoja koskevan asetuksen 7 ja 10 §:ssä (256/1995).

Opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää ja osoittaa opiskelijan valmiuksia soveltaa tietoaan ja taitojaan ammattialaansa liittyvässä asiantuntija- tai kehittämistehtävässä. Tavoitteena on ohjata opiskelijaa tutustumaan itseenäisesti ja laajasti hänen ammatillisiin suuntautumispintoihinsa liittyvään aihe- tai ammattialueeseen. Opinnäytetyön tekeminen kehittää opiskelijan ammatillisia ongelmanratkaisutaitoja ja johdattaa hänet ongelmanratkaisussa tarvittavien menetelmien käyttöön. Opinnäytetyö opettaa lisäksi itsenäiseen, reflektivoivaan ja luovaan ratkaisukeskeiseen ajatteluun ja toimintaan. Opinnäytetyön aiheen hyväksyy koulutusyksikön Humak-tiimi tai sen nimeämä lehtori.

Opinnäytetyökokonaisuus Humanistisessa ammattikorkeakoulussa on laajuudeltaan 20 opintoviikkoa. Se jakautuu tutkimus- ja menetelmäopintoihin (10 ov) ja opinnäytetyön tekemiseen (10 ov). Opinnäytetyön tuloksena syntyy aina kirjallinen raportti, jossa paneudutaan analyttisesti ja kriittisesti valittuun asiakokonaisuuteen ja perustellusti vastataan asetettuihin kysymyksiin tai esitellään ongelmien ratkaisuja. Opinnäytetyön kirjallisen raportin

on oltava ymmärrettävä, selkeä ja jäsentynyt kokonaisuus. Opinnäytetyöhön liittyen opiskelija suorittaa kypsyysnäytteen.

Opiskelija esittelee opinnäytetyönsä seminaarissa hyvissä ajoin ennen opinnäytetyön jättämisaikakohtaa. Seminaarin tarkoituksena on levittää työntuloksia oman alan käyttöön. Lisäksi seminaarin tarkoituksena on opinnäytetöiden laadun vertaisarviointi sekä arvioinnin läpinäkyvyydestä huolehtiminen. Seminaarin jälkeen opiskelija voi tehdä korjauksia opinnäytetyöhönsä.

Opinnäytetyöstä kirjoitetaan sanallinen arviointi tutkintotodistukseen ja annetaan arvosanaksi joko suoritettu tyydyttävästi, hyvin tai kiitettävästi. Opinnäytetyöoppaan arviointikehyksessä esitetään opinnäytetyön arvioinnin kohteet sekä eri tasoille asetetut vaatimukset. Opinnäytetyön arvioinnista vastaavat koulutusyksikön Humak-tiimin nimeämät arvioitsijat, joista vähintään yksi on Humakin lehtori. Myös opinnäytetyön tilaaja tai työelämän edustaja voi osallistua arviointiin. Opinnäytetyö opetetaan arvioitavaksi vain, jos se on sisällöltään ja muodoltaan arvioitavissa oleva kokonaisuus. Arvioitavaksi ottamisesta päättää ohjaava lehtori. Opinnäytetyön palauttaminen korjauksia ja täydennyksiä varten on tehtävä perustellusti.

Opinnäytetyöhön liittyvät laatuksiteerit:

Opinnäytetöiden työelämälähtöisyys

Opinnäytetöistä suurimman osan ($\geq 75\%$) on oltava työelämälähtöisiä. Opinnäytetyö on työelämälähtöinen kun 1) sen aihe nousee toimialasta, 2) aiheena on ammattialan käytäntöjen arviointi tai kehittäminen tai 3) aihe liittyy Humakin valtakunnalliseen tai alueelliseen palvelutoimintaan.

Opinnäytetyön puitteiden toimivuus

Opiskelijalla on mahdollisuus saada riittävästi ohjausta opinnäytetyön toteuttamiseksi. Menetelmäopinnot sekä ammatilliset suuntautumisoopinnot tukevat opinnäytetyön tekemistä.

Opinnäytetyön tekemistä varten on riittävästi atk- ja muita laitteistoja sekä ohjelmistoja ja opiskelija osaa käyttää niitä.

Opinnäytetyötä tukevan ohjauksen toimivuus

Jokaiselle opiskelijalle nimetään opinnäytetyön ohjaaja.

Koulutusyksikössä on riittävät resurssit opinnäytetöiden ohjaamiseen

Opinnäytetöiden arvioinnista vastaavilla lehtoreilla on yhteinen käsitys opinnäytetöiden tarkoituksesta ja tavoitteista

Opinnäytetyön arvioinnin pätevyys

Opiskelijat ovat selvillä opinnäytetyön arvioinnin perusteista.

Opinnäytetöiden arviointikriteerejä sovelletaan johdonmukaisesti ja arviointi on perusteltua ja todennettavissa olevaa.

Eri yksiköiden opinnäytetyöt ja niiden arvioinnit ovat Humakin sisällä vertailukelpoisia.

Opiskelijalla on oikeus saada opinnäytetyön arviointi viipymättä tietoonsa kun arviointilausuma on kirjoitettu.

PORTFOLIO

Opintojensa aikana opiskelija kokoaa omaan osaamiseensa liittyvää todistusaineistoa. Tämä todistusaineisto esitellään Humak-tiimin nimeämille arvioijille. Arviointiin osallistuu vähintään kaksi opettajaa sekä tarvittaessa työelämän edustaja. Portfolio arvioidaan päättötodistuksessa sanallisesti arvosanalla tyydyttävästi, hyvin tai kiitettävästi. Portfoliossa osoitetusta ammattitaidosta annetaan kirjallinen lausunto, joka liitetään tutkintotodistukseen.

Portfolio koostuu

- Prologista (itsensä ja tavoitteittensa esittely)
- Ammatillisen osaamisen perusalueista (3–5 koulutusohjelmasta riippuen)
- Epilogista (oman oppimisensa arviointi ja tulevan kehityksen tavoitteet).

Ammatillisen osaamisen perusalueita on määritelty eri koulutusohjelmissa seuraavasti:

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

- Yksilön ja pienryhmän kohtaaja
- Yhteisöohjaaja
- Yhteiskunnallinen toimija
- Kansainvälinen ja monikulttuurinen osaaja

Kulttuuripalvelujen koulutusohjelma

- Kulttuurin ja taiteen sisällöt
- Kulttuurin toimintaympäristöt
- Kulttuuritoiminnan merkitykset

Viittomakielentulkin koulutusohjelma

- Tulkkaus, tulkkauksen teoria, toimintaympäristöt ja vuorovaikutustaidot
- Kääntäminen
- Viittomakieli
- Suomen kieli
- Suuntautuminen

Näihin osioihin opiskelija valitsee todistusaineistoa, jolla hän osoittaa hallitsevansa ko. ammatillista perusaluetta. Tämä osuus on portfolion keskeistä aineistoa. Kuhunkin osioon opiskelija valitsee tarvittavan määrän todistusaineistoa. Todistusaineistona voi olla esimerkiksi työelämässä tehtyjen hankkeiden tuotoksia (esitteet, raportit, valokuvat, videot), ammatilliseen osaamiseen liittyvää palautetta (esimiesten ja työtovereiden arviot, tapahtumiin liittyvät palautteet, ulkopuolisten arviot jne.) tai opiskeluun liittyviä tuotoksia, kuten erilaisia kirjallisia tuotoksia.

Opiskelijan tulee päättöportfoliossaan osoittaa ammatitaitonsa kaikilla osaamisen perusalueilla, painotus on luonnollisesti eri osa-alueilla erilainen ja oman ammatillisen suuntautumisen mukainen. Päättöportfolion sisällön dokumentointitapa on vapaa, mutta dokumentin tulee olla todennettavissa. Arvioinnissa pääpaino on ammatillisen osaamisen perusalueiden sekä epilogiosuuden tarkastelussa.

Arvioinnilla varmistetaan, että kullakin perusalueella opiskelijan osaaminen ylittää vähintään pätevän suoriutujan tasolle. Asiantuntijataso saavutetaan yleensä vasta työelämässä monipuolisen työkokemuksen kautta.

Yhteiset arviointikriteerit kaikilla ammatillisen osaamisen alueilla ovat kyky suunnitella ja soveltaa, kyky asettaa tavoitteita, kyky tehdä ja ymmärtää (arvo)valintoja, kyky käsitteellistää ja teoretisoida sekä kyky vuorovaikutukseen.

Opintojen puolivälissä (esim. 3. opintovuoden alkupuolella) järjestetään senhetkisten portfolioiden väliarviointi. Väliarvioinnissa opiskelija saa palautetta ja ohjausta päättöportfolion kokoamista varten.

Tutkintolautakunta

Ammattikorkeakoulussa tulee olla yksi tai useampi tutkintolautakunta opintosuorituksia koskevien oikaisupyyntöjen käsittelyä varten. Tutkintolautakunnan puheenjohtajan ja jäsenen sekä heidän henkilökohtaiset varajäsenensä määrää ammattikorkeakoulun hallitus (Asetus ammattikorkeakouluopinnoista 256/95, 31 §).

Humanistisen ammattikorkeakoulun tutkintolautakunnan muodostavat koulutusohjelmi-

en koulutusohjelmajohtajat, kaksi opettajaa ja kaksi opiskelijaa. Yksi koulutusohjelmajohtaja toimii tutkintolautakunnan puheenjohtajana. Puheenjohtajalle ja jäsenille on nimetty henkilökohtaiset varajäsenet.

Opintojen hyväksilukemisen periaatteet ja korvaavuuden anominen

Ammattikorkeakoulun tulee huolehtia siitä, että opiskelija saa tutkintosäännössä määrättyin perustein lukea tutkintoa suorittaessaan hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa taikka muussa oppilaitoksessa suorittamiaan vastaavia opintoja sekä korvata tutkintoon kuuluvia opintoja ja harjoittelua muilla samantasoisilla opinnoilla taikka vastaavalla harjoittelulla tai työkokemuksella (Asetus ammattikorkeakouluopinnoista 256/95, 12 §).

Ammattikorkeakoulussa voidaan hyväksilukea aiempia ammatillisia opintoja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatimisen yhteydessä. Lisäksi voidaan ottaa huomioon muut opiskelijan aiemmat opinnot. Opiskelijan pitää osoittaa aikaisemmin suoritettujen opintojen osalta sisällöllinen, tavoitteellinen ja arvioinnin vastaavuus Humakin opintojen kanssa. Pelkkä todistus suoritetuista opinnoista ei välttämättä riitä, vaan opintokokonaisuudesta vastaavan opettajan niin vaatiessa opiskelijan tulee osoittaa näytöllä saavuttaneensa opinnoille asetetut tavoitteet. Näyttö voi olla esim. raportointi, näyttökoetyyppinen tilanne tai muu aiheeseen sopiva opettajan esittämä tapa. Aiemman koulutuksen ja työkokemuksen pohjalta harkinnanvaraisesti tehtävä hyväksi lukeminen saattaa lyhentää opiskeluaikaa.

Korvaavuutta anotaan lomakkeella, joka löytyy HumakProsta.

OPISKELU HUMAKISSA

Humakin lukuvuosi 2002–2003 alkaa 1.8.2002 ja päättyy 31.7.2003. Humakin lukuvuosi on jaettu yhdeksään viiden viikon pituiseen jaksoon (poikkeuksena jaksot 5 ja 9, jotka ovat pidempiä). Jaksolla 9 (kesä-heinäkuussa) ei pääsääntöisesti tarjota kontaktiopetusta sisältäviä suoritustapoja.

LUKUVUODEN 2002–2003 JAKSOT

Jakso	Ajankohta
1 / 02–03	01.08.2002–01.09.2002
2 / 02–03	02.09.2002–06.10.2002
3 / 02–03	07.10.2002–10.11.2002
4 / 02–03	11.11.2002–15.12.2002
5 / 02–03	16.12.2002–16.02.2003
6 / 02–03	17.02.2003–23.03.2003
7 / 02–03	24.03.2003–27.04.2003
8 / 02–03	28.04.2003–31.05.2003
9 / 02–03	01.06.2003–31.07.2003

TENTTIPÄIVÄT

Kulttuuripalvelujen koulutusohjelman kulttuuritietouden tenttipäivät luku- vuonna 2002–2003:	Viittomakielentul- kin koulutusohjel- man yleiset tenttipäivät lukuvuonna 2002– 2003:
30.08.2002	
04.10.2002	12.08.2002
08.11.2002	16.09.2002
13.12.2002	14.10.2002
14.02.2003	11.11.2002
21.03.2003	20.01.2003
25.04.2003	17.02.2003
23.05.2003	17.03.2003
Tenttiin ilmoittaudu- taan kolme viikkoa ennen tenttipäivää HumakPron tentti- ilmoittautumisen kautta.	14.04.2003 12.05.2003 02.06.2003

OPISKELUOIKEUS JA ILMOITTAUTUMINEN

Humakin opiskeluoikeus johonkin Humakin koulutusyksikköön on jokaisella Humakin opiskelijaksi hyväksytyllä, opiskelupaikan vastaanottaneella ja määrääjassa ilmoittautumislomakkeen palauttaneella. Opiskelijan on lukuvuosittain ilmoitauduttava läsnä-/poissaolevaksi opiskelijaksi ammattikorkeakoulun määräämällä tavalla, minkä jälkeen hänet merkitään opiskelijaksi.

Opiskelijan tulee täyttää HumakProsta tulostettavissa oleva ilmoittautumislomake heti lukuvuoden alussa ja palauttaa se täytettynä oman koulutusyksikkönsä opintosihteerille, kuitenkin viimeistään 13.9.2002. Tammikuussa 2003 opintonsa aloittavat palauttavat lomakkeen 13.1.2003 mennessä. Opintotukea voidaan maksaa vain opiskelijaksi ilmoittautuneille päätoimisille opiskelijoille opintotukilain ehtojen mukaan. Opiskelijalla on velvollisuus ilmoittaa viipymättä hops-ohjaajalleen opintojensa keskeyttämisestä tai lopettamisesta HumakProsta löytyvällä lomakkeella.

Yksittäisiin opintojaksoihin (esim. kuhunkin viiden viikon teemaan) ilmoittaudutaan HumakPron kautta. Ilmoittautuminen tehdään annettuun päivämäärään mennessä. Ilmoittautuminen päättyy yleensä neljä viikkoa ennen jakson alkamista.

OPISKELUN KESKEYTYS TAI LOPETTAMINEN

Opiskelija voi keskeyttää opiskelunsa määrääjäksi. Ennen keskeytystä opiskelijan tulee keskustella keskeyttämisestä ja opintojen jatkamisesta oman hops-ohjaajansa kanssa. Opiskelija täyttää keskeyttämisen yhteydessä erillisen keskeyttämislomituksen, jonka allekirjoittavat opiskelija ja hops-ohjaaja. Opiske-

lija on keskeytyksen ajan kirjoilla ammattikorkeakoulussa poissaolevana opiskelijana. Opiskelijan käyttöoikeus HumakPro -tietokantaan säilyy keskeytyksen ajan. Koulutusyksiköstä ilmoitetaan opintojen keskeyttämisestä Kelan opintotukikeskukseen.

Opiskelija voi ilmoittautua poissaolevaksi opiskelijaksi enintään kahden lukuvuoden ajan; ilmoittautuminen on kuitenkin tehtävä lukuvuosittain. Tätä ilmoitettua poissaoloaikaa ei lasketa opintojen enimmäisaikaan. (Laki ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain muuttamisesta § 15b, 1.8.2001/583)

Opiskelija voi kevätlukukauden 2003 osalta muuttaa syksyllä tekemäänsä läsnä-/poissaoloilmoitustaan 13.1.2003 mennessä uudella ilmoittautumislomakkeella.

Opintojen lopettaminen tarkoittaa, että opiskelija eroaa ammattikorkeakoulusta ennen tutkintotodistuksen myöntämistä eikä ole enää eroamisensa jälkeen kirjoilla siellä. Ennen eroamista opiskelijan tulee keskustella asiasta oman hops-ohjaajansa kanssa. Opiskelija täyttää eroamisen yhteydessä opintojen lopettamislomituksen, jonka allekirjoittavat opiskelija ja hops-ohjaaja. Opiskelija saa lopettaessaan oikeaksi todistetun otteen opintokortistaan. Koulutusyksiköstä ilmoitetaan opintojen lopettamisesta Kelan opintotukikeskukseen.

Kokopäiväopiskelijan on suoritettava opinnot viimeistään yhtä vuotta niiden laajuutta pidemmässä ajassa, jollei ammattikorkeakoulu erityisestä syystä myönnä opiskelijalle tästä poikkeusta (Asetus ammattikorkeakouluopinnoista 256/95, 11 §).

Koulutusyksiköiden keskinäinen vaihto

Opiskelija kirjautuu sen koulutusyksikön opiskelijaksi, jossa hän aloittaa opiskelunsa.

Opiskelija voi kuitenkin tietyin rajoittein valita opintoja mistä tahansa Humakin koulutusyksiköstä. Kun opiskelija valitsee opintoja muista koulutusyksiköistä, hän keskusteleesi asiasta ensin oman hops-ohjaajansa kanssa ja valinnat kirjataan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan. Kaikkien koulutusyksikköjen opintoihin ilmoittaudutaan normaaliin tapaan HumakPron kautta.

Monissa opinnoissa (teemoissa) on rajoitettu opiskelijoiden osallistujamäärää. Jos ilmoittautumisia tulee määräaikaan mennessä enemmän kuin heitä voidaan ottaa, valinnat tehdään seuraavassa järjestyksessä:

1. oman koulutusohjelman oman koulutusyksikön opiskelijat
2. oman koulutusohjelman muiden koulutusyksiköiden opiskelijat
3. toisen koulutusohjelman opiskelijat.

OPINTOKORTTI

Opintokortti on asiakirja, johon kirjataan tiedot opintojen etenemisestä. Myös teemasta annettu laadullinen arviointi kirjataan opintokorttiin. Opiskelija voi tarvittaessa pyytää omasta koulutusyksiköstään oikeaksi todistetun otteen opintokortistaan. Lehtorit huolehtivat opintosuoritusten kirjaamisesta. Opiskelijat voivat seurata omaa opintokorttiaan HumakProsta.

OPINTOSOSIAALISET EDUT

Opintososiaaliin etuihin kuuluu maksuton opetus, joka sisältää varsinaisen opetuksen, ohjauksen sekä opintojen arvioinnin. Kirjat ja muut materiaalit on jokaisen kustannettava itse.

Opiskelija voi rahallista korvausta vastaan yleensä asua koulutusyksiköiden yhteydessä olevissa opiskelija-asuntoloissa. Asumiskustannukset ovat varsin edulliset. Kustannukset vaihtelevat koulutusyksiköittäin ja niihin vaikuttaa myös asumisen taso.

Matkakustannukset koulutusyksiköihin ja niiden välillä opiskelija maksaa itse, samoin kuin matkakustannukset työoppimis- ja tutustumispaikkoihin. Jokaisessa koulutusyksikössä toimii myös opiskelijaravintola, jossa on tarjolla erilaisia aterioita opiskelijaystävälliseen hintaan. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatukea voivat saada opiskelijat, jotka suorittavat alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa tai ammattikorkeakoulututkintoa. Ateriatukea voivat saada myös opintotukeen oikeuttaviin ammatillisiin tai erikoistumiskoulutusohjelmiin osallistuvat opiskelijat.

Korkeakouluopiskelijat ovat oikeutettuja saamaan alennuksen aterian hinnasta opiskelijaravintoloissa, jotka ovat ateriatuen piirissä. Kyseisissä ravintoloissa noudatetaan Kelan vahvistamia ateriakokonaisuuksien enimmäishintoja, joista ravintolan pitäjä on vähentänyt ateriatuen. Tuki maksetaan ravintolan pitäjälle ja se on tällä hetkellä 1,27 € aterialta. Alennushintaisen aterian saa voimassa olevaa opiskelijakorttia tai Kelan ateriatukikorttia näyttämällä. Oppilaitos vastaa ateriatukikortin myöntämisestä niille ateriatukeen oikeutetuille, joilla ei ole opiskelijakorttia.

OPINTOTUKI

Humakin tutkintotavoitteinen päätoiminen opiskelu oikeuttaa opintotukeen. Opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja valtion takaamasta opintolainasta. Opintotukea haetaan koko opiskelujalle. Tuki myönnetään aluksi säännönmukaiselle suoritusajalle, joka on 140 opintoviikon tutkinnossa 3,5 vuotta.

Tarvittaessa opiskelija voi hakea opintotukilautakunnan kautta opintotukea ylimenevälle ajalle uudella hakemuksella enimmäistukiajan puitteissa. Enimmäistukiaika on 140 opintoviikon tutkinnossa 45 tukikuukautta. Kaikki 1.8.1997 jälkeen käytetyt opintotukikuukaudet kuluttavat opiskelijan kaikkiin korkeakouluopintoihin käytettävissä olevaa 70 kuukauden enimmäistukiaikaa.

Opiskelun päätoimisuutta seurataan opintojen edistymisellä. Opintosuorituksia tulee tuen saamiseksi kertyä keskimäärin vähintään 30 ov/lukuvuosi. Kesätuki aikana (1.6.–31.7.) suoritettavat opintoviikot eivät sisälly lukuvuoden minimi vaatimukseen. Vain kokonaan suoritettavat opintokokonaisuudet ja kurssit lasetaan opintosuorituksiin. Kesäaikana tapahtuvassa opiskelussa sekä aikuiskoulutuksessa päätoimisuuden vähimmäisvaatimuksena on, että opiskelija suorittaa tutkintoon sisältyviä opintoja vähintään 3 opintoviikkoa kuukaudta kohden ja että kuukaudessa on vähintään 18 opiskelupäivää tai 2 kuukaudelta vähintään 6 opintoviikkoa.

Miten tulee toimia opintotukea haettaessa?

Aloittavat opiskelijat

Opintotukea haetaan Kelan opintotukikeskuksen lomakkeella OT2. Lomakkeita saa Kelasta tai koulutusyksiköistä. Lomake palautetaan Kelaan ja mukaan liitetään kopio hyväksymiskirjeestä.

Muut

Normaalista opintotuesta poikkeavia tukia (esim. kesäopintotuki, tuki ulkomaiseen opiskeluun, opiskeluaajan ylitys, jatkotuet) haetaan täyttämällä Kelan opintotukikeskuksen olosuhteenmuutoslomake (OTm) ja kesäajantukea haettaessa myös Humakin oma kesätuki-liite-lomake, joka löytyy HumakProsta (Vali-

kot -> Työhuone -> Kansio -> lomakkeisto) ja sen voi tulostaa sieltä. Molemmat lomakkeet lähetetään opintotukilautakunnan sihteerille opintotukilautakunnan lausuntoa varten. Opintotukilautakunta lähettää hakemukset lausuntoineen edelleen Kelaan.

Tarkempia tietoja opintotuesta saa Kelan opintotukiesitteestä ja internetosoitteesta: <http://www.kela.fi>.

Vaihtoehtona Kelan myöntämälle opintotuelle on mahdollista saada Koulutus- ja erorahastosta aikuiskoulutustukea, joka on tarkoitettu työelämästä opiskelemaan lähteville opiskelijoille, joilla on vähintään 10 vuoden työhistoria.

Lisätietoja www.koulutus-erorahasto.fi

OPINTOTUKILAUTAKUNTA

Humakin opintotukilautakunta on ammatti- ja korkeakoulun sisäinen opintotukiasioita hoitava ryhmä. Opintotukilautakuntaan kuuluu viisi jäsentä, joista kaksi on opiskelijoita. Opiskelijajäsenet valitaan yhteistyössä HUMAKON kanssa. Opintotukilautakunta tiedottaa ja neuvoo opintotukiasioista, kokousajoistaan ja suoritusvalvonnan aikataulusta HumakProssa

Opintotukilautakunta antaa opintotukiajan keston, opintotuen päätoimisuuteen, kesätukeen, ulkomaantukeen ja aikuisopiskelijatutkeen liittyviä lausuntoja. Lautakunta valvoo myös opintojen päätoimisuuden täyttymistä, toimii yhteistyössä Kelan opintotukikeskuksen ja tiedottaa opintotuesta sekä tarvittaessa kouluttaa Humakin henkilökuntaa opintotukeen liittyvissä asioissa.

Opintotukilautakunta suorittaa syksyisin opintokorttien avulla opintotukea saaneiden opiskelijoiden edellisen lukuvuoden opintojen päätoimisuusvalvonnan. Lautakunta lähet-

tää opiskelijalle liian vähäisistä opintosuorituksista selvityspyynnön. Valvonnassa huomioidaan 31.7. ajanjaksoon kohdistuneet suoritukset.

Humakin päätoimisuusvaatimus opintotukilain asettamien vaatimusten lisäksi lukuvuoden suorituksille on 30 opintoviikkoa ja kesätuen ajalle (1.6.–31.7.) vähintään 3 opintoviikkoa/kuukausi tai vähintään 6 ov/kaksi kesäkuukautta.

Nuorisokoulutuksen (140 ov) tuki haetaan lähettämällä OT2-lomake liitteineen Kelaan, mutta kesätuki- ja ulkomaantukihakemus sekä aikuiskoulutuksessa olevien tukihakemus toimitetaan liitteineen opintotukilautakunnalle. Lisätietoja saa HumakPron viesteistä (Opintotukiasiat) ja opintotukilautakunnalta. Opintotukilautakuntaan voi ottaa yhteyttä esimerkiksi HumakPron välityksellä tai suoraan opintotukilautakunnan sihteeriin.

Maritta Severinkangas
Opintotukilautakunnan sihteeri
Yhteinen palveluyksikkö
Vanha Turuntie 14, 02700 KAUNIAINEN
p. (09) 5404 2445, f. (09) 5489 6130
maritta.severinkangas@humak.edu

OPISKELIJA- TERVEYDENHUOLTO

Terveydenhuoltopalveluista tiedotetaan koulutusyksiköittäin lukuvuoden alkaessa.

OPISKELIJOIDEN VAKUUTUKSET

Suomen Humanistisen Ammattikorkeakoulu Oy:n opiskelijat ovat vakuutettuina Pohjolassa sekä lakisääteisellä tapaturmavakuutuksella, täysajan ryhmätapaturmavakuutuksella että ryhmämatkavakuutuksella.

Lakisääteinen tapaturmavakuutus korvaa vain käytännöllisessä työoppimisessa sattuneet tapaturmat. Käytännöllinen työoppiminen tarkoittaa oppilaitoksessa, opettajan valvonnassa tehtävää, opetusohjelman mukaista harjoittelua ja sovitussa työpaikassa suoritettavaa harjoittelua–työoppimisjaksoa- , josta oppilaalle ei makseta palkkaa (lakisääteinen vakuutus ei korvaa koulumatkalla sattuneita tapaturmia). Ryhmätapaturmavakuutus täysajan vakuutuksena korvaa tapaturmat vakuutuksenottajan järjestämän koulutuksen aikana sekä vapaa-aikana.

Ryhmämatkavakuutus sisältää opiskelijoiden matkustajavakuutuksen sekä matkatavaravakuutuksen opiskeluun liittyvillä ulkomaanmatkoilla. Yli kolme kuukautta yhtäjaksoisesti kestävillä matkoilla vakuutusturva on voimassa kolme kuukautta matkan alkamisesta. Opiskelijan tulee pyytää ennen ulkomaille lähtöä koulutusyksiköltään mukaansa vakuutuskortti.

Yhteyshenkilö vakuutuksiin liittyvissä asioissa, Maritta Severinkangas, Yhteinen palveluyksikkö.

YHTEISTYÖ ERI AMMATTIKORKEAKOULUJEN VÄLILLÄ

OPINTOPASSIYHTEISTYÖ

Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijalla on mahdollisuus hakea opintopassia ja suorittaa tutkintoon liitettäviä opintoja myös muissa ammattikorkeakouluissa. Opintopassilla on mahdollisuus profiloida tutkintoa ja liittää opintoihin uusia näkökulmia.

Opintopassilla suoritettavien opintojen enimmäislaajuus on 10 opintoviikkoa. Omaan tutkintoon kuuluvia pakollisia opintoja ei voi pääsäännön mukaan korvata passin nojalla suoritettavilla opintojaksoilla. Lähtökohta on,

että passiopinnot hyväksi luetaan tutkinnossa valinnaisiin ja vapaasti valittaviin opintoihin.

Valittavana on tällä hetkellä kymmenen Uudellamaalla toimivaa ammattikorkeakoulua. Ammattikorkeakoulujen yhteiset opintopassisivut löytyvät osoitteesta <http://www.diak.fi/opintopassi>.

Lisätietoja opintopassista ja opiskelusta yli ammattikorkeakoulurajojen saa hops-ohjaajalta sekä seuraavilta ammattikorkeakoulujen [www-sivuilta](http://www.sivuilta):

http://www.arcada.fi	(ARCADA Nylands svenska yrkeshögskola)
http://www.laurea.fi	(Laurea-ammattikorkeakoulu)
http://www.evitech.fi	(Espoon-Vantaan teknillinen ammattikorkeakoulu)
http://www.diak.fi	(Diakonia-ammattikorkeakoulu)
http://www.hiamk.fi	(Haaga-Instituutin ammattikorkeakoulu)
http://www.stadia.fi	(STADIA Helsingin ammattikorkeakoulu)
http://www.helia.fi	(HELIA Helsingin liiketalouden ammattikorkeakoulu)
http://www.humak.edu	(Humanistinen ammattikorkeakoulu)
http://www.poliisi.fi/pakk	(Poliisiammattikorkeakoulu)
http://www.sydvast.fi	(Yrkeshögskolan Sydväst)

VIRTUAALIAMMATTI- KORKEAKOULU

Virtuaaliammattikorkeakoulu (VirtAMK) on Suomen ammattikorkeakoulujen valtakunnallinen yhteistyöverkosto. Yhteistyössä ovat mukana kaikki ammattikorkeakoulut tarjoten erilaisia verkko-opintoja omien osaamisalueittensa ja profiiliensa mukaisesti. VirtAMK-opinnoilla voit profiloitua tutkintoasi tai valita opintoja, joita ei tarjota Humanistisessa ammattikorkeakoulussa.

Läsnäolevaksi ilmoittautuneena Humakin tutkinto-opiskelijana sinulla on mahdollisuus valita maksutta opintoja oman kotikorkeakoulusi ulkopuolelta. Suoritusoikeuden haku ja opintoihin ilmoittautuminen tapahtuvat sähköisellä hakukortilla. Ennen ilmoittautumistasi Virtuaaliammattikorkeakouluun: päivitä hops-ohjaajasi kanssa opintosuunnitelmasi ja sovi VirtAMK-opintojen hyväksi luennasta tutkintoosi. Lisätietoja virtuaaliammattikorkeakoulu-yhteistyöstä saat opintosihteeriltäsi ja hops-ohjaajaltasi.

Ammattikorkeakoulumme menettelytapaohjeisiin voit tutustua myös Virtuaaliammattikorkeakoulun opintotoimiston ilmoitustaululta www.virtuaaliamk.fi/eOpintotoimisto/ilmoitustaulu.

KANSAINVÄLISET YHTEYDET JA OPISKELU ULKOMAILLA

Seuraavassa on lueteltu Humanistisen ammattikorkeakoulun nykyiset yhteistyökumppanit ulkomailta.

1) OPISKELIJA – OPETTAJAVAIHTO

CENTRUM VOOR VOLWASSENENONDERWIJS	MECHELEN	BE
GRADUAAT TOLK VOOR DOVEN	GENT	BE
KATHOLIEKE HOGESCHOOL	LEUVEN	BE
UNIVERZITY KARLOVY	PRAHA	CZ
HOCHSCHULE BREMEN	BREMEN	DE
HOCHSCHULE MAGDEBURG	MAGDEBURG	DE
PÄDAGOGISCHE HOCHSCHULE LUDWIGSBURG	LUDWIGSBURG	DE
UNIVERSITÄT BREMEN	BREMEN	DE
VILJANDI KULTUURIKOLLEDZ	VILJANDI	EE
ESCUELA SUPERIOR D'HOSTALERIA I TURISME SANT IGNASI	BARCELONA	ES
UNIVERSITE DE NICE – SOPHIA ANTIPOLIS	NICE	FR
UNIVERSITE D'AVIGNON ET DES PAYS DE VAUCLUSE	AVIGNON	FR
UNIVERSITE DE PICARDIE JULES VERNE	AMIENS	FR
INSTITUTE OF TECHNOLOGY	TRALEE	IE
UNIVERSITA DEGLI STUDI DI TRENTO	TRENTO	IT
HOGESCHOOL VAN ARNHEMEN	NIMMEGEN	NL
HOGESCHOOL ROTTERDAM	ROTTERDAM	NL
LIVERPOOL HOPE UNIVERSITY COLLEGE	LIVERPOOL	UK
BIRMINGHAM COLLEGE OF FOOD, TOURISM AND CREATIVE	BIRMINGHAM	UK
BRADFORD COMMUNITY COLLEGE	BRADFORD	UK
CHESTER COLLEGE OF HIGHER EDUCATION	CHESTER	UK
UNIVERSITY OF CENTRAL LANCASHIRE	PRESTON	UK
UNIVERSITY OF BIRMINGHAM	BIRMINGHAM	UK
UNIVERSITY OF SUNDERLAND	SUNDERLAND	UK
COLLEGE OF NYÍREGYHÁZA	NYÍREGYHÁZA	HUN
NIPISSING UNIVERSITY	NORTH BAY	CAN

2) AINOASTAAN OPISKELIJAVAIHTO

UNIVERSITEIT GENT	GENT	BE
HOGESCHOOL VAN UTRECHT	NL	
MORAY COLLEGE OF FURTHER EDUCATION	ELGIN	UK

3) AINOASTAAN OPETTAJAVAIHTO

AKADEMIE FÜR SOZIALARBEIT	SALZBURG	DE
AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM.EUGENIUSZA	POZNAN	PL
UNIVERSITY OF LUTON	LUTON	UK
UNIVERSITY OF DURHAM	DURHAM	UK
UNIVERSITY OF LIVERPOOL	LIVERPOOL	UK

Pääsääntöisesti jokaisen vaihtoon lähtevän opiskelijan tulee osallistua valmentavalle jaksolle (5 ov) joko Tornion koulutusyksikössä tai omassa koulutusyksikössään. Jaksolla perehdytään suomalaisen kulttuurin lisäksi mm. vieraisiin kulttuureihin, kohdemaihin, partneerioppilaitoksiin sekä vaihtoon liittyviin monenlaisiin käytännön asioihin.

Kielitaito

Vaihto-ohjelmassa käytettävä kieli on useimmiten englanti. Myös saksa, ranska tai jokin muu kieli on mahdollinen. Opiskelijan kielitaidon tulee olla vähintään keskitasoa. Tämä taito tulee osoittaa oman koulutusyksikön kielten opettajan laatimassa kielikokeessa.

Rahoitus

Vaihtoon lähtevän opiskelijan talouden tukimuotoja ovat Sokrates-apuraha, opintotuki,

asumislisä, oman koulutusyksikön stipendi ja opiskelijan mahdollisesti itse hankkimat avustukset esimerkiksi erilaisilta järjestöiltä ja yhdistyksiltä.

Vaihtopaikkoja opiskelijoille on noin 70 ja kouluttajille 30. Vaihto-ohjelmiin on mahdollista osallistua aikaisintaan toisena opiskeluvuotena. Lähempiä tietoja saa oman koulutusyksikön kv-koordinaattorilta. Aiheeseen liittyvää informaatiota löytyy myös Humakin kotisivuilta osoitteesta: <http://www.humak.edu> ja Humak Pron Kansainvälisyys-kansiosta.

Opinnot ulkomaisille vaihto-opiskelijoille

Ulkomaisille vaihto-opiskelijoille tarkoitetut englanninkieliset opinnot löytyvät sivulta 105. Näihin opintoihin voivat osallistua myös Humakin opiskelijat.

OPISKELIJAYHDISTYS HUMAKO RY

HUMAKO on opiskelijoiden perustama ja hallinnoima yhdistys, joka edistää ja valvoo jäsenistönsä etuja. HUMAKO luo toiminnallaan Humakille valtakunnallista opiskelijakulttuuria ja yhdistää ympäri Suomea sijaitsevien koulutusyksiköiden ja koulutusohjelmien opiskelijat.

HUMAKOn tavoitteena on kehittää opetuksen ja opiskelun sisältöä yhteistyössä Humakin eri tahojen kanssa. Jotta tähän tavoitteeseen päästäisiin, HUMAKOn edustajat tuovat opiskelijanäkökulman esiin ammattikorkeakoulun päätöksentekokelemissä ja työryhmissä. HUMAKOltä saa tietoa opiskelusta, opiskelijan oikeuksista ja esimerkiksi opintotutkeen ja asumiseen liittyvistä asioista. Yhdistys myös järjestää vuosittain tapahtumia, joissa eri koulutusyksiköiden opiskelijat voivat tavata toisiinsa.

Yhdistyksen varsinaisiksi jäseniksi voivat liittyä Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijat. Liittyminen on helppoa – opiskelija täyttää vain henkilötietolomakkeen ja maksaa jäsenmaksun (17,50 € uusilta jäseniltä luvuonna 2002–2003). HUMAKOn jäsenenä opiskelija saa valtakunnallisen SAMOKin opiskelijakortin, joka oikeuttaa mm. VR:n ja Matkahuollon opiskelija- alennuksiin, Kelan ateriatutkeen korkeakoulujen ruokaloissa ja alennuksiin HUMAKOn tarjoamista palveluista.

Lisätietoa yhdistyksen toiminnasta saa osoitteesta <http://www.humak.edu/humako/> ja oman koulutusyksikön HUMAKO-edustajalta ja tutoreilta. Sähköpostia HUMAKOille voi lähettää osoitteeseen humako@humak.edu.

HUMAKOn edustajisto ja hallitus

Päättäntävaltaa HUMAKOssa käyttää vähintään kaksi kertaa vuodessa kokoontuva edustajisto. Edustajisto valitaan koulutusyksiköissä suoritettavissa vaaleissa, joissa saavat asettua ehdolle ja äänestää kaikki yhdistyksen jäsenet. Jokaisesta koulutusyksiköstä valitaan edustajistoon yksi varsinainen edustaja ja yksi varaedustaja.

Toimeenpanovaltaa HUMAKOssa käyttää hallitus. Edustajisto valitsee syyskokouksessaan hallituksen puheenjohtajan sekä hallituksen siten, että hallituksen kokoonpanossa pyritään ottamaan huomioon kaikki Humanistisen ammattikorkeakoulun koulutusyksiköt. Yhdistyksen hallitus valitaan kalenterivuodeksi, jonka aikana se vastaa HUMAKOn käytännön toiminnasta, esimerkiksi opiskelijakorttien tilaamisesta ja tapahtumien järjestämisestä. (HUMAKO kehittää toimintaansa jatkuvasti, joten muutokset toimitavoissa ovat mahdollisia.)

Suomen Ammattikorkeakouluopiskelijayhdistysten Liitto SAMOK ry

HUMAKOn jäsenet saavat SAMOKin opiskelijakortin, jolla saa monia tuntuvia etuja. SAMOK ajaa ammattikorkeakouluopiskelijoiden etuja valtakunnallisesti vaikuttamalla mm. valtionhallintoon. Kaikki opiskelijakortilla saavat edut ja lisätiedot SAMOKin valtakunnallisesta toiminnasta ovat osoitteessa <http://www.samok.fi>.

HUMAKIN YHTEISET OPINNOT

Humakin yhteiset opinnot orientoivat opiskelijaa humanistiseen opetusalaan ja omaan koulutusohjelmaansa ja auttavat ammattidentiteetin kehittämisessä. Samalla opiskelija saa valmiudet opiskella ammattikorkeakoulussa ja käyttää Humakin tarjoamia mahdollisuuksia ja oppimisympäristöjä hyväkseen. Lisäksi yhteiset opinnot kehittävät opiskelijan viestintätaitoja ammattikorkeakoulussa toimimiseen ja tarvittaessa auttavat hakeutumaan viestintätaitoja kartuttaviin opintoihin.

Orientoituminen humanistisiin ammatteihin ja ammattikorkeakouluun 5 ov

1. Orientoituminen ammattiin ja ammattialaan
Orientoivissa opinnoissa opiskelija tutustuu Humanistiseen ammattikorkeakouluun ja sen taustalla oleviin ammatteihin ja työelämän haasteisiin. Opinnoissa käydään läpi Humakin ominaispiirteitä, oppimisympäristöjä, opetussuunnitelmia sekä koulutusohjelmia. Jakso tarjoaa mahdollisuudet opiskelijayhteisöön liittymiseen ja sen rakentamiseen.

2. Yhteistoiminta

Opintokokonaisuudessa opiskelija kehittää omaa ilmaisuaan ja esiintymistaitojaan. Hän tutustuu tiimityöhön ja sen vaatimiin yhteistoimintataitoihin sekä projektiin oppimisen ja työn menetelmänä.

3. Opiskelutaidot ja hops

Opintokokonaisuudessa perehdytään Humakissa toimimisen kannalta keskeisiin opiskelutaitoihin. Tällaisia ovat mm. kyky käyttää hy-

väksi Humakin opetussuunnitelman tarjoamia valinnan mahdollisuuksia ja erilaisia oppimisympäristöjä, taito suunnitella ja arvioida omaa oppimista sekä kehittymisen tarpeita. Samalla jatketaan oman ammatillisen tavoitteen selkeyttämistä ja laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma – hops. Opinnoissa tutustutaan portfolioon osana kokonaisarviointia. Jakso ajoittuu useamman kuukauden ajalle, ja se sisältää useita oppimistehtäviä. Keskeisiä teemoja ovat mm. omat oppimisen taidot, ammatti-identiteetti ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (hops) laatiminen.

4. Johdatus digitaaliseen lukutaitoon 1

Kahteen osaan jaetun *Johdatus digitaaliseen lukutaitoon* -opintokokonaisuuden tarkoituksena on varmentaa opiskelijalle riittävät tietotekniset perustaidot (tietotekniikan perusteet, laitteen käyttö ja tiedonhallinta, tekstin käsittely, esim. Word ja taulukkolaskenta, esim. Excel) ja tutustuttaa opiskelija Humakin tietoverkkojen kautta toimivaan virtuaalikeskukseen Hunetiin. Opiskelija saa valmiudet toimia Humakin omassa verkossa, HumakProssa, ja Internetissä. Hän hahmottaa verkon antamat mahdollisuudet opintojensa tueksi, harjaantuu tietoverkkojen käyttöön tiedon hankinnassa ja tarkastelemaan tietoverkkojen lähteitä kriittisesti sekä oppii käyttämään keskeisiä verkkotyötapoja.

5. Orientoituminen toisen kotimaisen kielen opintoihin

Toisen kotimaisen kielen lähtötasokokeen avulla opiskelija voi arvioida omia valmiuksiaan osallistua ruotsinkieliseen opetukseen ja kykyään toimia pohjoismaisissa oppimisympä-

ristöissä. Opiskelijan tulee hankkia sellainen kielitaito, että hän pystyy opiskelemaan, ilmaisemaan itseään ja ammatillisesti toimimaan myös toisella kotimaisella kielellä. Tarvittaessa opiskelija ohjataan syventämään kielitaitoaan lisäopetuksella, joka voidaan sijoittaa vapaasti valittaviin opintoihin.

Tutkintoon kuuluu lisäksi toisen kotimaisen kielen pieni kielitutkinto tai sitä vastaava kielikoe, jonka suorittamiseen opiskelijalle varataan kaksi ilmaista yrityskertaa.

Humanismi ja viestintä 5 ov

1. Humanismi

Humanismi-verkkokurssilla tutustutaan Humanistisen ammattikorkeakoulun arvopohjaan: humanismiin elämäkatsomuksena, humanismin historiaan ja humanistisen elämäkatsomuksen vaihtoehtoihin. Kurssi toteutetaan ryhmätöinä. Kurssin runkona toimii valmis kurssimateriaali. Oppimisympäristön viestilistoilla keskustellaan kurssimateriaalin pohjalta humanismiin liittyvistä aiheista. Kurssin päätteeksi laaditaan loppuraportti.

2. Kirjallinen viestintä

Opiskelija tunnistaa erilaisia kirjallisen viestinnän muotoja. Hän tuntee tieteellisen kirjoittamisen perusteet. Opiskelija perehtyy tiedon hankintaan ja esittämiseen liittyvään kirjalliseen viestintään, kuten esseiden ja raporttien kirjoittamiseen. Kurssilla paneudutaan erilaisiin tiedon lähteisiin, niiden käyttöön ja niihin liittyviin virhemahdollisuuksiin sekä tutustutaan erilaisiin tapoihin viitata lähteisiin.

3. Johdatus digitaaliseen lukutaitoon II

Jatketaan Johdatus digitaaliseen lukutaitoon I -opintoja.

4. Orientoituminen vieraan kielen opintoihin

Vieraan kielen lähtötasokokeen avulla opiskelija voi arvioida omia valmiuksiaan osallistua vieraskieliseen opetukseen ja kykyään toimia kansainvälisissä oppimisympäristöissä. Orientoivien opintojen aikana opiskelija aloittaa ammatillisen kielenhallinnan opiskelunsa. Opintojensa aikana opiskelijan tulee hankkia sellainen kielitaito, että hän pystyy opiskelemaan, ilmaisemaan itseään ja ammatillisesti toimimaan myös vieraalla kielellä. Tarvittaessa opiskelija ohjataan syventämään kielitaitoaan lisäopetuksella, joka voidaan sijoittaa vapaasti valittaviin opintoihin.

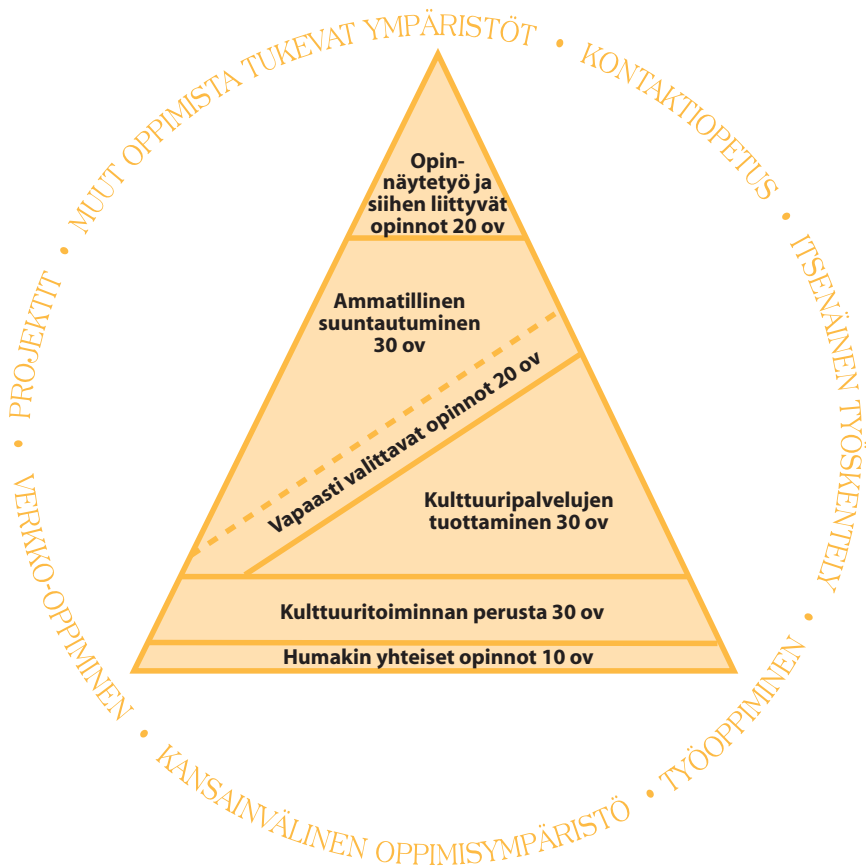
Tutkintoon kuuluu lisäksi ensimmäisen vieraan kielen kielikoe, jonka suorittamiseen opiskelijalle varataan kaksi ilmaista yrityskertaa.

5. Kohti portfoliota

Humanistisen ammattikorkeakoulun tutkintotodistukseen liitetään arvio opiskelijan osoittamasta persoonallisesta ammattitaidosta. Arvio perustuu opiskelijan opintojensa loppuvaiheessa esittelemään portfolioon. Opiskelija perehtyy portfolioon itsearviointin ja oman ammattitaidon arvioinnin välineenä. Opintokokonaisuus koostuu oman portfolion suunnitelman laatimisesta, erilaisten näyteportfolioiden kokoamisesta, ohjauskusteluista sekä osallistumisesta ainakin yhteen portfolion arviointiseminaariin (järjestetään toisen opintovuoden lopulla tai kolmannen alussa).

Toteutus: Humakin yhteiset opinnot toteutetaan kaikissa koulutusyksiköissä alkavilla opiskelijaryhmillä.

KULTTUURIPALVELUJEN KOULUTUSOHJELMAN OPETUSSUUNNITELMA

**HUMAKIN YHTEISET
OPINNOT 10 ov**

**AMMATILLINEN
SUUNTAUTUMINEN 30 ov**

**KULTTUURITOIMINNAN
PERUSTA 30 ov**

**OPINNÄYTETYÖ JA SIIHEN
LIITTYVÄT OPINNOT 20 ov**

**KULTTUURIPALVELUJEN
TUOTTAMINEN 30 ov**

**VAPAASTI VALITTAVAT
OPINNOT 20 ov**

KULTTUURIPALVELUJEN KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Tutkinto: Humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto.

Tutkintonimike: Opetusministeriö ei ole toistaiseksi vahvistanut tutkintonimikettä.

Tutkinnon laajuus: 140 opintoviikkoa, 3,5 vuotta.

Koulutusyksiköt vahvuusalueineen: Joutsenen koulutusyksikkö (kuvataiteen tuottaminen, festivaali- ja tapahtumaosaaminen), Kauniaisten koulutusyksikkö (kirjallisuuden ja teatterin tuottaminen ja hallinto), Korpilahden koulutusyksikkö (paikalliskulttuuri ja elokuva), Turun koulutusyksikkö (kulttuurivies-tintä ja kulttuurikasvatus).

Opintojensa aikana opiskelija rakentaa itselleen persoonallisen ammattitaidon. Hän kehittää itsestään asiantuntijan kulttuurin ja taiteen ymmärtämisessä, välittämisessä sekä edellytysten luomisessa kulttuuri- ja taidetoiminnalle. Hän oppii toimimaan kulttuurialan eurooppalaisissa ja muissa kansainvälisissä ympäristöissä sekä käyttämään uutta viestintä- ja tietoteknologiaa. Opiskelussa korostetaan tiimi- ja projektityötä, työoppimista ja laaja-alaista kulttuurin ja taiteen tuntemusta.

Kulttuurialan ammattilaisia tarvitaan kulttuuriritapahtumissa, järjestöissä, kulttuuri- ja taideprojektien suunnittelijoina ja vetäjinä sekä kuntien ja valtion kulttuurihallinnossa. Työn sisältö ja vastuualueet vaihtelevat suuresti, mutta keskeisiä ammattitaidon osia ovat tuotantosuunnittelun, rahoituksen, projektijohtamisen, tiedottamisen ja markkinoinnin hallinta.

Ammattitaidon perustan luovat laaja kulttuurituntemus ja viestintätaidot. Kulttuuripalvelujen koulutusohjelmasta valmistuvien mah-

dollisia tehtävännimikkeitä ovat mm. tuottaja, tuotantoassistentti, toiminnanjohtaja, järjestösihteeri, projektipäällikkö, projektsihteeri ja kulttuurisihteeri. Kulttuurialan yrittäjyys on yleistymässä. Yrittäjänä kulttuurisektorilla voi toimia muun muassa managerina tai ohjelmapalvelujen tuottajana.

KULTTUURITOIMINNAN PERUSTA 30 OV

Opiskelija rakentaa ammatillisen perusosaamisen ja teoreettisen tietopohjan. Hän muodostaa käsityksen kulttuurin ja taiteen sisällöistä, kehitymisestä ja merkityksestä ja oppii toimimaan kulttuurityön erilaisissa toimintaympäristöissä sekä suunnittelemaan ja arvioimaan työn kehittämisedellytyksiä. Opiskelijan on suoritettava kaikki koulutusohjelman yhteisiin opintoihin kuuluvat teemat valitsemassaan oppimisympäristössä. Lähiopetuksessa teemojen sisältöjen painotukset vaihtelevat koulutusyksiköittäin ja vuosittain.

Suluissa on mainittu vastaava tema vuoden 2001–2002 kulttuuripalvelujen koulutusohjelman opetussuunnitelmassa.

Johdatus kulttuurin talouteen 5 ov (Taide ja kulttuuri yhteiskunnassa B)

Opiskelija tutustuu yhteiskunnan toiminnan logiikkaan ja kulttuurin taloudelliseen merkitykseen ja sen tukemiseen yhteiskunnassa. Hän tunnistaa erilaiset rahoitusväylät ja perehtyy budjettiin. Teema on edellytys sille, että voi osallistua Kulttuurin talous -teeman suorittamiseen.

Toteutus: Joutseno jakso 4, Kauniainen jakso 4, Korpilahti jakso 3, Turku jakso 2.

Kulttuuritietous 5 ov (Kulttuuritietous A)

Opiskelija syventää kulttuuri- ja taideteorioiden sekä eri taiteenlajien teoreettista tuntemustaan. Teema suoritetaan kontaktioppi- sena ja kirjatentinä. Kirjallisuusluettelo ten- taattoreineen ja tenttiaikoinen on Hu- makProssa: Dokumentit/Koulutusohjelmat/ Kulttuuritietous.

Toteutus: Joutseno jakso 1, Kauniainen jakso 2, Korpilahti jakso 8, Turku jaksot 2.

Kulttuurityön toimintaympäristöt 5 ov (Kulttuurin toimintaympäristöt B)

Opiskelija tutustuu käytännön kulttuurityö- hön jossain taiteen ja kulttuurin toimintaym- päristössä. Hän alkaa hahmottaa ammattialan toimintaympäristöä ja työoppimispaikkansa asemaa siinä.

Toteutus: Joutseno jakso 3, Kauniainen jakso 8, Korpilahti jakso 1, Turku jakso 8.

Taide ja kulttuuri yhteiskunnassa 5 ov (Taide ja kulttuuri yhteiskunnassa A)

Opiskelija ymmärtää taiteen ja kulttuuritoi- minnan sosiologista ja yhteiskunnallista mer- kitystä. Hän tutustuu eri taidelajien asemaan nyky-Suomessa, kykenee havainnoimaan kult- tuuripolitiikan päämääriä sekä hahmottaa eri- laisia arvomaailmoja ja filosofisia ja eettisiä periaatteita.

Toteutus: Kauniainen jakso 2, Turku jakso 7.

Taiteen tuntemus 5 ov (Kulttuurin ja taiteen sisällöt A)

Opiskelija lisää taiteiden tuntemustaan ja op- pii hahmottamaan taiteen kenttää yhtenäise- nä alueena. Hän tutustuu keskeisten taiteenla- jien eri muotoihin, historiaan, teoriaan, ja pe- ruskäsitteisiin sekä hankkii valmiuksia pohtia, analysoida ja arvottaa omaa suhdettaan tai- teeseen. Koulutusyksiköt painottavat taiteen- lajeja hieman eri tavoin.

Toteutus: Kauniainen jakso 5, Turku jakso 3.

Tiedottaminen 5 ov (Viestintä A)

Opiskelija perehtyy käytännön kulttuurityö- sä vaadittuihin viestintä- ja neuvottelutaitoi- hin. Hän tunnistaa erilaiset puheviestintätilan- teet ja osaa toimia niissä. Hän hallitsee am- mattialan käytännön kirjallisen ja suullisen tie- dottamisen sekä tuntee verkkoviestinnän pe- rusteet. Opiskelija kykenee tiedottamaan kulttuuriproduktioistaan myös vieraalla kie- lellä.

Toteutus: Joutseno jakso 3 ja 5, Korpilahti jak- so 2, Turku jakso 6.

HUMAKIN YHTEISET OPINNOT 10 OV

Katso opintojen kuvaukset sivulta 35.

KULTTUURIPALVELUJEN TUOTTAMINEN 30 OV

Näiden opintojen avulla opiskelija laajentaa ammatillisia taitojaan kulttuuripalvelujen tuottajana, markkinoijana ja hallinnoijana.

Kulttuurihallinnon perusta 5 ov

(Julkisen hallinto)

Opiskelija hankkii perustiedot julkisen hallinnon teoriaperustasta, kunnallispolitiikasta, valtiohallinnon perusrakenteesta ja kulttuuripolitiikasta.

Toteutus: Joutseno jakso 8, Kauniainen jakso 3.

Kulttuurimarkkinointi 5 ov

(Kulttuurimarkkinointi)

Opinnoissa perehdytään kulttuurimarkkinoinnin erityispiirteisiin, kilpailukeinojen monimuotoisuuteen, markkinointiviestinnän johtamiseen ja suunnitelmallisen markkinoinnin merkitykseen. Opiskelija pystyy tekemään kulttuurituotantoihin liittyvää materiaalia erilaisilla sovellusohjelmilla ja julkistamaan näitä erilaisissa ympäristöissä.

Toteutus: Joutseno jakso 6, Korpilahti jakso 6, Kauniainen jaksot 6 ja 7.

Kulttuurin talous 5 ov

(Kulttuurin taloushallinto)

Opiskelija syventää tuntemustaan kulttuurialan projektien taloushallinnosta. Hän osaa tulkita talouden tunnuslukuja ja hallitsee taloussuunnittelun, budjetoinnin ja talousseurannan perusteet sekä tuntee kulttuurialan kirjanpito- ja verolainsäädännön keskeiset säädökset.

Toteutus: Kauniainen jakso 4, Turku jakso 3.

Kulttuurinen elämänkaari 5 ov

(Kulttuurikasvatuksen toimintaympäristöt)

Teemassa perehdytään yksilön kulttuurisen identiteetin rakentumiseen ja vuorovaikutukseen osana identiteetin muotoutumista ja

muuttumista. Teeman tavoitteena on auttaa opiskelijaa hahmottamaan, millainen vaikutus kulttuurilla on ihmisen elämänkaaren muotoutumiseen ja miten erilaiset kokemukset eri ikävaiheissa vaikuttavat ihmisen kulttuuri-tietoisuuden rakentumiseen.

Toteutus: Kauniainen jakso 2, Korpilahti jakso 4, Turku jakso 2.

Tuottajan työvälaineet 5 ov

(Tuottajan työvälaineet)

Opinnoissa perehdytään kulttuuriprojektien eri osa-alueisiin, tuottajan toimenkuvaan ja siihen, millaisia valmiuksia tuottaja niissä tarvitsee. Erityisesti perehdytään projektihallintaan, projektijohtamiseen ja tekijänoikeuksiin.

Toteutus: Joutseno jakso 2 ja 4, Korpilahti jakso 5, Kauniainen jakso 3, Turku jakso 1.

Viestintä 5 ov

(Viestintä B)

Opiskelija tutustuu journalismin perusteisiin, osaa tuottaa kirjallista materiaalia eri medioihin ja perehtyy medioiden vaatimaan puheviestintään. Hän osaa hyödyntää puheviestinnän teorioita kulttuuripalvelujen osajana. Opiskelija tunnistaa kulttuurien erilaisuuksia viestinnässään ja kykenee osallistumaan ammattialansa keskusteluun vieraalla kielellä.

Toteutus: Joutseno jakso 5, Kauniainen jakso 5, Korpilahti jakso 5, Turku jakso 5.

AMMATILLINEN SUUNTAUTUMINEN 30 OV

Ammatillinen suuntautumisen ja vapaasti valittavien opintojen avulla opiskelija kehittää

ammattillisen erityisosaamisensa kulttuuripalvelujen osajana haluamallaan alalla. Hän valitsee vähintään kuusi teemaa näistä opinnoista ja 20 muuta vapaasti valittua opintoviikkoa joko tästä kokonaisuudesta tai koko Humakin tarjonnasta tai muiden vastaavan tasoisten oppilaitosten tarjonnasta.

Kulttuuripolitiikka 5 ov (Kulttuuripolitiikka A)

Kokonaisuuden avulla opiskelija oppii arvioimaan kulttuuritoiminnan ja kulttuuripoliittisten toimien vaikuttavuutta. Opiskelija tuntee tavat, joilla erilaisista arvo- ja kulttuurilähtökohdista nousevia kulttuuritoimintoja voidaan tukea ja edistää ja millä ehdoilla niissä voidaan olla mukana.

Toteutus: Joutseno jakso 2, Turku jakso 5.

Mediakulttuuri ja yhteiskunta 5 ov (Mediakulttuuri ja yhteiskunta)

Opiskelija perehtyy mediakulttuuriin ilmiönä, sen alueeseen ja tutkimukseen ja hankkii kriittistä medialukutaitoa. Hän ymmärtää myös median yhteiskunnallisen merkityksen ja toimintatavat.

Toteutus: Korpilahti jakso 3.

Museopalvelut 5 ov (Museoiden hallinto ja pedagoginen työ)

Opiskelija perehtyy museotoimen keskeisiin perustehtäviin: tutkimukseen, näyttelytoimintaan, tallennukseen ja dokumentointiin sekä museopedagogiseen toimintaan. Hän hankkii käytännön valmiuksia toimia museotoimen jollain sektorilla.

Toteutus: Joutseno jakso 7, Turku jakso 8.

Työelämävalmiudet 5 ov (Työelämävalmiudet)

Opiskelija saa valmiuksia työelämään siirtymiseen perehtymällä keskeiseen työolainsäädäntöön, työelämän edunvalvontaan ja järjestäytymiseen. Opiskelija rakentaa oman urasuunnitelmansa ja perehtyy laajemmin alan työmarkkinatilanteeseen ja rekrytointiin.

Toteutus: Korpilahti jakso 5.

Yhteisötaide 5 ov (Yhteisötaide)

Opiskelija perehtyy yhteisön tarpeista lähtevään toimintaan, jolla pyritään kehittämään yhteisön toimivuutta ja kiinteyttä sekä mahdollisesti ratkaisemaan ongelmia. Toiminnan välineinä käytetään taiteen ja kulttuurin keinoja. Opiskelija perehtyy tällaisen toiminnan tuottamiseen.

Toteutus: Kauniainen jakso 4, Turku jakso 8.

*Taiteen ja kulttuurin tuntemukseen
liittyviä teemoja:*

Kulttuurin tuntemus 5 ov (Kulttuuritietous B)

Opiskelija syventää kulttuuri- ja taideteorioiden ja eri taiteen lajien teoreettista tuntemustaan.

Toteutus: Joutseno jakso 1, Korpilahti jakso 7, Kauniainen jakso 8.

Kulttuuriryön teoreettinen perusta 5 ov
(Kulttuuriryön teoreettinen perusta)

Opiskelija perehtyy kulttuuriryön arvopohjaan ja merkitykseen sekä keskeisiin eettisiin ja yhteiskuntafilosofisiin näkemyksiin. Teema syventää kulttuurin yleistä tuntemusta.

Toteutus: Kauniainen jakso 8.

Syventävä perehtyminen johonkin taiteenlajiin tai kulttuurin osa-alueeseen 5 ov
(Kulttuurin ja taiteen sisällöt B)

Opiskelija perehtyy valitsemaansa taiteenlajiin tai kulttuurin osa-alueeseen voidakseen toimia ammattiosajana näiden palveluiden tarjoajana.

Joutsenon koulutusyksikkö: visuaaliset taiteet, näyttelyn tuottaminen, taidehistoria

Kauniasten koulutusyksikkö: teatteri (lv 02–03), kirjallisuus (lv 03–04), teatteri (lv 04–05)

Korpilahden koulutusyksikkö: elokuva, paikalliskulttuuri

Turun koulutusyksikkö: valokuva ja video (englanninkielisenä)

Toteutus: Joutseno jaksot 4 ja 8, Kauniainen jaksot 6 ja 7, Korpilahti jakso 7, Turku jakso 5.

Monikulttuuriseen kulttuuriryöhön liittyviä teemoja:

Etniset ja paikalliset kulttuurit 5 ov
(Kulttuurin toimintaympäristöt A)

Opiskelija perehtyy joihinkin etnisiin ja paikallisiin kulttuureihin. Hän hankkii valmiuksia toimia näiden kulttuurien palvelujen tarjoajana.

Toteutus: Joutseno jakso 1

EU-rahoitteinen kulttuurihanke 5 ov
(Kulttuurihallinto ja EU) + (Kulttuurirahoitus ja EU)

Opiskelija perehtyy Euroopan Unionin tarjoamiin rahoitusmahdollisuuksiin kulttuuritahtumien järjestämisessä. Hän saa valmiudet projektien suunnitteluun, organisointiin, toteutukseen, tiedotukseen ja evaluointiin.

Toteutus: Kauniainen jakso 1, Joutseno jakso 3, Korpilahti jakso 3.

Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö 5 ov
(Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö)

Opiskelija saa monipuolisen kokonaiskuvan kansainvälisen kulttuuriyhteistyön eri muodoista ja toteutusmahdollisuuksista. Kulttuuriyhteistyötä käsitellään sekä Euroopan että maanosan ulkopuolisten alueiden osalta.

Toteutus: Turku jakso 7.

Lähialuekulttuuriyhteistyö 5 ov
(Lähialuekulttuuriyhteistyö)

Opiskelija perehtyy lähialueiden (Balttia ja Venäjä) kulttuuriin, kulttuuritoimintaan ja Suomen kanssa tehtävään kulttuuriyhteistyöhön. Opiskelija perehtyy rajat ylittävien kulttuuri-
produktioiden rahoitukseen tai hallintaan. Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Pohjoismainen kulttuuriyhteistyö 5 ov
(Pohjoismainen kulttuuriyhteistyö)

Opiskelija tutustuu pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön lähtökohtiin, toimintamuotoihin ja sen keskeisiin rahoitusmahdollisuuksiin. Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Yrittäjyyteen liittyviä teemoja:

Kulttuuripalvelun tuotteistaminen 5 ov (Kulttuuripalvelun tuotteistaminen)

Kokonaisuus perehdyttää opiskelijan tuotteistamisen prosessin eri vaiheisiin ideasta valmiiksi tuotteeksi tai palveluksi. Teeman sisällöissä lähestytään tuotetta ja tuotteistamisen prosessia kulttuurillisten merkitysten, markkinoinnin ja käytännön toiminnan näkökulmasta. Tavoitteena on lisätä ymmärrystä kulttuurituotteen olemuksesta ja kulttuuriteollisuuden mahdollisuuksista sekä tarjota välineitä oman osaamisen tuotteistamiseen.

Toteutus: Korpilahti jakso 6, Turku jakso 4.

Kulttuuriyrittäjyys 5 ov (Kulttuuriyrittäjyys)

Kokonaisuuden avulla opiskelija tunnistaa yrittäjyyden olemuksen ja kykenee arvioimaan edellytyksiään toimia kulttuuriyrittäjänä. Hän tuntee eri yritysmuodot, kykenee arvioimaan niitä ja laatimaan liiketoimintasuunnitelman.

Toteutus: Joutseno jakso 2, Korpilahti jakso 2.

Osuustoiminta 5 ov (Osuustoiminta)

Opiskelija perehtyy ammatillisen osaamisen tuotteistamiseen ja myymiseen yhteisyrittäjyyden keinoin. Opiskelija tutustuu uusosuustoimintaan ja verkostoyrittämiseen työllistymisen välineenä. Hän hankkii valmiuksia (liike)toimintasuunnitteluun ja oppii markkinoilla toimimisen perusteet. Teeman tavoitteena on myös tiimityövalmiuksien kehittäminen sekä yhteistyöverkostojen rakentaminen

ja hyödyntäminen. Tavoitteena on opiskelijoiden oman projekteja toteuttavan harjoitteluyrityksen perustaminen.

Toteutus: Kauniainen jakso 8, Korpilahti jakso 4.

Tapahtumaosaamiseen liittyviä teemoja:

Festivaali- ja tapahtumaosaaminen 5 ov (Festivaali- ja tapahtumaosaaminen A)

Opiskelija perehtyy festivaaliin kulttuurisena ilmiönä, tuottajan rooliin festivaaliorganisaatioissa ja käytännön tehtäviin festivaalien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Toteutus: Korpilahti jakso 6, Joutseno jakso 6.

Kulttuuripalvelun tuottaminen 5 ov (Kulttuuritapahtuman tuottaminen)

Opiskelija syventää erilaisten taide- ja kulttuuritapahtumien ja palvelujen tuottamisen käytännön tuntemustaan ja hallintaansa. Tee- ma suoritetaan pääosin työoppimisena.

Toteutus: Joutseno jakso 7, Korpilahti jakso 4, Turku jakso 8.

Kulttuurituottamisen teknologia 5 ov (Kulttuurituottamisen teknologia)

Opiskelija ottaa haltuunsa kulttuurituottamisessa tarvittavan teknologian käytön luovalla ja joustavalla tavalla sekä tuntee keskeisen lainsäädännön. Opiskelija saa perustiedot tapahtumien ja erilaisten produktioiden tila-, ääni- ja valosuunnittelusta ja käytännön järjestelyistä.

Toteutus: Korpilahti jakso 3, Turku jakso 8.

Kulttuurityön juridiset kysymykset 5 ov (Kulttuurityön juridiset kysymykset)

Opiskelija syventää osaamistaan kulttuurin tuottamiseen liittyvillä juridiikan alueilla: kuten tekijänoikeudet, sopimukset, työlainsäädäntö ja vakuutukset. Opiskelija perehtyy kulttuuri-tuottajan oikeudelliseen asemaan työntekijänä oikeuksien ja velvollisuuksien näkökulmasta.

Toteutus: Kauniainen jakso 3.

Markkinointi 5ov (Markkinointi)

Opiskelija erikoistuu johonkin markkinoinnin alueeseen, välineeseen tai jonkin instituution markkinointiin. Teema suoritetaan mielellään projektina, ja sen suorittamisen edellytyksenä on teeman Kulttuurimarkkinointi suorittaminen.

Toteutus: Joutseno jakso 7.

Tapahtumajärjestämisen erityiskysymykset 5 ov (Tapahtumajärjestämisen erilliskysymykset)

Toteutus: Joutseno jakso 8.

Opiskelija perehtyy tapahtumajärjestämisen erityisalueisiin, kuten festivaaliteknoologiaan, yleisöpalveluun ja yritysysteistyöhön.

Kulttuurihallintoon liittyviä teemoja

Hallinnon teorian 5 ov

Opiskelija perehtyy hallinnon teorioihin ja niiden soveltamiseen hallinnon käytännön toi-

mintaan ja rakenneratkaisuihin sekä tuoreeseen hallintoa käsittelevään tutkimukseen.

Toteutus: Kauniainen jakso 6.

Esittelijänä kunnassa 5 ov

(Esittelijänä kunnassa)

Opiskelija hankkii valmiudet toimia valmistelijana ja esittelijänä kunnallishallinnossa.

Toteutus: Kauniainen jakso 7.

Johtaminen kulttuurialalla 5 ov

(Johtaminen kulttuurialalla)

Opiskelija syventää tietämystään kulttuurialan projektien ja palvelutuotannon johtamisesta.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002 –2003.

Julkinen kulttuurihallinto 5 ov

(Toiminta kulttuurihallinnossa)

Opiskelija perehtyy kunnallisen, seutukunnallisen ja valtiollisen kulttuurihallinnon toimialaan ja tehtäviin.

Toteutus: Kauniainen jakso 6, Korpilahti jakso 6, Turku jakso 3.

Kolmannen sektorin kulttuurihallinto 5 ov

(Kolmannen sektorin kulttuurihallinto)

Kokonaisuuden avulla opiskelija hankkii valmiudet toimia kolmannen sektorin kulttuuri- ja taidehallinnossa. Hän tuntee toimialansa organisaatiot ja yhteisöt sekä hallitsee niiden hallinnolliset tehtävät. Hän tunnistaa toimialansa kehitymis- ja uusiutumistarpeita sekä

tukee ja edistää niitä. Hän tunnistaa asiakkaidensa tarpeet ja kehitysodotukset ja pysyy tukemaan asiakkaitaan resurssiansa ja valtuuksien rajoissa.

Toteutus: Turku jakso 6.

Kulttuuritoiminta hyvinvoinnin edistämisenä 5 ov

(Kulttuuripolitiikka syrjäytymisen ehkäisijänä)

Kokonaisuuden avulla opiskelija oppii tunnistamaan ja ottamaan haltuunsa ne keinot ja menettelytavat, joilla kulttuuripoliittisilla toimilla ja päätöksillä ehkäistään syrjäytymistä ja edistetään yhteisöllisyyden lisääntymistä yhteiskunnassa.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002 –2003.

Kunnallistalous ja kunnallinen suunnittelu 5 ov

(Kunnallistalous ja kunnallinen suunnittelu)

Opiskelija hankkii kunnallistalouden ja kunnan suunnittelujärjestelmän perustuntemuksen.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002 –2003.

Kulttuurituottajuus kolmannella sektorilla 5 ov

(Kulttuurituottajuus kolmannella sektorilla)

Opiskelija pystyy tunnistamaan kohderyhmien sivistymis- ja uusiutumistarpeita ja kehittämään niitä palvelevia kulttuuripalveluja kansalais- ja järjestötoiminnan piirissä. Hän tuntee yhdistystoimintaa säätelevän lainsäädännön ja tutustuu kolmannen sektorin tuottajuuden erityispiirteisiin (varainhankinta, verotus, yhteistyöverkostot).

Toteutus: Turku jakso 6.

Päätösten toimeenpano 5 ov

(Päätösten toimeenpano)

Opiskelija hankkii valmiudet ja harjaantuu kunnallishallinnon päätösten täytäntöönpanoon.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002 –2003.

Kulttuuriviestintäpalveluihin liittyviä teemoja:

Graafinen suunnittelu 5 ov

(Kulttuuriviestintäpalvelut A)

Teeman tavoitteena on kehittää valmiuksia informatiivisesti ja esteettisesti korkeatasoisen painoviestinnän tekemiseen. Kurssin sisältöjä ovat visuaalisen viestinnän perusteet, yhteisö- ja markkinointiviestintä, taitto- ja kuvankäsittelyohjelmien perusteet, kulttuurita-pahtumaan ja/tai -tuotteeseen liittyvien painotuotteiden suunnittelu sekä painotyön menetelmät ja prosessit.

Toteutus: Turku jakso 3.

Kustannustyö ja julkaisutoiminta 5 ov

(Kustannustyö ja julkaisutoiminta)

Opiskelija perehtyy kustannustoimittajan työn perusteisiin. Hän oppii teoksen toimitusprosessin ja markkinoinnin perusteet. Kustannustyön ja julkaisutoiminnan teeman sisältöjä ovat tekstin toimittaminen, kielenhuolto, teoskokonaisuuksien rakenteellinen hallinta, kustantamon rakenne ja toimintamuodot, kirjallisten tuotteiden ideointi ja ryhmätyö, kirjapainoyhteydet ja erilaisten teostyyppien markkinoinnin perusteet.

Toteutus: Turku jakso 4.

Lehtityö 5 ov

(Kulttuuriviestintäpalvelut B)

Teeman tavoitteena on perehtyä lehtityön keskeisiin työmuotoihin. Sisältöinä ovat journalismin ja toimitustyön perusteet, lehtijutun kirjoittaminen, haastattelutekniikat, valokuvaus ja taiton perusteet.

Teeman voi suorittaa myös osallistumalla Humakin lehtipajaan. Tarkemmin sivu 48.

Toteutus: Turku jakso 2.

Multimedia 5 ov

(Kulttuuriviestintäpalvelut B)

Teeman tavoitteina ovat digitaalisen kulttuurin perusteisiin tutustuminen sekä CD-rompun tekoprosessiin perehtyminen. Sisältöinä ovat mm. digitaalinen kulttuuri, CD-romppu viestintävälineenä, multimediaikäskirjoittaminen, kuvankäsittely, multimediaohjelman perusteet ja valmiin multimediatuotteen arviointi.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002 –2003.

Radiotyö 5 ov

(Kulttuuriviestintäpalvelut C)

Tavoitteena on radiotyön perusteiden hallinta ja työprosessien oppiminen. Radiotyössä perehdytään ohjelman tekemisen keskeisiin taitoihin ja työskentelytapoihin. Sisältöinä ovat mm. radiotyön historia, haastattelutekniikat ja teknisten välineiden hallinta.

Toteutus: Turku jakso 7.

Tietokirjoittaminen 5 ov

(Tietokirjoittaminen)

Teeman tavoitteena on työelämän tutkimustehtävien viestinnällisten prosessien hallinta. Teeman aikana perehdytään työelämän tutkimustöiden viestinnällisiin lähtökohtiin, tutkimuksen raportointiin ja tutkimuspohjaisen artikkelin kirjoittamiseen. Teeman yhteydessä käydään läpi tutkimusprosessin kokonaisuus budjetoinnista loppuraporttiin.

Toteutus: Turku jakso 6.

Videotyö 5 ov

(Videotyö)

Teeman tavoitteena on videotyön perusteiden hallinta käsikirjoittamisesta kuvaamiseen ja editointiin sekä videoprojektin hallinnan oppiminen. Teeman sisältöinä ovat video-ohjelman käsikirjoittaminen, käsikirjoituksen analysointi, videotuotannon hallinta, kuvausjärjestelyt, kuvaus, editointi sekä video-ohjelman markkinointi.

Toteutus: Turku jakso 1.

Kulttuurikasvatukseen liittyviä teemoja:

Erityisryhmien kulttuuritoiminta 5 ov

(Erityisryhmien kulttuuritoiminta)

Teemassa perehdytään erityispedagogisiin lähtökohtiin ja kulttuuritoiminnassa erityisiin pedagogisiin toimintatapoihin. Opiskelija osallistuu erityisryhmälle suunnattuun kulttuuritoimintaan tai rakentaa oppimansa pohjalta oman yhteisöllisen projektin tai osaprojektin.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002 –2003.

Kulttuurikasvatuksen teoreettinen

perusta 5 ov

(Kulttuurikasvatuksen teoreettinen perusta)

Teemassa tarkastellaan varhais-, koulu- ja aikuiskasvatuksen tehtävää ja merkitystä osana kulttuuri-identiteetin rakentumista.

Toteutus: Joutseno jakso 2, Korpilahti jakso 2. Turku jakso 6.

Kulttuurikasvatuksen toimintaympäristöt 5 ov

(Kulttuurikasvatuksen toimintaympäristöt 2)

Teemassa perehdytään kulttuuri- ja taidealan julkisen ja yksityisen sektorin yhteisöihin kulttuurikasvatuksen tarjoajina. Tavoitteena on saada kokonaisnäkemys kulttuurikasvatuksen käytännön kentästä sekä rakenteellisesti että eri yhteisöjen kasvatustehtävien ja tavoitteiden osalta. Yleisen perehtymisen lisäksi opiskelija keskittyy yhteen tai kahteen yhteisöön, joiden toimintaa hän tutkii osallistumalla yhteisön työskentelyyn työoppimisessa tai projektissa. Opintoihin osallistuminen edellyttää teeman Kulttuurikasvatustoiminnan teoreettinen perusta vaatimuksen mukaiset tiedot ja taidot.

Toteutus: Joutseno jakso 2, Kauniainen jakso 2, Turku jakso 2, Korpilahti jakso 2.

Kulttuurikasvatus monikulttuurisessa yhteiskunnassa 5 ov

(Kasvatus ja koulutus monikulttuurisessa yhteiskunnassa)

Teemassa perehdytään kasvatuksen ja koulutuksen yhteiskunnalliseen olemukseen ja tehtäviin. Monikulttuurisuuden problematiikkaa lähestytään etnisen monikulttuurisuuden ja alakulttuurien näkökulmasta. Keskeisiä aihe-

piirejä ovat kulttuurinen kanssakäyminen, kulttuuritradition siirtyminen, toiseuden kohtaaminen ja hyvinvoinnin edistäminen kulttuurikasvatuksen keinoin.

Toteutus: Kauniainen jakso 7, Turku jakso 7, Korpilahti jakso 2.

Monikulttuurisuuden kuvat ja tarinat 5 ov

(Monikulttuurisuuden kuvat ja tarinat)

Opiskelija tutkii monikulttuurisuuden problematiikkaa käytännössä eri taiteen alojen keinoja tai esimerkiksi joukkotiedotusvälineiden tarjontaa hyödyntämällä. Tavoitteena on käytännön työskentelyn avulla hahmottaa monikulttuurista arkea ja oppia menetelmiä kulttuurien kohtaamista edistävän toiminnan järjestämiseen.

Toteutus: Turku jakso 8.

Ohjaajana ja kouluttajana toimiminen 5 ov

(Ohjaajana ja kouluttajana toimiminen)

Teeman tavoitteena on, että opiskelija tietää oppimisen, ohjaamisen ja kouluttamisen taustalla olevat ihmis-, tiedon- ja oppimiskäsitykset sekä osaa määrittää omaa toimintaansa näiden teorioiden valossa. Teemassa perehdytään myös erilaisiin kohtaamiseen ja vuorovaikutuksen toimintamalleihin.

Toteutus: Joutseno jakso 2, Turku jakso 4, Kauniainen jakso 6, Korpilahti jakso 2.

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 20 OV

Vapaasti valittavat opinnot on mahdollista valita oman koulutusyksikön tarjonnasta, oman koulutusohjelman tarjonnasta, koko Humakin tarjonnasta ja muiden vastaavantasoisten oppilaitosten tarjonnasta. Vapaasti valittavilla opinnoilla opiskelija vahvistaa osaamistaan ammatillisessa suuntautumisessaan tai hankkii uusia näkökulmia ammatilliseen osaamiseensa.

Humakin lehtipaja 5 ov

Humakin eri koulutusohjelmien opiskelijat tuottavat Humanistisen ammattikorkeakoulun sisäisen tiedotuslehden Humauksen. Lehtipaja toteutetaan kahtena projektina syys- ja kevätlukukaudella. Opiskelun aikana perehdytään toimitustyön perusteisiin (ideointiin, kirjoittamiseen, kuvaamiseen ja taittoon). Humaus-lehden tekoprosessissa jokainen opiskelija pääsee käytännössä kirjoittamaan, kuvaamaan ja taittamaan.

OPINNÄYTETYÖ JA SIIHEN LIITTYVÄT OPINNOT 20 OV

Opinnäytetyöopintoihin kuuluvat seuraavat yhteiset (pakolliset) teemat: Metodiseminaari, Opinnäytetyöseminaari ja Opinnäytetyö. Teemat tukevat toisiaan siten, että Metodiseminaari ja Opinnäytetyöseminaari antavat käytännöllis- ja teoreettispuhjaiset valmiudet Opinnäytetyön suorittamiselle.

Opinnäytetyöseminaarin suorittamisen edellytyksenä on hyväksytyt merkintä Metodiseminaarista.

Metodiseminaari 5 ov

Teema antaa valmiudet käytännön kulttuurintutkimuksen käynnistämiseen ja toteuttamiseen sekä tieteellisten periaatteiden mukaisen raporttien, selvitysten ja pienimuotoisten tutkimusten, kuten työ-, seuranta- ja kehittämisseelvitysten laatimiseen. Teeman yhteydessä opiskelija tutustuu kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimuksen periaatteisiin ja oppii soveltamaan niitä oman työnsä suunnitteluun.

Opiskelija saa tietoa opinnäytetyölle Humanistisessa korkeakoulussa asetettavista vaatimuksista, tutustuu kulttuurintutkimuksen kannalta keskeisimpään teoreettiseen materiaaliin ja tutkimustraditioon sekä hahmottelee omaan opinnäytetyöhönsä liittyvät työskentelyprosessit.

Toteutus: Joutseno jakso 5, Kauniainen jakso 1, Korpilahti jakso 2.

Opinnäytetyöseminaari 5 ov

Opiskelija oppii laatimaan tutkielman. Opiskelija syventää tietämystään kulttuurialan tutkimustraditiosta ja pystyy arvioimaan tutkimustarpeita oman opinnäytetyönsä näkökulmasta. Opiskelija hahmottaa kulttuurialan olennaisia ongelmakohtia ja löytää tarkoituksenmukaiset menetelmät selvittää niitä.

Seminaarityöskentelyssä opiskelija pystyy perustelemaan valitsemansa tutkimuksellisen näkökulman, lähteistön, tutkimusongelman, rajauksen ja tutkimuksen muut ratkaisut selkeästi ja luotettavasti. Opiskelija osaa myös arvioida muiden tekemiä tutkimuksia.

Toteutus: Kauniainen jakso 4, Korpilahti jakso 7, Turku jakso 2.

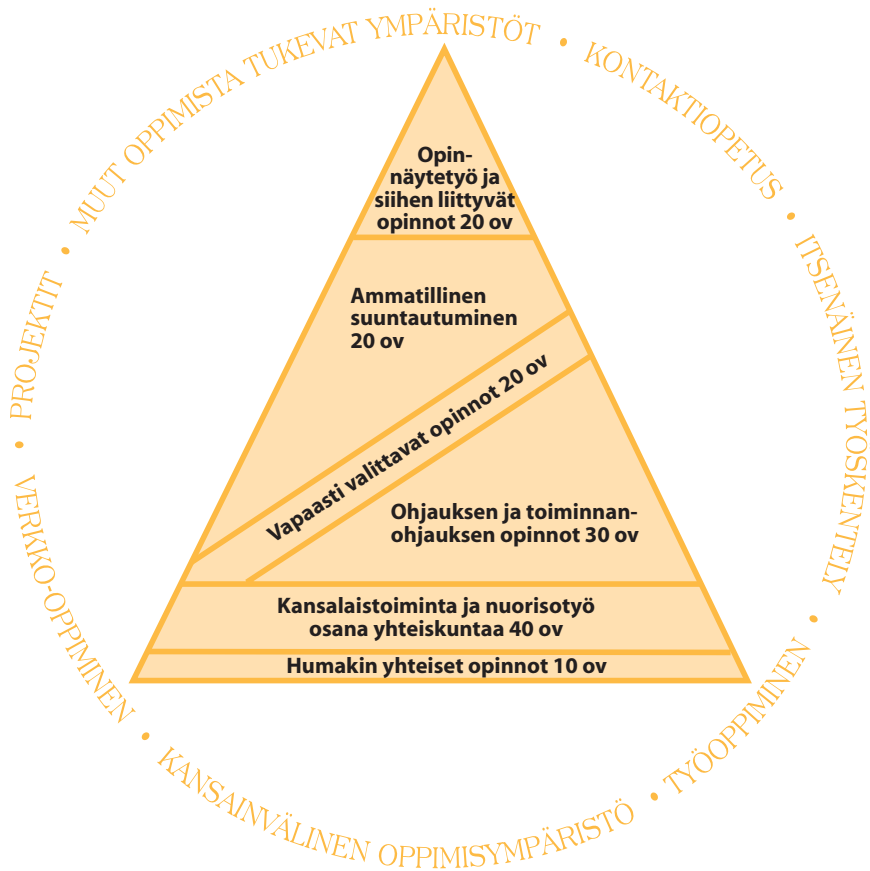

Opinnäytetyö 10 ov

Tarkemmin opinnäytetyöstä sivut 21–22.

Toteutus: Korpilahti jakso 8, Turku jakso 3.

KANSALAISTOIMINNAN JA NUORISOTYÖN KOULUTUSOHJELMA

**HUMAKIN YHTEISET
OPINNOT 10 ov**

**KANSALAISTOIMINTA JA NUORISO-
TYÖ OSANA YHTEISKUNTA 40 ov**

**OHJAUKSEN JA TOIMINNAN-
OHJAUKSEN OPINNOT 30 ov**

**AMMATILLINEN
SUUNTAUTUMINEN 20 ov**

**OPINNÄYTETYÖ JA SIIHEN
LIITTYVÄT OPINNOT 20 ov**

**VAPAASTI VALITTAVAT
OPINNOT 10 ov**

KANSALAISTOIMINNAN JA NUORISO- TYÖN KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Tutkinto: Humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto.

Tutkintonimike: Opetusministeriö ei ole toistaiseksi vahvistanut tutkintonimikettä.

Tutkinnon laajuus: 140 opintoviikkoa, 3,5 vuotta.

Koulutusyksiköt vahvuusalueineen: Haapaveden koulutusyksikkö (työpajat ja pienten kuntien yhteistyö), Joensuun koulutusyksikkö (taide ja kulttuuri nuorisokasvatuksessa, Pohjois-Karjalan kuntien nuorisotyö), Lohjan koulutusyksikkö (kansalais- ja järjestötoiminta, Etelä-Suomen kaupunkien nuorisotyö), Nurmijärven koulutusyksikkö (yhteiskunnallinen vaikuttaminen, kansainvälinen yhteistyö, ay-toiminta), Suolahden koulutusyksikkö (alueellinen kansalaistoiminta, kasvuyhteisöissä tapahtuva nuorisotyö), Tornion koulutusyksikkö (seikkailukasvatus, kansainvälinen toiminta).

Koulutusohjelman tavoitteena on tuottaa kansalaistoimintaan sekä nuoriso- ja vapaa-aikatyöhön laaja-alaisia inhimillisten yhteyksien taitajia, jotka kykenevät kehittämään ammattipätevyyttään muuttuvan työelämän vaatimusten mukaisesti. Koulutusohjelman keskeisinä alueina ovat kolmannen sektorin ja vapaan

kansalaistoiminnan mahdollisuuksien löytäminen, kehittäminen, ja organisointi, syrjäytymisprosessien ymmärtäminen ja ehkäiseminen sekä vapaa-aikapalveluiden tuottaminen. Koulutus antaa valmiudet alan ohjaus-, asiantuntija-, esimies-, koulutus- ja suunnittelutehtäviin julkisen hallinnon, yrityssektorin ja vapaan kansalaistoiminnan toimialueella kotimaassa ja kansainvälisissä yhteyksissä.

OPINTOJEN KUVAUKSET

HUMAKIN YHTEISET OPINNOT 10 OV

Katso opintojen kuvaukset sivuilta 33.

Toteutus: Joensuu jaksot 2 ja 3; Lohja jaksot 1, 2, 3 ja 4; Nurmijärvi jaksot 1, 2 ja 3; Suolahti jaksot 2, 3 ja 4; Tornio jaksot 2, 3, 5 ja 6.

KANSALAISTOIMINTA JA NUORISOTYÖ OSANA YHTEISKUNTAA 40 OV

Koulutusohjelman perusopinnot

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelman perusopintojen tavoitteena on antaa opiskelijoille perustiedot yksilön kehityksestä, sosiaalistumisesta yhteisön jäseneksi ja identiteetin rakentumisesta jälkiteollisessa yhteiskunnassa. Perusopintojen aikana perehdytään yhteiskunnan rakenteisiin, järjestelmiin ja mekanismeihin. Samalla tutustutaan kansalaistoiminnan ja nuorisotyön perinteisiin ja tapoihin tukea yksilöä ja yhteisöjä sekä vaikuttaa yhteiskunnan päätöksentekoon ja toimintatapoihin.

Kansalaistoiminta ja nuorisotyö ennen ja nyt 5 ov

Opintokokonaisuuden tavoitteena on antaa opiskelijalle perustiedot kansalaistoiminnan ja nuorisotyön kehityksestä ja nykytilasta. Tavoitteena on ammatillisen yleiskuvan hahmottaminen kansalaistoiminnasta, nuorisotyöstä ja niiden yhteiskunnallisesta merkityksestä. Teemassa käsitellään toimialan keskeisiä ammatillisia vaatimuksia, niiden muutoksia ja suhdetta yhteiskunnan ja nuoruuden muutoksiin. Teema suosittelaa suoritettavaksi opintojen alussa, sillä se johdattaa koulutusohjelman ammattialueeseen.

Teeman suorittanut opiskelija: hallitsee kansalaistoiminnan ja nuorisotyön peruskäsitteet ja osaa soveltaa niitä työnsä suunnittelussa ja arvioinnissa; tuntee yhteiskunnan, kansalaistoiminnan ja nuorisotyön tärkeimmät toimintaympäristöt, kehitysvaiheet ja ammatilliset muutokset; tuntee kansalaistoiminnan ja nuorisotyön kansainvälisiä toimintamalleja ja kehityspiirteitä sekä ymmärtää kansainvälistymisen tuomia ammatillisia kehitystarpeita; tun-

tee ammattialansa keskeiset rakenteet, päätöksentekojärjestelmät, toimintamuodot ja niiden kehitystarpeet; tuntee kansalaistoiminnan ja nuorisotyön sivistystehtävän, arvoperustan ja niissä tapahtuneet muutokset sekä osaa käyttää ammattialansa peruskäsitteitä ja kuvata kansalaistoimintaa ja nuorisotyötä myös yhdellä vieraalla kielellä.

Toteutus: Haapavesi jakso 3; Joensuu jakso 4; Lohja jakso 2; Nurmijärvi jaksot 2 ja 3; Suolahti jakso 3; Tornio jaksot 5 ja 7.

Nuoruus ja nuorten kulttuuriset kasvuyhteisöt A 5 ov

Teema auttaa opiskelijaa ymmärtämään nuoruutta erilaisissa kasvuyhteisöissä, yhteiskunnan sosiaalistamispyrkimyksiä, vertaisryhmien merkitystä ja nuoruuteen liittyviä kehitystehäviä sekä nuorisokulttuureita. Teemassa tutkitaan kodin ulkopuolisten kasvuyhteisöjen merkitystä nuorten sosiaalistajana ja identiteetin rakentajana. Tavoitteena on ammatillainen, joka kykenee luomaan myönteistä kasvua tukevia kasvuyhteisöjä ja ympäristöjä.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee nuorisosaatteen ja kasvatustieteiden peruskäsitteet; tuntee suomalaisen nuoruuden erityispiirteet; ymmärtää nuoruuden ja aikuisuuden rajojen hämärtyksen tuoman problematiikan kasvatustehtävissä; ymmärtää nuoruuden yhteiskunnallisessa ja sosiaalisessa viitekehityksessä sekä kulttuurisena ilmiönä; tunnistaa nuorisokulttuurien erilaisia muotoja; tuntee koulun merkityksen nuorten kasvuyhteisönä; tuntee vapaa-ajan monet merkitykset nuoruudessa ja ymmärtää kulttuurien välisen kasvatuksen ja monikulttuurisuuden merkityksen.

Suoritusvaihtoehto A: Opiskelija voi valita joko tämän tai Ihminen yhteisön jäsenenä (5 ov) -teeman.

Toteutus: Haapavesi jakso 1; Joensuu jakso 3; Lohja jakso 5; Suolahti jakso 4; Tornio jaksot: 2, 4 ja 7.

Ihminen yhteisön jäsenenä B 5 ov

Teema auttaa opiskelijaa ymmärtämään, miten yksilö nyky-yhteiskunnassa liittyy erilaisten sosiaalisten ja kulttuuristen yhteisöjen jäseneksi ja millaiset lainalaisuudet ja prosessit niiden sisällä vaikuttavat. Teemassa tutustutaan sosialisatiion erilaisiin muotoihin ja sisältöihin eri ikäkausina, yhteiskunnan sosiaalistamispyrkimyksiin, vertaisryhmien merkitykseen ja ikäkausiin liittyviin kehitystehtäviin. Teemassa tutkitaan erilaisia maailmankuvia sekä ihmisen identiteettejä ja rooleja. Teeman suorittaminen antaa valmiuksia tarkastella myös erilaisia kulttuurisia ryhmiä sekä niiden sisäisiä ja välisiä prosesseja.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee sosiaalipsykologian ja kasvatussosiologian peruskäsitteet; tuntee erilaisia sosiaalisia ja kulttuurisia ryhmiä määrittävät piirteet sekä niihin liittymiseen ja niistä eroamiseen liittyviä yhteiskunnallisia tekijöitä ja prosesseja; tuntee suomalaisen nuoruuden erityispiirteet ja ymmärtää nuoruuden yhteiskunnallisissa ja sosiaalisissa viitekehyksessä sekä kulttuurisena ilmiönä; ymmärtää maailmankuvien merkityksen ja osaa tulkita erilaisia identiteettejä sekä rooleja omassa ja muiden elämässä ja ymmärtää kulttuurien välisen kasvatuksen ja monietnisyyden merkityksen.

Suoritusvaihtoehto B: Opiskelija voi valita joko tämän tai Nuoruus ja nuorten kulttuuriset kasvuympäristöt (5 ov) -teeman.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Hyvinvointiyhteiskunnan perusteet 5 ov

Teeman tavoitteena on antaa opiskelijalle käsitteellinen perusta suomalaisen yhteiskunnan arvoperustasta, toiminnasta ja toimijoista sekä muutoshasteista. Opiskelija oppii havaitsemaan erilaisten ideologioiden ja toimijoiden vaikutusta suomalaisen yhteiskunnan kehitykseen ja niiden takana olevia erilaisia käsityksiä hyvinvoinnista. Teemassa pohditaan muuttuvan yhteiskunnan taloudellisia reunaehtoja ja erilaisten uutta yhteiskuntaa luonehtivien ilmaisujen (informaatio-, palvelu-, asiantuntija-, kommunikaatioyhteiskunta jne.) vaateita ja mahdollisuuksia kansalaistoiminnalle ja nuorisotyölle. Teeman aikana tutustutaan valtionhallinnon ja kunnallisen itsehallinnon vaikutus- ja ohjaussuhteisiin ja selvitetään työelämän peruskäsitteet sekä kansalaistoiminnan ja nuorisotyön työntekijänä toimimisen perusteet. Teemassa perehdytään myös Euroopan Unionin ja kansainvälisten sopimusten merkitykseen hyvinvointivaltion tulevaisuuden kannalta.

Teeman suorittanut opiskelija hallitsee muuttuvan suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan historian, arvoperustan ja reunaehdot sekä tuntee suomalaiselle mallille ominaisia piirteitä verrattuna muihin maihin; osaa vertailla poliittisten liikkeiden eroja suhtautumisessa hyvinvointivaltion kehittämiseen ja arvioida ammattiyhdistysliikkeen ja muiden kansalaisliikkeiden roolia suomalaisessa hyvinvointipolitiikassa; tietää, miten yhteiskunnan voimavarat muodostuvat ja miten niiden jakamisesta päätetään; tuntee suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan palvelurakenteen sekä vaihtoehtoiset nuorisotyön ja kansalaistoiminnan palveluntuottamismallit; tuntee työntekijän aseman ja työsuhteen ehtoihin vaikuttavat tekijät erilaisen työnantajien palveluksessa; osaa toimia sekä kansalaisena että alan ammattilaisena julkisen hallinnon määrämutoisessa päätök-

sentekojärjestelmässä ja hallitsee hallintomenettelyn pelisäännöt; tuntee nuorisotyön ja kansalaistoiminnan yhteydet EU:n toimintaan ja kansainvälisiin sopimuksiin ja osaa hyödyntää niiden antamia mahdollisuuksia.

Toteutus: Haapavesi jakso 5; Joensuu, jakso 4; Lohja jakso 5; Nurmijärvi jakso 5; Suolahti jakso 7; Tornio jakso 3.

Palvelutuottamisen perusteet 5 ov

Opintokokonaisuuden tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia toimia palveluiden tuottajana. Tavoitteena on tarjota opiskelijalle perusedellytykset tuottaa palveluita vapaa-ajan, kansalaistoiminnan, nuorisotyön ja sosiaalisen toiminnan piirissä. Opiskelija perehtyy erityisesti yksityiseen ja kolmanteen sektoriin palveluiden tarjoajina. Teemassa hankitaan edellytyksiä ymmärtää yksityisen ja kolmannen sektorin toimintaedellytyksiä ja lainsäädännöllisiä puitteita. Samalla perehdytään asiakkuuteen, tuotteistamisen lähtökohtiin ja palveluiden markkinointiin.

Teeman suorittanut opiskelija hallitsee tuotteistamisen peruseriaatteen, lähtökohdat ja prosessin; tuntee kolmanteen sektoriin liittyvän palvelu- ja rahoitusrakenteen; osaa vuoroaikatuksen asiakkaiden, palveluiden tuottajien ja rahoittajien kanssa; tuntee yritystoiminnan perusteet, osaa projektityöskentelyn perustaidot ja osaa rakentaa palveluverkostoja ja markkinoida palveluita.

Toteutus: Haapavesi jakso 7 ja 8; Joensuu jakso 5; Lohja jakso 8; Nurmijärvi jakso 8; Suolahti jakso 8; Tornio jakso 7.

Syrjäytymisen riskit 5 ov

Opintokokonaisuus valmentaa opiskelijaa tunnistamaan syrjäytymisprosesseja ja niiden taustalla olevia erilaisia vaikuttajia sekä löytää yhteistyökumppaneita, joiden kanssa elämäntähtäilyä parantavat yhteistyöprojektit ovat mahdollisia. Teemassa tarkastellaan osallisuutta ja osattomuutta, syrjäytymisen ennaltaehkäisyä ja korjaavien toimenpiteiden mahdollisuuksia sekä sosiaalisen pääoman rakentamista erilaisten kansalaistoimijoiden näkökulmasta. Keskeinen asia on moniarvoisuuden ja erilaisuuden kohtaaminen.

Teeman suorittanut opiskelija on saanut edellytyksiä tunnistaa erilaisia syrjäytymisprosesseja; osaa kohdata moninaisuuden; tunnistaa sosiaalistumiseen liittyvät vaikeudet; osaa rakentaa erilaisia osallisuusprosesseja ja tuntee mielenterveys- ja päihdetyön perusteet.

Kansalaistoimintaa painottavat koulutusyksiköt käsittelevät lisäksi seuraavia teemoja:

- huono-osaisuus, köyhyys jne.
- syrjäytyminen työelämässä ja työelämästä (mm. työttömyys)
- syrjäytyminen yhteiskunnallisesta päätöksenteosta.

Nuorisotyötä painottavat koulutusyksiköt käsittelevät lisäksi seuraavaa teemaa:

- nuorisohuollon keskeiset asiat.

Toteutus kontaktiopetuksena lv. 2002–2003: Haapaveden koulutusyksikkö, jakso 8; Joensuun koulutusyksikkö, jakso 7; Lohjan koulutusyksikkö, jakso 4; Suolahden koulutusyksikkö jaksot 3 ja 5; Tornion koulutusyksikkö, jakso 5.

Kasvatuksen arvoperusta ja elämänkaari 5 ov

Opintokokonaisuus valmentaa opiskelijaa tunnistamaan omia kasvatusnäkömystään ja arviointiaan sekä ymmärtämään ihmisen elämänkaaren eri vaiheiden kehitystehtäviä. Teeman tavoitteena on johdatella opiskelijaa pedagogiseen ajatteluun, tutustumaan kasvuun ja kehitystä kuvaaviin teorioihin sekä tutkimaan omaa rooliaan ohjaajana ja kouluttajana.

Teeman suorittanut opiskelija hallitsee kasvatuksen peruskäsitteet; tunnistaa ja pystyy arvioimaan kasvatuksen arvoja ja eettisten normien taustoja, kykenee muodostamaan oman ihmiskäsityksensä ja perustelevaan sen; pystyy tunnistamaan omia kasvattaja- ja ohjaaja-ominaisuuksiaan ja saa valmiuksia kehittää niitä; tuntee erilaisia kasvatussuuntauksia ja pystyy eri kehitysteorioiden pohjalta hahmottamaan ihmisen elämänkaaren ja kehitykseen vaikuttavien tekijöiden moninaisuuden.

Toteutus: Haapavesi jakso 4; Joensuu jakso 5; Lohja jakso 3; Nurmijärvi jakso 4; Suolahti jakso 5; Tornio jakso 4.

Eri-ikäisten ohjaaminen 5 ov

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön ytimessä on toiminta toisten ihmisten kanssa pienissä ja suurissa ryhmissä. Teema valmentaa opiskelijaa erilaisten tapahtumien järjestämiseen, ohjattavien kohtaamiseen ja kasvatustavoitteiden soveltamiseen. Opiskelija oppii ottamaan huomioon ohjattavien erilaiset valmiudet ja tarpeet sekä kehittää ohjaamisessa tarvittavia suunnittelutaitoja ja didaktisia valmiuksia. Teeman aikana tutustutaan erilaisiin pedagogisiin yhteisöihin, esim. kouluun. Tutkitaan koulukasvatukseen liittyviä oppimiskäsityksiä sekä perehdytään kulttuurien väliseen kasvatukseen ja erityispedagogiikan lähtökohtiin.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat: Ohjaaja kasvattajana ja kouluttajana, ryhmätoiminnan ja ohjauksen menetelmät, toiminnalliset menetelmät, leikin ja aktiviteettien ohjaus, pedagoginen yhteisö työyhteisönä, oppiminen koulukasvatuksessa, kulttuurien välinen kasvatusta ja erityisopetus ja eriyttäminen.

Toteutus: Joensuu jakso 7; Lohja jakso 4; Suolahti jakso 7; Tornio jakso 5.

Yksilön ja ryhmäohjauksen perusteet 5 ov

Teeman tavoitteena on tutkia ohjaajana ja kouluttajana toimimista kansalaistoiminnan ja nuorisotyön eri ympäristöissä. Teema suoritetaan työoppimisena. Teeman aikana tutustutaan käytännössä kouluttajan tai ohjaajan työhön, kokeillaan itse ohjaustehtävissä toimimista sekä lopulta suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan isompia ohjaus- tai opetuskokonaisuuksia.

Opiskelija voi kiinnostuksensa mukaan keskittyä varhaiskasvatukseen, nuorisokasvatukseen tai aikuiskoulutukseen. Tämä toteutetaan toimipaikkojen lähialueiden kouluissa tai muissa kasvuyhteisöissä, joissa on koulutettu työvalmentaja. Sopivat työoppimispaikat vaihtelevat opiskelijoiden ja koulutusyksiköiden mukaan iltapäivätoiminnasta tai seurakuntien lapsi- ja nuorisotyöstä eläkeläisten järjestötoimintaan tai ammattiyhdistystoimintaan.

Teema valmentaa opiskelijaa syventämään osaamistaan ohjattavien yksilöiden ja ryhmien kohtaamisessa sekä toimintojen didaktisessa suunnittelussa. Samalla kehitetään tietoista ja kriittistä arviointia ja tulkintaa omaa kasvatus- ja ohjaustoimintaa kohtaan. Ryhmadynamiikan osalta tarkastellaan ryhmän toimintaa, rooleja ryhmässä sekä pohditaan, miten kukin toimii ryhmässä ja miten ottaa ryhmän hal-

tuunsa. Teemaan liittyy seminaari, jonka yhteydessä käydään läpi opiskelijan tuottamat kirjalliset raportit.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat: Tutustuminen ohjaajan tai kouluttajan työhön, ryhmä toimintaympäristönä, erilaiset ohjaustilanteet ja opetustilanteet, ohjauksen tai opetuksen suunnittelu ja toteutus ja arviointi.

Toteutus: Joensuu jakso 8; Lohja jakso 7; Nurmijärvi jakso 7; Suolahti jakso 8; Tornio jaksot 1 ja 8.

OHJAUKSEN JA TOIMINNANOHJAUKSEN OPINNOT 30 OV

Koulutusohjelman menetelmäopinnot

Menetelmäopinnot sisältävät valinnaisia 5 ov:n teemakokonaisuuksia. Tarjolla olevat teemat vaihtelevat koulutusyksiköittäin. Erilainen tarjonta mahdollistaa opiskelijalle oman ammatti-identiteetin suuntaamisen ja omien persoonallisten vahvuuksien löytämisen. Valintojen tulee tukea opiskelijan ammatillista suuntautumista, joka vahvistuu vielä suuntautumisoopinnoissa. Tarjottavien teemojen toteutumiseen vaikuttavat opiskelijoiden tekemät valinnat.

Ohjauksen ja toiminnanohjauksen kokonaisuus rakentuu ja uudistuu jatkuvasti pyrkien vastaamaan työelämän muutoksiin ja opiskelijoiden tekemisiin ammatillisiin valintoihin. Koulutusohjelman eri koulutusyksiköiden tarjonta on kuvattu tarkemmin HumakProssa ja koulutusyksiköiden opetussuunnitelmissa.

Teemoissa on tarjontaa mm. seuraavilta alueilta: ohjaaminen ja kouluttaminen, ilmaisukasva-

tus, liikunnanohjaus, järjestötoiminta, työelämässä tapahtuva vaikuttaminen, kansainvälisyys, seikkailukasvatus ja elämyspedagogiikka, syrjäytymisen ehkäisy, tuottajuus ja tietotekniikka.

Ohjaamiseen ja kouluttamiseen liittyviä teemoja:

Henkiset voimavarat työssä 5 ov

Teeman aikana opiskelija kehittää itselleen valmiuksia toimia aktiivisena jäsenenä erilaisissa työyhteisöissä ja -ympäristöissä ja opettelee käsittelemään stressitilanteita ja kääntämään ne kasvun mahdollisuuksiksi. Teeman sisältöinä ovat stressi ja stressin hallinta, työelämän vuorovaikutussuhteet, burn out, kriisitilanteista selviäminen, omien ja muiden vahvuuksien löytäminen omiksi ja koko yhteisön voimavaroiksi. Opiskelumenetelminä ovat luentokeskustelut, kirjallisuus ja harjoitukset.

Toteutus: Suolahti jakso 1.

Nuoren seksuaalisuuden kohtaaminen 5 ov

Teemassa seksuaalisuuden tarkastelun lähtökohdat ovat monitieteelliset, jolloin seksuaalisuutta käsitellään psyykkisenä, fyysisenä ja sosiaalisena ilmiönä. Opinnoissa seksuaalisuutta tarkastellaan voimavarana ihmisten elämässä koko elinkaaren ajan. Opiskelija perehtyy seksuaalisuuteen eri ikäkausina, seksuaalivähemmistöihin sekä seksuaalineuvontaa antaviin tahoihin. Teemassa käsitellään myös terveyskasvatuksellisia malleja kohdata ja välittää tietoa seksuaalisuudesta nuorille. Teeman keskeinen tavoite on opiskelijan ammatillisen osaamisen kehittyminen kohdattaessa nuorten seksuaalisuuteen liittyviä kysymyksiä.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat: Lapsen ja nuoren seksuaalinen kehitys, seksuaalisuus aikuisiässä, parisuhde- ja seksuaalineuvonta, seksuaalivähemmistöt, seksuaalisuuteen liittyvät asenteet ja arvot, terveys- ja seksuaalikasvatus, seksuaalikasvatuksen menetelmiä ja seksuaalikysemykset nuorisotyössä. Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Seurakunnan lapsi- ja nuorisotyö 5 ov

Teemassa perehdytään seurakunnan lapsi- ja nuorisotyön arvopohjaan sekä kristillisen kasvatuksen peruskäsitteistöön. Teema antaa kuvan erilaisista seurakunnan toimintamuodoista; lapsi-, varhaisnuoris- ja nuorisotyöstä sekä diakonisesta nuorisotyöstä. Teema antaa myös valmiuksia verkostoitua kirkon kasvatustyön järjestökenttään.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat: Kirkon kasvatustyön arvopohja, lapsi-, varhaisnuoris- ja perhetyö, rippikoulu- ja nuorisotyö, diakoninen nuorisotyö, verkostot ja kirkon nuorisotyön järjestöt.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Nuorisotyö koulussa 5 ov

Nuorisotyö koulussa -teema toimii orientaationa koulun toimintaympäristöön keskittyville ohjauksen ja toiminnanohjauksen työoppimisena tapahtuville opinnoille. Mikäli opiskelija valitsee työoppimisena suoritettavan Nuorisokasvattajana koulussa –teeman, hänen on ensin suoritettava tämä orientaatiojakso. Teeman tavoitteena on opiskelijan pedagogisen asiantuntijuuden kehittäminen ja vahvistaminen, mikä tarkoittaa kykyä toimia koulussa ja tukea opettajia sekä nuoria. Lisäksi tavoitteena on perehdyttää opiskelija koulua tukeviin yhteisöllisiin prosesseihin, niiden vahvistamiseen ja niihin liittyvään osaamisen kehittämi-

seen. Perehdytettävien yhteisöllisten prosessien yhtenä keskeisimpänä tavoitteena on moninaisuuden vahvistaminen ja ylläpito koulujärjestelmässä sekä erilaisuuden hyväksyminen.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat: Projektityö koulussa – mahdollisuudet ja esteet, ulkopuolisen työntekijän työkalut koulu yhteistyöhön, työkalupakki lapsiryhmien vetämiseen ja kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön ja asiakaslähtöisyys – miten toimia työparina opettajan rinnalla.

Toteutus: Suolahti jakso 6.

Nuorisokasvattajana koulussa 5 ov

Teeman tavoitteena on perehdyttää opiskelija käytännön tasolla koulun verkostoon ja kouluissa tapahtuvaan havainnointiin, sosiaaliseen vuorovaikutukseen sekä tiedon keruuseen. Nuorisotyön pedagogiseen osaamiseen liittyvänä tavoitteena on oppia kentällä tapahtuvaa parityöskentelyä jalkautumalla koulun toimintaympäristöön ja syventyä koulumaailman tarpeisiin ja toiveisiin yhteisöllisen toiminnan ja osallisuuden kehittämisen näkökulmasta.

Edeltävät opinnot: Tähän teemaan olennaisesti liittyvät orientoivat opinnot (Nuorisotyö koulussa 5 ov) tulee olla suoritettuna ennen tälle jaksolle osallistumista.

Toteutus: Suolahden koulutusyksikkö, jakso 1.

Nuorten osallisuus 5 ov

Teeman tavoitteena on kehittyä osallistavien käytäntöjen osajaksi kansalaisyhteiskunnan ja nuorisotyön eri toimintaympäristöissä. Koulutuksessa painotetaan valmiuksia, joiden avulla opiskelija voi toimia nuorten osallisuut-

ta herättävänä ja tukevana aikuisena henkilönä nuorten osallisuusprojekteissa. Tällaisia ovat esimerkiksi Suomen eri kuntien luomat nuorten osallisuusympäristöt, nuorisovaltuustot tai koulujen oppilasyhteisöt.

Teeman suorittanut opiskelija: Hallitsee osallistavan työn menetelmiä ja tuntee niiden periaatteita, tuntee nykyisiä nuorten osallisuusprojekteja ja niissä tehtävää työtä ja osaa suunnitella ja toteuttaa osallisuuden vahvistamiseen perustuvia toimintoja omissa työnsä.

Toteutus: Joensuu jakso 2; Lohja jakso 3; Suolahti jakso 5, Suolahti jakso 7; Tornion koulutusyksikkö, jakso 6.

Ilmiasukasvatukseen liittyviä teemoja:

Draama ja teatteri-ilmaisu nuorisotyössä 5 ov

Opintokokonaisuus tutustuttaa keskeisiin nuorisotyössä käytettäviin teatterityön menetelmiin ja antaa valmiuksia käyttää draamamenetelmiä ryhmäohjauksessa. Opintokokonaisuuden aikana perehdytään teatteri-ilmaisiin perusmenetelmiin ja harjoituksiin, tutustutaan nuorisoteatterin ohjausmenetelmiin ja sovelletaan niitä harjoitusprosessissa.

Teeman suorittanut opiskelija oppii teatteri-ilmaisuuden perusmenetelmiä ja harjoituksia ja ohjaamaan ja tekemään rooleja

Toteutus : Haapavesi jakso 6; Lohja jakso 2.

Osallistavan draaman menetelmät nuorisotyössä 5 ov

Opintokokonaisuus tutustuttaa keskeisiin nuoris- ja vapaa-aikatyössä käytettäviin draaman lajeihin: draamapedagogiikkaan, luokkahuonedraamaan, matkailudraamaan, forum-teatteriin ja yhteisöteatteriin. Opintokokonaisuuden aikana tutustutaan osallistavan draaman käyttöön kasvatus- ja opetustyössä, seikkailumenetelmien tukena, matkailu- ja perinnetoiminnassa, ennaltaehkäisevässä päihdetyössä jne. Lisäksi opitaan pedagogisen draaman ja forum-teatterin perusmenetelmiä sekä soveltamaan niitä omaan tarinaan.

Teeman suorittanut opiskelija ottaa haltuunsa erilaisia nuoris- ja vapaa-aikatyössä käytettäviä draaman lajeja ja tuottaa ryhmän kanssa oman draamatuotteen ja toteuttaa sen pienryhmille – saa työhohjausta prosessin tueksi

Toteutus: Tornio jakso 2; Lohja jakso 6.

Taidekasvatus ja kädentaidot ohjauksen välineenä 5 ov

Opintokokonaisuus antaa opiskelijalle näemyksen taidekasvatuksen merkityksestä ja siihen liittyvistä ohjausmenetelmistä nuoris- ja vapaa-ajanohjauksen kentässä. Lisäksi teema antaa perusedellytyksiä erilaisten kädentaidollisten ryhmien harjoitusten ohjaamiseen. Teeman aikana tutustutaan taidekasvatuksen perusteisiin, kulttuurisen nuorisotyön tavoitteisiin, toteutusmalleihin ja erilaisten ohjausmenetelmien käyttöön. Taidekasvatusta ja kädentaitoja tarkastellaan kasvun mahdollistajana nuoren erilaisissa elämäntilanteissa.

Teeman suorittanut opiskelija: hankkii perustietoja taidekasvatuksesta, hankkii tietoja erilaisten taidekasvatukseen liittyvien menetel-

mien käytöstä ohjaustyössä, hankkii taitoja luovan toiminnan ohjaamiseen ja oppii käden-taitoja.

Toteutus: Suolahti jakso 2; Tornio jakso 6.

Bänditoiminta nuorisotyössä 5 ov

Opiskelija saa menetelmällisen välineen tehdä nuorisotyötä bänditoiminnan ja sen ohjauksen kautta. Opiskelija oppii ymmärtämään nuorten musiikkiharrastuksen merkitystä kasvun ja kehityksen tukemisen näkökulmasta. Teemassa tutustutaan erilaisiin bändisoittimiin ja itselle vieraan bändisoittimen soiton alkeisiin sekä PA-laitteisiin, miksaukseen ja moniraitanauhuri äänitykseen. Teemassa harjoitellaan pop- ja rockmusiikin sekä iskelmän ja gospelmusiikin soittamista sekä opitaan hyödyntämään kirjoitettuja reaalisointu- ja rytmikomppimerkintöjä bändisoitossa.

Edeltävät opinnot:

Opiskelijan tulee osata soittaa yhtä soitinta (joko kitara, basso, rummut tai koskettimet) sen verran, että hän voi alkaa soittaa yhdessä muiden kanssa korvakuulolta tai sointu- ja rytmikomppimerkinnöistä. Nuotintulokutaitoa ei tarvita.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Elokuva nuorisotyössä 5 ov

Teeman aikana opiskelija saa perustietoa elokuvasta mediana, taidemuotona ja nuorisokasvatuksen välineenä. Opiskelija tutustuu elokuvahistorian käännekohtiin ja elokuva-teorioiden pääpiirteisiin sekä tarkastelee elokuvan tuotantoprosessia, nykyelokuvan elinkaarta, elokuvan ja television suhdetta kasvatteisesta näkökulmasta. Opintojakson ai-

kana paneudutaan elokuvan lukutaitoon, katsotaan ja analysoidaan erityyppisiä elokuvia ja pohditaan elokuvan käytön mahdollisuuksia lasten ja nuorten ohjaamisessa. Teemassa opitun soveltamiseksi harjoitellaan videotekni- sen ilmaisun perustaitoja ja tuotetaan lyhyitä videokoosteita ryhmätöinä.

Toteutus: Joensuu jakso 6.

Musiikki ohjauksen välineenä 5 ov

Teeman tavoitteena on vahvistaa opiskelijan omaa musiikillista ilmaisukykyä ja musiikkiin liittyvän ilmaisun käyttöä nuoriso- ja vapaa-ai- kатыn välineenä. Opintojen aikana paneudutaan musiikin tyyleihin ja musiikkikasvatukseen, tutustutaan säestyksen ja rytmikan perusteisiin sekä harjoitellaan vaihtoehtoisesti DJ- toimintaa, äänentoistoa ja/tai studiotyöskentelyä.

Toteutus: Haapavesi jakso 2; Joensuu jakso 6.

Kuva maailmassa – maailma kuvassa 5 ov

Opintokokonaisuuden tavoitteena on synnyttää omakohtaista taidekasvatuksellista osaamista nuoriso- ja kansalaisjärjestötyön ammatillisiksi käytännöiksi ja niiden taustoiksi. Jakson aikana tutustutaan ekspressiivisten taide-terapioiden menetelmiin työvälineinä, työste- tään värioppiin ja sommitteluun liittyviä ilma- sullisia tehtäviä sekä työpajatyöskentelyn kei- noin erilaisia sekatekniikkatoita sekä tutustu- taan nykytaiteen ilmaisumuotoihin sekä tai- teentutkimuksellisen lähestymistavan että oman tekemisen kautta.

Teeman suorittanut opiskelija tunnistaa kuvan mahdollisuuksia voimavarojen ja itsetunte-

muksen lähteenä, tunnistaa mediakuvan vaikutuksia identiteetin muovautumisprosessissa ja osaa käyttää nykytaiteen, väriopin ja sommittelun keinoja kuvan käsittelyyn.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Taiteidenväliset menetelmät nuorisotyössä 5 ov

Opintokokonaisuus innostaa opiskelijaa eri taide- ja ilmaismuotoja yhdistävään luovaan ryhmäprosessiin nuorisotyössä. Teemassa opetellaan esim. musiikin, tanssin, teatteri-ilmaisun ja visuaalisen ilmaisun yhdistelevää käyttöä jotakin tiettyä tarvetta ja tavoitetta varten. Opiskelija osallistuu teeman tavoitteet mahdollistavan projektin, juhlan, teematapahtuman tms. ideointiin, suunnitteluun, toteutukseen ja/tai ohjaukseen.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat: Esityksen tai projektin tavoitteiden ja tarpeiden määrittely, resursointi, aikataulutus; kokonaisuuden ideoinnin ja suunnittelun ohjaus; musiikinohjaus/ tanssiohjaus nukketatteriin tai muuhun teatteri-ilmaisuuun liittyvä ohjaus ja visuaalisen taiteen ohjaus.

Toteutus: Tornio jakso 8

Liikunnanohjaukseen liittyviä teemoja

Lasten ja nuorten liikunnanohjauksen perusteet 5 ov

Teemakokonaisuuden tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia käyttää liikuntaa ohjauksen ja kasvatuksen välineenä sekä antaa opiskelijalle valmiudet perusliikuntalajien käyttöön nuorisotyössä. Teeman aikana suunnitellaan liikuntatapahtumia ja liikuntaohjel-

mia erilaisille ryhmille ja kehitetään omia kuntataitoja.

Teeman suorittanut opiskelija suorittaa uimaopettajan perustutkinnon ja saa pätevyyden uimakouluopettajana toimimiseen; hankkii valmiuksia kuntosaliohjaajana toimimiseen; osaa suunnitella liikuntatilaisuuksia erilaisille ryhmille ja hallitsee tavallisimmat palloilulajit (säännöt ja perustekniikat), joita nuorisotyössä käytetään.

Toteutus: Haapavesi jakso 2; Lohja jakso 5.

Kuntoliikunnan ohjaaminen 5 ov

Teemassa tutustutaan eri-ikäisten – erityisesti aikuisten ja vanhusten – liikuntamuotoihin ja annetaan valmiuksia niiden ohjaamiseen. Opiskelija kehittää liikunnan ja kunnon ylläpitämisen yhteiskunnallisen ja yksilöllisen merkityksen ymmärtämistään ja hankkii itselleen valmiuksia monipuoliseen kuntoliikunnan ohjaamiseen. Kohderyhmänä ovat aikuiset ja ikääntyvät. Teemaan sisältyvät kuntosaliohjaajan peruskurssi sekä lyhyt työoppimis- ja tutustumisjakso aikuisten/ikäntyneiden liikunnanohjauksessa, esimerkiksi kuntoutuslaitoksessa tai vanhusten palvelutalossa.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Liikunnan lajitaitojen kehittäminen 5 ov

Teemassa keskitytään joihinkin tiettyihin liikuntalajeihin: Tornion koulutusyksikössä lentopalloon ja Suolahden koulutusyksikössä palloilu- ja kampsalilajeihin. Tavoitteena on, että opiskelija saa teeman aikana tilaisuuden kehittää henkilökohtaisia taitojaan näissä lajeissa. Lisäksi on mahdollisuus valinnaisesti joko keskittyä opiskelijan “oman” lajin lajitai-

tojen syventämiseen tai teeman aikana valittaviin muihin lajeihin tutustumiseen.

Toteutus: Tornio jakso 2.

Järjestötoimintaan liittyviä teemoja

Järjestötoiminnan perusteet 5 ov

Kansalaisjärjestöt ovat nimensä mukaisesti kansalaisten perustamia yhteenliittymiä, joiden kautta nämä voivat järjestäytyä yhteisen asian tai tavoitteen ympärille. Järjestötyön sujuvan onnistumisen ja laajenemisen taustalla on monia käytännön asioita, jotka järjestön jäsenten tai työntekijöiden on hallittava. Tässä teemassa käydään läpi järjestön lainmukaisuuteen, hallintoon ja vastuukysymyksiin liittyvät asiat siten, että teeman suorittanut opiskelija pystyy tarvittaessa hoitamaan pienehkön julkista rahoitusta saavan järjestön hallinnolliset tehtävät ainoana työntekijänä. Jakson suorittanut opiskelija tuntee siis järjestötoiminnan ja sen tavoitteiden erityispiirteet suhteessa muihin järjestäytymismuotoihin, toiminnan edellytykset, lainsäädännön antaman perustan, rekisteröitymiseen liittyvät käytännön asiat sekä järjestön toimihenkilöiden tehtävät ja lailisuus- ja vastuukysymykset. Opiskelija hallitsee yhdistyksen taloussuunnittelun, kirjanpidon ja tilintarkastuksen periaatteet sekä keskeiset yhdistystoiminnan pyrittämiseen tarvittavat tietokoneohjelmistot. Hän osaa toimia puheenjohtajana ja sihteerinä erilaisissa kokouksissa myös yhdellä itselleen vieraalla kielellä.

Toteutus: Lohja ja Nurmijärvi yhdessä jakso 6; Suolahti jakso 1.

Toiminnalliset menetelmät järjestötyössä 5 ov

Järjestön elävyyden ja toimintakykyisyyden perusta on sen jäsenissä; muutaman yksittäisen henkilön varaan rakentuva järjestö kadottaa pian kansalaisjärjestöluonteensa. Teeman kantava ajatus on hankkia valmiuksia edistää jäsenistön osallistumista ja sitoutumista sekä toiminnan luovaa arviointia ja kehittämistä yhteistoiminnallisesti erilaisten ja erilaisin tavoin osallistuvien jäsenten kanssa. Teeman suorittanut opiskelija tunnistaa erilaisia sitoutumisen ja osallistumisen muotoja ja motivaatiotekijöitä sekä osaa ottaa ne huomioon toiminnan suunnittelussa. Hän osaa käyttää ja ohjata monipuolisia toiminnallisia menetelmiä, joiden avulla voidaan arvioida järjestön toimintaa ja kehittää sitä niin, että erilaiset ja eri tavoin osallistuvat jäsenet sitoutuvat mukaan työhön. Menetelmien käytössä kiinnitetään erityistä huomiota tuotetun tiedon ja yhteisen ymmärryksen dokumentointiin ja jakamiseen – muun muassa tietoverkkojen avulla – sekä menetelmien toimivuuden arviointiin. Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Järjestöviestintä 5 ov

Järjestöviestinnän koulutusjaksolla paneudutaan järjestöjen tiedottamiseen ja yhteisöviestintään. Jakson aikana opiskellaan tiedottamisen ja yhteisöviestinnän teoriaa, tiedottamisen käytäntöä, kirjallista ja suullista viestintää, verkkoviestinnän ja graafisen viestinnän perusteita sekä viestinnän suunnittelua. Koulutusjakson tarkoituksena on antaa kokonaiskuva tiedottamisen ja viestinnän perusteista sekä kehittää opiskelijan henkilökohtaisia viestintätaitoja.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee yhteisöviestinnän perusteet; tuntee viestintäsuunnittelun perusteet; tuntee joukkotiedotuksen

toimintatapoja; hallitsee paino- ja mainostoyhteisöjen perusteet; osaa kirjoittaa lehdistötiedotteita; osaa itse tuottaa journalistista tekstiä ja pystyy muokkaamaan toisten laatimia tekstejä eri tilanteisiin ja tuntee verkkoviestinnän perusteet.

Toteutus: Nurmijärvi jakso 6.

Järjestövaikuttaminen 5 ov

Järjestövaikuttamisen koulutusjaksolla keskitään julkisuustyöhön liittyviin kysymyksiin sekä viestintään osana yhteiskunnallista vaikuttamista. Teeman suorittanut opiskelija ymmärtää viestinnän merkityksen järjestön yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa ja edunvalvonnassa ja pystyy soveltamaan viestinnällisiä tietojaan ja taitojaan järjestötoiminnassa. Teeman aikana kehitetään opiskelijan henkilökohtaisia neuvottelu- ja vaikuttamistaitoja sekä kirjallista ilmaisua.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee yhteiskunnallisen vaikuttamisen perusteet; ymmärtää viestinnän merkityksen osana yhteiskunnallista vaikuttamista; hallitsee keskinäisviestinnän perusteet ja erilaiset vuorovaikutustilanteet; hallitsee erilaiset puhetilanteet ja osaa pitää luontevia puhe-esityksiä ja hallitsee vaikuttavan kirjoittamisen perusteet.

Tätä teema ei toteuteta lv. 2002–2003.

*Työelämässä tapahtuvaan
vaikuttamiseen liittyviä teemoja*

Ihmisenä työssä 5 ov

Teemassa tutkitaan ihmisen mahdollisuuksien ja työn vaatimusten muuttuvaa, moniulotteista rajapintaa. Tarkoituksena on luoda opiskelijoille tiedollista ja ymmärryksellistä perustaa

vastata aktiivisesti omalla toiminnallaan työelämän kehittämisen haasteisiin.

Teeman suorittanut opiskelija osaa analysoida yksilön ja/tai yhteisön ja työn rajapinnassa ilmeneviä ristiriitoja ja siten löytää ihmisen ja ihmisyyhteisöjen toimintaa koskevan tiedon pohjalta sovelluksia toiminta-alueellaan työn, työyhteisön ja työympäristön kehittämiseen; tuntee työkykyä ylläpitävän toiminnan lähtökohdat, jotka perustuvat työelämän vaatimusten ja ihmisen psyykkisen, fyysisen ja sosiaalisen ominaislaadun yhteensovittamiseen ja työn kokonaisvaltaiseen kehittämiseen; pystyy arvioimaan työn kokemuksellista merkitystä ja sen yhteyttä oman työyhteisönsä toimintakulttuuriin ja yleisemmin yhteiskunnalliseen kehitykseen.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Työelämätiedon perusteet 5 ov

Teeman tavoitteena on, että opiskelija hahmottaa työelämän rakenteita, oikeudellisia puitteita ja kehitystä sekä työelämässä ja työyhteisössä toimimisen ja vaikuttamisen pelisääntöjä. Opiskelija perehtyy työelämän käsitteelliseen välineistöön, saa tietoa työelämän normistoista, keinoista ja oikeuksista toimia erilaisissa työelämän tilanteissa. Opetuksen tarkoituksena on edistää sitä, että opiskelijalla on jatkossa näkemystä ja tietoja työelämästä sekä työyhteisössä tarvittavia taitoja.

Teeman suorittanut opiskelija tunnistaa oikeusturvan ja kehittämisen tarpeita työelämässä; tuntee keskeiset työelämän oikeudelliset käsitteet ja eri osapuolten oikeudet ja velvollisuudet; on saanut näkemyksen työelämän kehittämisestä ja osaa perustella ja vaikuttaa työelämän muutostilanteissa; pystyy hahmotamaan työelämässä toimimista eri rooleista käsin; on saanut valmiuden perustella työelä-

män vaihtoehtoisia ratkaisuja oikeudellisilla ja muilla perustelluilla seikoilla; osaa perustiedot työoikeudellisesta normijärjestelmästä; osaa keskeiset työsuhteen sisältöä koskevat normit ja yrityksen päätöksenteon menettelytavat ja henkilöstön osallistumista koskevat säädökset; osaa käyttää näkemystään ja tietämystään muuttuvassa työelämässä; ymmärtää yritystalouden merkityksen työelämässä ja tuntee erilaiset palkkausjärjestelmät.

Toteutus: Nurmijärvi jakso 6.

Toiminta muuttuvassa työelämässä 5 ov

Teeman tavoitteena on ohjata opiskelija oivaltamaan, miksi työelämä muuttuu, mitä vaikutuksia muutoksilla on yritystoimintaan ja palkansaajan asemaan ja miten näihin muutoksiin voi vaikuttaa myönteisesti eri tasoilla, kansainvälisesti, kansallisesti ja yritys- ja työpaikkatasolla. Tarkastelu tapahtuu osin makrotasolla, kun hahmotetaan globalisaation asettamia haasteita työelämälle: taloudellisen ohjauksjärjestelmän muutos, ylikansallisten yritysten henkilöstöstrategiat ja työvoiman käyttö, elintasokulut ja työvoiman erilaistuva työmarkkina-asema. Työyhteisötasolla tutkitaan työelämän muutoksia tasa-arvon ja monikulttuurisuuden kannalta ja työn organisoinnin muutospiirteitä.

Ideana on kuvata muutoksia taloudessa, organisaatioiden toimintastrategioissa ja yhteisöjen sosiaalisessa toiminnassa ja antaa viitekehikko ymmärtää muutoksia. Tämän lisäksi teema sisältää yksilöllisiä ja yhteisöllisiä muutostaitoja ja suunnittelun apuvälineitä työn ja työyhteisön kehittämiseen.

Teeman suorittanut opiskelija: Osaa eritellä globalisaatiota ilmiönä erilaisine vaikutuksineen; tuntee keskeiset globalisaatioon liittyvät käsitteet, pystyy hahmottamaan työelämän talou-

dellisia, organisatorisia ja sosiaalisia muutoksia eri toimijoiden kannalta; osaa tunnistaa työelämän epätasa-arvon ilmenemismuotoja; saa näkemystä tasa-arvosta ja tasa-arvoisen ja monikulttuurisen työyhteisön suunnittelun työkaluja, tuntee keskeiset työn organisoinnin muutospiirteet ja osaa analysoida niiden vaikutuksia yksilön ja yhteisön kannalta; omaksuu kykyjä toimia aktiivisena työn ja työyhteisön kehittäjänä sekä tuntee monikansallisten yritysten henkilöstön vuorovaikutuksen ja henkilöstön kuulluksi tulemisen ja informoinnin merkityksen. Myös kulttuurien tuntemus lisääntyy vuorovaikutuksen lisääntymisen myötä ja se puolestaan lisää ymmärtämystä. Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Työelämän tutkiminen ja kehittämismenetelmät 5 ov

Teeman tavoitteena on antaa opiskelijalle työelämän toimintatutkimuksellisia välineitä. Teeman teoreettiset perustelut opiskellaan edeltävässä teemassa Toiminta muuttuvassa työelämässä. Teemassa tutustutaan tärkeimpiin työelämän ja työn kehittämisen menetelmiin ja kehittämis- ja tutkimusohjelmiin. Teemassa on mahdollista erikoistua jonkin toimialan kehittämishaasteisiin erityisesti henkilöstön osallistumisen näkökulmasta.

Edeltävät opinnot: Teemaan osallistuminen edellyttää Toiminta muuttuvassa työelämässä -teeman suorittamista.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat: Erilaiset valtakunnalliset työelämän ja tuottavuuden kehittämisohjelmat, käytettävät kehittämis- ja tutkimusvälineet, työelämän tutkimus Suomessa, työn kehittämisprojekti ja ajattelu oppimisesta työssä.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Kansainvälinen humaani toimija 5 ov

Teemaa suorittaessaan opiskelija lisää valmiuksiaan osallistua kansainväliseen toimintaan ja sen kehittämiseen. Hän syventää tietojaan kansainvälisistä ongelmista ja kansainvälisyyden tuomista mahdollisuuksista. Lisäksi hänen valmiutensa vieraan kulttuuriin kohtaamiseen ja monikulttuurisessa yhteiskunnassa elämiseen kehittyvät.

Toteutus: Joensuu jakso 2; Suolahti jakso 1; Tornio jakso 2.

Kielitaito kansainvälisten suhteiden perustana 5 ov

Teemakokonaisuuden tavoitteena on parantaa opiskelijan kielitaitoa ja valmiuksia toimia vieraskielisten ihmisten kanssa omaan ammattialaansa liittyvissä tehtävissä.

Teeman suorittanut opiskelija on saavuttanut korkeakouluopiskelijalta vaadittavan kielitaitotason toisessa kotimaisessa ja ainakin yhdessä vieraassa kielessä ja kykenee toimimaan ammattialaansa liittyvissä tehtävissä muulla kuin äidinkielellään.

Toteutus: Lohja jaksot 1–9; Nurmijärvi jaksot 2–9.

Monikulttuurinen työ 5 ov

Teemakokonaisuuden tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää monikulttuurista yhteiskuntaa ja toimia monikulttuurisessa työympäristössä. Teemakokonaisuus perehdyttää opiskelijan monikulttuurisuuden käsitteistöön sekä maahanmuuttajia koske-

vaan lainsäädäntöön ja antaa tietoa maahanmuuttajatyötä tekevistä järjestöistä.

Teeman suorittanut opiskelija tunnistaa rasismia ja syrjintää (asenteet ja ennakkoluulot); ymmärtää kulttuuri-identiteettiin liittyviä kysymyksiä; hankkii tietoa kulttuurisista vähemmistöistä (etniset vähemmistöt, maahanmuuttajavähemmistöt); tuntee maahanmuuttajia koskevan lainsäädännön; osaa kulttuurien kohtaamisen liittyviä nuorisotyömenetelmiä ja tutustuu maahanmuuttajatyötä tekeviin järjestöihin.

Toteutus: Lohja jakso 6.

Maahanmuuttajatyö 5 ov

Teeman tavoitteena on tutustuttaa opiskelija maahanmuuttajatyön keskeisiin tavoitteisiin, toimintamalleihin ja menetelmiin. Opiskelija tuntee maahanmuuttoprosessin vaiheet ja siihen liittyvää lainsäädäntöä ja avustusjärjestelmiä. Opiskelija perehtyy maahanmuuttajatyön keskeisiin toimintaympäristöihin ja niissä tehtävään ammatilliseen työhön. Hän oppii ottamaan huomioon maahanmuuttajien kulttuuritaustan heidän parissaan toimiessaan ja suunnitellessaan maahanmuuttajatyöhön liittyviä oman ammattialansa tehtäviä.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee maahanmuuttajatyön keskeiset toimintatavat ja tavoitteet; tuntee riittävästi maahanmuuttajatyötä ohjaavaa lainsäädäntöä; osaa toimia maahanmuuttajien parissa erilaisissa toimintaympäristöissä ja osaa ottaa huomioon maahanmuuttajien kulttuuritaustan vaikutuksia heidän parissaan tehtävässä työssä.

Toteutus: Lohja jakso 7.

Multicultural Urban Youth Work 5 ov

Opintojakso toimii Suomeen kansainväliseen vaihtoon tulevien ja Humakin omien opiskelijoiden kohtaamispaikkana. Tavoitteena on tutustuttaa ulkomaiset opiskelijat suomalaiseen tapaan tehdä monikulttuurista nuorisotyötä kaupunkiympäristössä. Humakin opiskelijoille opintojakso toimii kansainvälisenä oppimisympäristönä kotimaassa ja harjaannuttaa toimimaan vieraalla kielellä antaen hyvät edellytykset osallistua myöhemmin kansainväliseen vaihto-ohjelmaan jossakin Humakin partneri-oppilaitoksista.

Opintojakson aikana suunnitellaan ja toteutetaan projekti, jonka sisällöllisenä tavoitteena on monikulttuurisesta taustasta tulevien nuorten kasvun tukeminen ja erityisongelmien kohtaaminen. Projektin rakentamisen tarkoitus on kytkeä yhteen lähiopetuksessa hankittu teoreettinen tieto ja kentällä tapahtuva käytännön toiminta. Muut kehittämistavoitteet liittyvät ihmissuhdetaitoihin, kulttuuriväliseen viestintään sekä työpaja- ja seikkailupedagogiikkaan perehtymiseen.

Tätä teemaa ei toteuteta.

Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö 5 ov

Teeman tavoitteena on opiskelijalle hahmotettava käsitys siitä, miten suomalaiset kansalaisjärjestöt voivat kansainvälisellä toiminnallaan tukea yhteiskunnan kehitystä ja kansalaistoiminnan vahvistamista Suomen kehitysyhteistyön kohdemaissa. Jakson aikana tutustutaan kehitysyhteistyön toimintatapoihin, toimintaympäristöön, resurssipohjaan ja haasteisiin historialtaan ja kulttuuriltaan erilaisissa maissa. Kurssin käynyt opiskelija hallitsee kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyön peruskäsitteet ja rahoitusmahdollisuudet, ymmärtää ke-

hitysyhteistyön ominaislaadun ja ajankohtaisimmat kysymykset sekä hahmottaa kehitysyhteistyön merkityksiä ja haasteita järjestötoiminnalle Suomessa

Edeltävät opinnot: Teemaan osallistuminen edellyttää projektihallinnan perusteiden tuntemista (Palvelutuottamisen perusteet teeman suorittamista).

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Youth Work in NGO 5 ov

The module Youth Work in NGO offers a possibility for a student to become acquainted with youth work in foreign NGO organisations. The most important aim is to recognise and evaluate different orientations and to obtain skills to compare their benefits and disadvantages. In this module a student will study management, financing and legislation of NGO organisation.

After completing the module student will be familiar with foreign youth work organisations and the ways in which they operate, know the ways in which to compare different forms of thinking in youth work and know the formal and informal structures of youth work.

Implementation:

International learning environment
Practical training in working life abroad
Defined project abroad

Toteutus: Lohja jaksot 1–8.

Human Rights and the Eradication of Racism 5 ov

The module Human Rights and Eradication of Racism will make students acquainted with

major agreements and principals of Human Rights and the contexts in which they occur. Students will be conversant with different approaches to racism and will appreciate anti-racist aims and campaigns in youth work. The purpose of the module is to give students an ability to understand Human rights in a broader sense and understand their responsibility within their work place at the same time.

After completing the module student will be able to show an understanding of the principals that underline the context of Human Rights, will have knowledge of the means and aims of anti-racist work and will be able to use these in his/her profession.

Implementation: International learning environment, Practical training in working life, Defined project

Toteutus: Lohja jakso 8.

International Civil Society and Globalisation 5 ov

The module provides a concise but wide-ranging introduction to the subject, which stresses the relationship between theory and practise and relates the evolution of international relations theory to the history of the last hundred years. The aim is to argue for the relevance on voluntary, non-state, collective social and political agency in international relations. The module provides critical point of views of recent approaches to the study of civil society and international relations, presenting an alternative historical account of the interaction between these two spheres. It makes a theoretical case for the importance of social movements in world politics arguing that modern social movements emerging out of civil society have

been instrumental in shaping the contemporary international system.

After completing the module student will be familiar with different approaches to understand international relations, understand the role of civil society in the international relations, have some competent to analyse different social movements and their role on the international level, evaluate importance of voluntary activities in civil society organisations, use the general English terminology of the study of international relations and be well equipped to participate in international work in CSOs.

Implementation: Study abroad, Independent work, Defined project

Toteutus: Lohja jaksot 5–8.

Seikkailukasvatukseen ja elämyspedagogiikkaan liittyviä teemoja

---

Orientaatio seikkailukasvatuksen menetelmiin 5 ov

Teeman aikana opiskelija tutustuu seikkailukasvatuksen historiaan, filosofiaan, traditioihin ja toimintaympäristöihin. Opiskelija saa oman osallistumisensa kautta kokemuksen seikkailukasvatuksessa käytettävistä aktiviteeteista sekä ryhmässä toimimisesta, sen merkityksestä ja alan koulutuksesta. Orientaatio-opintojen jakso tulee suorittaa ennen muita nuorisotyön toiminnallisten menetelmien opintojaksoja ja seikkailukasvatuksen suuntautumisoopintoja. Teeman suorittanut opiskelija tuntee toiminnallisten menetelmien toimintaympäristöjä; on saanut peruskoulutuksen eri seikkailuaktiviteetteihin; on tutustunut seikkailukasvatuksen filosofiaan, historiaan ja traditioihin sekä on osallistunut toiminnalliseen ryhmään ja

saanut kokemuksen ryhmään kuulumisesta ja ryhmässä tapahtuvista ilmiöistä.

Toteutus: Haapavesi jakso 2; Joensuu jakso 1; Lohja jakso 2; Suolahti jaksot 2 ja 6, Tornio jakso 2.

Lajitaidot seikkailukasvatuksessa 5 ov

Teeman tavoitteena on omien tietojen ja taitojen kehittäminen kiipeilyssä, köysiaktiiviteeteissa, melonnassa ja vesistöaktiiviteeteissa. Teemaan sisältyy myös hengenpelastusuinti. Teeman suorittuaan opiskelija ymmärtää lajitaitojen ja turvallisuuden merkityksen seikkailutoiminnoissa.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat: Köysitoiminta, vesistötoiminta, köysiratoiminta ja hengenpelastusuinti.

Toteutus: Tornio jakso 8.

Toiminnallinen prosessi 5 ov

Teeman aikana opiskelija saa oman kokemuksen toiminnallisista menetelmistä ryhmässä. Hän syventää ryhmänohjaustaitojaan sille tasolle, että pystyy käyttämään seikkailukasvatuksellista prosessia kasvun välineenä. Hän suunnittelee ja toteuttaa ohjatusti toiminnallisen prosessin, jossa havainnoi ryhmän ilmiötä ja käyttää ohjaajan taitojaan.

Teeman suorittanut opiskelija on sisäistänyt ohjaamisen merkityksen ryhmän toiminnalle, on toteuttanut käytännössä seikkailukasvatuksellisen prosessin, osaa tunnistaa ryhmän ilmiöt ja käsitellä ne.

Toteutus: Joensuu jakso 6.

Toiminnallisten menetelmien ohjaaminen 5 ov

Teeman tavoitteena on kehittää opiskelijan henkilökohtaisia valmiuksia ja pedagogis-psykologista pätevyyttä toimia toiminnallisiin menetelmiin pohjautuvien toimintojen ohjaajana erilaisissa toimintaympäristöissä ja ohjaustilanteissa. Opiskelija perehtyy ohjaustilanteiden suunnitteluun sekä niiden toteuttamiseen erilaisissa toimintaympäristöissä (esim. koulu, vapaa-aika, erityisryhmät) ja oppii käyttämään toiminnallisia menetelmiä oman ohjaamisensa työvälineinä.

Teeman suorittanut opiskelija on perehtynyt ohjattavissa ryhmissä tapahtuviin prosesseihin sekä ryhmädynamiikkaan; on perehtynyt palautteen antamiseen ja ryhmässä tapahtuvien toimintojen ja niihin liittyvien tunnetilojen purkamiseen; tuntee toiminnallisten menetelmien erilaiset toimintaympäristöt ja osaa suunnitella sekä toteuttaa niitä ottaen toimintaympäristöjen erityistarpeet huomioon; on syventänyt erilaisia toiminnallisten menetelmien lajitaitoja sekä luontoa koskevaa tietämystään ja osaamistaan ja osaa hyödyntää omaa erityisosaamistaan ja persoonallisuuttaan ohjaajana.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Seikkailuturvallisuus 5 ov

Teeman tavoitteena on, että opiskelija tiedostaa henkisen ja fyysisen turvallisuuden riskit toiminnallisissa menetelmissä. Hän tuntee voimassa olevat säädökset ja määräykset sekä osaa arvioida toimintaa turvallisuuden näkökulmasta. Teeman aihealueita käsitellään käytännön ohjaamistilanteiden näkökulmasta.

Teeman suorittanut opiskelija on sisäistänyt seikkailumenetelmien turvallisuusajattelun nuorisotyön erilaisissa ohjaamistilanteissa; tuntee alaa koskevan lainsäädännön, säädök-

set, standardit ja suositukset Suomessa ja Euroopan Unionissa ja tuntee eri seikkailulajien turvallisuusmääräykset.

Toteutus: Haapavesi jakso 6; Joensuu jakso 5; Lohja jakso 7; Suolahti jakso 5; Tornio jakso 6.

Retkeilykasvatus 5 ov

Teeman tavoitteena on perehdyttää opiskelijat maastossa liikkumisen taitoihin. Opiskelija osaa huolehtia itsestään ja ryhmästä maasto-olosuhteissa. Lisäksi opiskelija osaa toimia ohjaajana eri toimintaympäristöissä (leirikoulu, leiri, retki, järjestöt, palvelujentuottaminen). Teeman aikana opiskelija perehtyy retkeilyssä käytettäviin menetelmiin, varusteisiin, säädöksiin ja turvallisuuteen. Lisäksi opiskelija tutustuu yhteistoiminnallisen oppimisen menetelmään sekä ympäristökasvatukseen.

Teeman suorittanut opiskelija on saanut peruskoulutuksen retkeilystä ja erätaidoista, tuntee jokamiehen oikeudet, on perehtynyt ulkoiluturvallisuuteen, on tutustunut yhteistoiminnalliseen oppimisen ja on osallistunut ryhmän ohjaamiseen.

Toteutus: Joensuu jakso 2.

Elämyspedagogiikan toimintaympäristöt 5 ov

Teeman tavoitteena on hahmottaa seikkailukasvatuksen toimintaympäristöjä sekä seikkailukasvatuksen ja elämyspedagogiikan käyttöä opetus- ja kasvatusyhteyksissä.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat nuorisouja yhdyskuntatyö, koulu, avartti, kulttuurin tuottaminen, erityisryhmien ohjaaminen ja vaihtoehtoiset sektorit.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Seikkailu rakennetussa ympäristössä 5 ov

Teemassa perehdytään toiminnallisten menetelmien käyttämiseen rakennetussa ympäristössä. Keskeisinä viitekehyksinä teemassa ovat kaupunki ja kaupunkilaisuus sekä niiden tarjoamat mahdollisuudet seikkailukasvatuksen ohjaamisessa ja toteuttamisessa.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee kaupungin erityispiirteet toiminnan ohjaamisen näkökulmasta, osaa suunnitella ja toteuttaa toimintaa rakennetussa ympäristössä.

Toteutus oppimisprojektina: Lohja jakso 8.

Ympäristökasvatus 5 ov

Ympäristökasvatuksen teemassa paneudutaan ohjaamistoimintaan, jossa tavoitteena on kuvata ihmisen, yhteiskunnan ja luonnon vuorovaikutusta, ihmisen riippuvuutta elinympäristöstään sekä hänen vastuutaan luonnon muuttajana.

Teeman suorittanut opiskelija hallitsee perustiedot luonnosta ja sen järjestelmästä; tiedostaa ihmisen suhteen luontoon sekä ihmistoiminnan vaikutuksen ympäristöön ja osaa suunnitella, toteuttaa ja ohjata ympäristökasvatuksellista toimintaa.

Toteutus: Lohja jakso 4.

Leirikoulutoiminta 5 ov

Teeman aikana opiskelija perehtyy yleisiin leirikoulun toimintaperiaatteisiin ja tavoitteisiin, hankkii itselleen leirikoulun järjestämisessä tarvittavat perustiedot ja -taidot sekä osallistuu omakohtaisesti leirikoulujen ohjaustehtäviin. Teema perehdyttää opiskelijan koulun ja

nuorisotyön yhteisiin toimintaympäristöihin sekä näissä toimintaympäristöissä käytettäviin toiminnallisiin menetelmiin.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee leirikoulujärjestelmän, sen tavoitteet ja periaatteet Suomessa; ymmärtää leirikoulun kasvatuksellisen merkityksen osana peruskoulun opetusta; on perehtynyt toiminnalliseen oppimiseen ja osaa sen pohjalta suunnitella tavoitteellisia toiminnallisia opetuskokonaisuuksia; osaa suunnitella ja toteuttaa erilaisille ryhmille sopivaa ohjelmaa ja tunnistaa ryhmässä tapahtuvia vuorovaikutusprosesseja ja osaa vaikuttaa niiden kulkuun.

Toteutus: Suolahti jakso 8.

Leiritoiminta projektina 5 ov

Opiskelija suorittaa teeman suunnittelemalla tavoitteellisen leirikokonaisuuden, markkinoi sen, suunnittelee sen toteuttamisen kokonaisuudessaan, kouluttaa ja ohjaa toiminnallisten osuuksien ohjaajat tehtäviinsä sekä huolehtii leirin onnistuneesta toteuttamisesta.

Teeman suorittanut opiskelija on tutustunut projektimuotoisen työn eri vaiheisiin, suunnitteluun, markkinointiin, toteutukseen, seurantaan ja raportointiin; on tietoinen leirin järjestämisen eri vaiheiden vaatimista tiedoista ja taidoista; osaa toteuttaa toiminnallisen leirin eri sidosryhmien välisenä yhteistyönä ja on saanut valmiudet toimia leirin johtajana ja organisaattorina.

Toteutus: Joensuu jakso 8; Suolahti jakso 8.

Wilderness Adventure and Outdoor Activities 5 ov

This module familiarises students with the basic outdoor skills as well as the methods of adventure education and experimental learning in outdoors. Students learn to take responsibilities for themselves and for their companions in different terrains and weather conditions. Students also learn how to use the most commonly used equipment. During these studies students participate in planning and carrying out outdoor activities and learn how to work in groups.

After completing the module students will be competent in basic outdoor skills, gain skills to work as an instructor of experimental learning situations in outdoor activities and be able to plan and carry out a happening based on experience in wilderness.

Implementation: Practical training in working life, Defined project

Toteutus: Haapavesi jakso 6; Lohja jaksot 2-8; Suolahti jakso 8.

Syrjäytymisen ehkäisyyn liittyviä teemoja

Kohdennettu nuorisotyö ja erityisnuorisotyö 5 ov

Teeman tavoitteena on antaa opiskelijalle perustiedot ja valmiudet toimia kohdennetun nuorisotyön tai erityisnuorisotyön tehtävissä ja projekteissa. Opiskelija tutustuu erityisnuorisotyön perinteisiin ja uusiin työmenetelmiin sekä tavoitteisiin ja toimintaympäristöihin. Opiskelija tuntee nuorten keskeiset auttamisjärjestelmät ja niiden palvelut.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee kohden-
netun nuorisotyön ja erityisnuorisotyön ta-
voitteet ja menetelmät ja osaa toimia moni-
ammattillisen erityisnuorisotyötä tekevän tiim-
in jäsenenä.

Toteutus: Lohja jakso 2.

Nuorisorikollisuus ja sen ehkäisy 5 ov

Opintokokonaisuuden tavoitteena on antaa
opiskelijalle perustiedot nuorten oikeudelli-
sesta asemasta ja nuorisorikollisuudesta sekä
rikolliseen käyttäytymiseen liittyvistä sosiaali-
sista, taloudellisista ja kulttuurisista tekijöistä.
Tavoitteena on nuorisorikollisuuden tausto-
jen ymmärtäminen sekä rikollisuuden ehkäi-
syn ja sovittelun perusteiden soveltaminen
kansalaistoiminnan ja nuorisotyön ammatti-
tehtävissä. Teema pätevoittää rikosten sovit-
telijan tehtäviin. Teemaan liittyvä sovittelu-
kurssi on suoritettava kontaktiopetuksena
muista oppimisympäristöistä riippumatta ja
siitä saa erillisen todistuksen.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee rikolli-
suuden selitysmalleja sekä rikolliseen käyttäy-
tymiseen liittyviä sosiaalisia, taloudellisia ja
kulttuurisia tekijöitä; tuntee nuorten oikeu-
dellista asemaa erityisesti rikosoikeuden nä-
kökulmasta; tuntee rikollisuuden torjunnan
toimintamalleja ja viranomaisyhteistyön pe-
rusteita; tuntee rikollisuuden kansainvälisiä
ulottuvuuksia; osaa toimia nuorisorikollisuu-
den ehkäisyyn ja väkivallattomaan käyttäy-
miseen tähtäävissä tehtävissä ja hankkeissa
sekä ohjata nuoria heille tarkoitettujen autta-
misjärjestelmien piiriin.

Toteutus: Lohja jakso 3.

Erityisryhmien ohjaaminen 5 ov

Teeman tavoitteena on jokaisen ihmisen tasa-
arvoisuudesta lähtevä toimintaideologia. Tee-
ma syventää opiskelijan tietämystä hänen va-
litsemansa erityisryhmän tai vähemmistön
osalta. Opiskelija hankkii tietoja erityismene-
telmistä ja yhteistyöverkoista, joita käytetään
ryhmän elämänhallinnan lisäämiseksi. Teeman
aikana opiskelija hankkii myös käytännön ko-
kemusta ohjaajana toimimisesta valitsemansa
ryhmän kanssa. Erityisryhmiä voivat olla esi-
merkiksi viittomakieltä käyttävät, liikuntara-
joitteiset, näkövammaiset tai kehitysvammai-
set.

Toteutus: Suolahti jakso 6.

Drug Prevention and Urban Youth Work 5 ov

The Module offers a student a good
possibility to become acquainted with
preventive drug-abuse methods and ways of
thinking in the metropolitan environment. A
student will also learn more about drug
criminality and its relationship with other
social problems.

After completing the module student will
know the environment and methods of drug
prevention, have concrete tools for
evaluation of different preventive approaches
and know drug criminality and its
consequences.

Implementation: International learning
environment, practical training in working life
abroad

Defined project abroad.

Toteutus: Lohja jaksot 1–9.

Työpajapedagogiikka 5 ov

Teemassa perehdytään työpajatoimintaan nuorisotyön näkökulmasta. Tavoitteena on saada valmiudet toimia työpajan ohjaajana tai vetäjänä. Teemassa tutustutaan työpajatoiminnan yhteiskunnallisiin perusteisiin, työpedagogiikkaan ja seurauspedagogiikkaan, työpajatoiminnan pedagogisiin lähtökohtiin sekä nuoren ohjaamiseen työpajaympäristössä. Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Ohjaajana nuoren kriisitilanteissa 5 ov

Teemakokonaisuus antaa valmiuksia nuoren erilaisten elämäntilanteiden ja kasvukriisien ymmärtämiseen ja kohtaamiseen sekä auttaa hahmottamaan omaa nuoruutta elämänvaiheena. Teema antaa perustietoa päihteistä ja seksuaalisuudesta sekä tietoa ja kokemuksen ryhmäprosessista.

Teeman suorittanut opiskelija pystyy hahmottamaan omaa elämäntilannettaan ja nuoruuttaan kehittää ihmissuhde- ja itseilmaisutaitoja; saa tietoa päihteistä ja huumeista (ennalta ehkäisevistä päihde- ja huumeiden muodoista); saa tietoa seksuaalisuudesta (seksuaalisesta kehityksestä, seksuaalivähemmistöistä sekä seksuaalisesta hyväksikäytöstä ja sen eri muodoista); hankkii ideoita ja toteutusmalleja nuorisotyön seksuaali- ja päihdekasvatustyöhön ja oppii ohjaamaan asiakkaita tukipalveluihin.

Toteutus työoppimisena tai projektina: Lohja jaksot 1–9.

Tuottajuuteen liittyviä teemoja

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön tutkimus ja kehittäminen 5 ov

Opintokokonaisuuden tavoitteena on perehdyttää opiskelijoita kansalaistoiminnan ja nuorisotyön kehittämisessä käytettyihin menetelmiin sekä tutkimuksellisiin välineisiin. Teema opastaa opiskelijaa käyttämään tutkimustietoa ja raportteja työnsä ja sen kehittämisen välineenä sekä antaa valmiudet suhtautua kriittisesti erilaisiin asiantuntijatiedon lajeihin. Teeman suorittanut opiskelija osaa suhteuttaa julkisessa tiedonvälityksessä esitettyjä asioita aihetta koskeviin tutkimustietoihin ja osaa myös käyttää kriittisesti internetin tarjoamaa tietoa.

Teeman suorittanut opiskelija osaa jäsentää kansalaistoiminnan ja nuorisotyön paikallisia ja rajattuja kehittämistarpeita; tuntee työn laadun kehittämisen ja valvonnan keskeisiä tavoitteita ja työskentelymenetelmiä; osaa suhteuttaa hankkimansa tiedon intressiperustaisen tiedonvälityksen ja -tuotannon yleiseen kehikseen; pystyy kriittisesti yhdistelemään eri lähteistä saatuja tietoja ja aineistoja oman argumentaationsa perustaksi; osaa toteuttaa kehittämistyössä käytettäviä tutkimuksellisia hankkeita ja esimerkiksi osaa laatia asiakaspalautekyselyn tai palvelujen tarvekartoituksen.

Toteutus: Tornio jakso 2.

Projektinhallinnan perusteet 5 ov

Teeman tavoitteena on opiskella ammattimaisen projektinhallinnan käsitteistö ja oppia käyttämään tarkoituksenmukaisia välineitä projektien elinkaaren suunnittelussa ja toteutuksessa. Teemassa perehdytään projektin suunnitteluun, toteutuksen parhaisiin käytän-

töihin ja arviointitapoihin ja opiskellaan atk-pohjaisen projektinhallintaohjelman peruskäyttö.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee projektinhallinnan ammattikäsitteistön ja osaa käyttää sitä ja kykenee suunnittelemaan ja toteuttamaan projektitoiminnan välineitä käyttäen ammattialaansa liittyvän projektin.

Toteutus: Lohja jakso 6.

Talouden hoidon ja taloushallinnon perusteet 5 ov

Teeman tavoitteena on antaa opiskelijalle perustiedot tuotteistamisesta, kustannuslaskennasta, talousarvioiden laatimisesta, kirjanpidosta ja talouden perusteena olevasta päätöksenteosta kansalaistoiminnan ja nuorisotyön eri toimintaympäristöissä. Tarkoituksena on tutustua taloushallintoon ja taloudenhoitoon ja hankkia käytännöllisiä valmiuksia järjestön rahavirtojen hallitsemiseksi. Teemassa perehdytään lakeihin, asetuksiin ja säädöksiin, jotka sääntelevät taloudellista toimintaa järjestöissä sekä kirjanpitolakiin ja verottajan antamiin reunaehtoihin. Asiantuntijan opastuksella opiskelija oppii ymmärtämään kirjanpidon ja tilinpäätöksen tärkeimmät käsitteet ja funktiot. Teemassa perehdytään myös projektien kirjanpidon ja talousseurannan organisointiin osaksi järjestön taloushallintoa.

Teeman suorittanut opiskelija ymmärtää talouden keskeiset prosessit ja toimintatavat, tuntee taloudenhoidon säädöspohjaa ja ymmärtää budjetoinnin ja kirjanpidon peruskäsitteistön ja tarkoituksen.

Toteutus: Lohja jakso 5; Suolahti jakso 2.

Varainhankinta 5 ov

Teemassa opiskellaan asiantuntijoiden johdolla varainhankinnan menetelmiä, toteutustapoja ja eettisiä kysymyksiä. Tarkoituksena on, että opiskelija oppii tietämään ammattimaisen varainhankinnan tärkeimmät käsitteet, tuntee varainhankinnan menettelytavat ja niihin sisältyvät riskit. Opiskelija osaa teeman suorittuaan arvioida varainhankinnan kustannuksia ja pystyy tekemään järjettäviä päätöksiä varainhankintaan liittyvien palvelujen ostamisessa. Teemassa keskitytään erityisesti lapsi- ja nuorisualan järjestöjen varainhankintaan.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee varainhankinnan keskeiset lähtökohdat ja toimintatavat ja kykenee osallistumaan varainhankintaprojektiin suunnitteluun ja toteutukseen.

Toteutus: Lohja jakso 7.

Yritystoiminta palvelutuotannossa 5 ov

Teema on tarkoitettu opiskelijoille, jotka ovat kiinnostuneet yrittäjyydestä, yrittäjätaidosta ja oman yrityksen perustamisesta tarkoituksenaan tuottaa kansalaistoimintaan ja nuorisotyöhön soveltuvia palveluja. Opintokokonaisuuden aikana opiskelija saa valmiuksia omien yrittäjävalmiuksiensa arviointiin, yritysideoanalysoimiseen, liikeidea-ajatteluun ja liiketoimintasuunnitelman laatimiseen sekä monipuolista tietoa yritysmuodoista ja yrityksen perustamiseksi. Lisäksi perehdytään markkinointiin oman yritysideoanalysoimiseen ja yritystoiminnan rahoituslähteisiin. Teeman aikana selvitetään myös ne tekijät, jotka vaikuttavat yritystoiminnan kannattavuuteen ja perehdytään yrityksen perustamistoiimiin ja verotus- ja vakuutusasioihin erilaisissa yritysmuodoissa.

Teeman suorittanut opiskelija rakentaa kokonaisnäkömyksen oman yrityksen liiketoimin-

nasta; toimintaympäristöstä, liikeideasta ja toiminnallisesta ja taloudellisesta strategiasta, jolla yritys voi menestyä; tuntee eri yritysmuotoja, niiden vastuusuhteita ja rahoituspohjia sekä verotus- ja vakuutusksymyksiä; tutustuu nuorisotyön ja vapaa-ajan yritystoimintaan ja arvioi niitä pitkäjänteisen toiminnan ja eettisen perustan näkökulmasta ja tutustuu yritystoimintaan kansalaistoiminnan ja nuorisotyön tavoitteiden saavuttamisen välineenä.

Toteutus: Lohja jakso 8.

Viestintä ja markkinointi 5 ov

Teema opiskelija saa perustietoja kampanjaviestinnästä ja tiedotuksesta kansalaistoiminnan ja nuorisotyön toimintaympäristöissä. Hän perehtyy kampanjan markkinointisuunnitelman laatimisen eri vaiheisiin ja oppii viestinnän ja markkinoinnin toteuttamisen vaatimia taitoja. Hän osaa ottaa huomioon kohderyhmän ja käyttää tarkoituksenmukaisia välineitä ja tyylejä kohderyhmän odotusten mukaisesti. Opiskelija tutustuu teemassa myös nuorisotiedotuksen perusteisiin.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee kampanjaviestinnän ja nuorisotiedotuksen perusteita; osaa ottaa kohderyhmän huomioon viestintää ja markkinointia suunniteltaessa; osaa laatia viestintä- ja markkinointisuunnitelmia ja osaa toteuttamisen perustaitoja. Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Tietotekniikkaan liittyviä teemoja

Tieto- ja viestintäteknikka kansalais-toiminnassa ja nuorisotyössä 5 ov

Teeman tavoitteena on parantaa opiskelijan osaamista tieto- ja viestintäteknikassa sekä

viestinnässä ja tiedotuksessa yleensä. Opiskelija oppii käyttämään nykyaikaisia teknisiä välineitä, ohjelmia, perustekniikoita ja -ilmaisia sekä suunnittelemaan työtään näitä välineitä hyväkseen käyttäen. Opiskelija tuntee tiedottamisen lainalaisuuksia sekä tieto- ja viestintäteknikan soveltamismahdollisuuksia ja rajoituksia omalla ammattialallaan, ymmärtää uuden informaatiotekniikan mahdollisuudet sekä yksilön että yhteisön keinona ilmaista, osallistua ja vaikuttaa. Teema johdattaa opiskelijaa soveltamaan osaamistaan erilaisiin kansalaistoimintaan ja nuorisotyöhön liittyviin tehtäviin, esimerkiksi nuorille suunnattujen verkkosivujen sisältöjen ja rakenteen suunnitteluun tms.

Teeman suorittanut opiskelija ymmärtää tiedottamisen lainalaisuuksia erityisesti verkkoviestinnässä; hahmottaa erilaisia vaikuttamisen mahdollisuuksia nykyaikaisen teknologian kautta; pystyy soveltamaan nykyaikaista viestintäteknikkaa omassa viestinnässään ja osaa käyttää atk-laitteistoja ja -ohjelmistoja hyväkseen erilaisissa omaan ammattialaansa liittyvissä tehtävissä.

Toteutus: Joensuu jaksot 1–2; Suolahti jakso 1, Nurmijärvi jaksot 2–8.

Tieto- ja viestintäteknikka kansalais-toiminnassa ja nuorisotyössä -projekti 5 ov

Teema on jatkoa edelliselle teemalle. Teema sisältää ohjatun projektityön (5 ov) ryhmissä Pohjois-Karjalan nuorisotyön ja kansalaistoiminnan verkkohankkeissa syyslukukauden 2002 aikana.

Toteutus: Joensuu jaksot 2–5.

Kuva ja uusmedia 5 ov

Teema rakentuu ajatukselle demokraattisesta tietoyhteiskunnasta ja miten sitä uudella informaatiotekniikalla voidaan tukea. Teemassa tarkastellaan kuvan ja värien merkitystä joukkoviestinnässä ilmaisen ja vaikuttamisen keinoina. Teeman aikana opiskellaan myös uuden median perustekniikoita ja –ilmaisia: www-käsikirjoitusta, internet-sivujen tekoa, digitaalista kuvankäsittelyä ja multimediatuotantoa. Teeman suorittanut opiskelija ymmärtää joukko- ja yhteisöviestinnän lainalaisuuksia ja pystyy soveltamaan kuvailmaisua omassa viestinnässään. Teeman aikana opiskelija hankkii valmiuksia digitaalisen median tuottamiseen, kuten elektronisen julkaisun tekemiseen, HTML-kielen käyttöön, www-sivujen tekemiseen, multim mediasovellutusten rakentamiseen ja äänen ja kuvan käsittelyyn. Teeman aikana toteutetaan osittain omatoimisen työnä internet-sivut ja/tai cd-jakeluun tarkoitettu multimediatuotanto.

Toteutus: Suolahti jakso 6.

AMMATILLINEN SUUNTAUTUMINEN 20 OV

KANSALAIJ- JA JÄRJESTÖTOIMINNAN SUUNTAUTUMISOPINNOT 20 OV

Suuntautumisopinnot tarkoituksena on ymentää opiskelijan osaamista kansalais- ja järjestötoiminnasta ja kehittää valmiuksia toimia kansalaisjärjestöjen suunnittelu-, asiantuntija- ja johtotehtävissä. Suuntautumisvaihtoehto antaa valmiudet ymmärtää vapaan kansalais-toiminnan merkitystä suomalaisen elämänmuodon ja kansalaisyhteiskunnan kehitymi-

sen kannalta. Opintojen aikana opiskelija hankkii laaja-alaista järjestötoiminnan kehittämises- sä tarvittavaa osaamista sekä valmiudet suunnitella myös kansainvälisiä hankkeita. Tavoitteena on tunnistaa kansalaistoimintaan liittyviä mahdollisuuksia. Samalla tarkastellaan kriittisesti järjestötoiminnalle asetettuja odotuksia.

Suuntautumisvaihtoehtojen opintoja tarjoavat Haapaveden ja Nurmijärven koulutusyksiköt.

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön muutosprosessit 5 ov

Opintojakso orientoi kansalaistoiminnan kehittäjänä toimimiseen sekä työöntän toiminta- ympäristöissä tapahtuneisiin muutoksiin. Opiskelija perehtyy kansalaistoiminnan nykytilaan ja hahmottaa toiminnan tulevaisuuden haasteita. Opintojakson aikana pureudutaan kehittämisprosessin synnyttämiseen ja tutkitaan muutoksen aikaansaamista ja muutosprosessien seurauksia.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat suomalaisen yhteiskunnan ja sen organisaatioiden muutos 1990-luvulta 2000-luvulla; kansalais- ja järjestötoiminnan rakenne ja toiminnan sisällöt; kehittämisprosessi, muutos ja muutosprosessien seuraukset; julkinen ja kolmas sektori rahoitusrakenteissa ja kansalaistoiminta yhteiskunnallisena vaikuttamisena.

Toteutus: Lohjan koulutusyksikössä jaksolla 2 toteutettava teema Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön muutosprosessit korvaa tämän teeman.

Kansalaistoiminnan kehittäminen ja mallintaminen 5 ov

Teeman tavoitteena on, että opiskelija hankkii itselleen valmiudet toimia kansalaistoiminnan

ja toimintaa toteuttavien yhteisöjen kehittäjänä. Tätä tarkoitusta varten hän selvittää suomalaisen vapaaehtoistyön ja kansalaistoiminnan kehitystä ja eri vaiheiden yhteyttä koko suomalaisen yhteiskunnan kehitysvaiheisiin. Teeman aikana opiskelija hankkii tiedot tämän päivän kansalaistoiminnan toimintatavoista, kehitystehtävistä ja tulevaisuuden haasteista. Lisäksi hän selvittää itselleen suomalaisen kansalaistoiminnan yhteyksiä kansainvälisiin toimijoihin.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat kansalais-toiminnan kehitysvaiheet ja muuttuvat toimintatavat Suomessa; kansalaistoiminnan/ järjestötyön uudet toimintatavat, kansalaistoiminnan kehittämisen haasteet tämän päivän Suomessa, toimintojen mallintaminen ja tuoteistaminen; toiminnan laatu ja laadun arviointi; kansalaistoiminnan kansainväliset verkostot; yhteistoiminnalliseen oppimiseen perustuva seminaari: Kolmas sektori muuttuvassa suomalaisessa yhteiskunnassa. Seminaarissa liitetään jakson asiat aikaisemmin opittuun käyttäen apuna kirjallisuutta, internetiä, monisteita ja asiantuntijoita järjestöistä.

Toteutus: Haapavesi jaksot 3 ja 4.

Kansalaistoiminnan voimavarat 5 ov

Jakson aikana opiskelija tutkii kansalaistoiminnan voimavarekijöitä eri näkökulmista; yhteisön yhteiskunnallista tehtävää, mukana olevia inhimillisiä voimavaroja ja aineellisten resurssien hankintaa ja hallinnointia. Opiskelijaa hankkii itselleen valmiuksia toimia yksilöiden ja ryhmien ohjaajana ja innostajana ja yhteistyöverkostojen rakentajana yhteisöissä, joissa toiminta kokonaan tai osittain perustuu vapaaehtoisuuteen. Lisäksi hän selvittää itselleen järjestöjen/yhdistysten taloudenhoitoa ohjaavat lait ja muut normit ja erilaiset taloudellisten voimavarojen hankkimismahdollisuudet.

Teeman suorittanut opiskelija ymmärtää yhteisen näkemyksen merkityksen yhdistävänä ja innostavana tekijänä kansalaistoiminnassa, perehtyy mielikuvien merkitykseen vahvistavana tai heikentävänä tekijänä, tiedostaa toiminnassa mukana olemisen erilaiset yksilölliset merkitykset, tutkii vapaaehtoisuuden ehtoja nyky-yhteiskunnassa, hankkii valmiuksia toimia vapaaehtoistoiminnan innostajana ja organisoijana, hankkii perustiedot yhdistysten taloudenhoidosta ja selvittää varojen hankinnan eri mahdollisuuksia

Toteutus: Haapavesi jakso 7.

Järjestöjohtaminen ja järjestötoiminnan kehittäminen 5 ov

Teeman tavoitteena on lisätä opiskelijan kykyä osallistua järjestötoiminnan kehittämiseen organisaation ja inhimillisten resurssien kehittämisen näkökulmasta. Yhä tärkeämpänä järjestötoiminnan taitona korostuu ihmisten ja ihmishuoneverkostojen johtaminen yhteisöjohtajuuden mukaisesti. Näiden taitojen hallinta mahdollistaa kansalaistoimintaa harjoittavien yhteisöjen kehittämisen. Teemassa opiskelija tutustuu ajankohtaisiin järjestötoiminnan kehittämismalleihin ja arvioi niiden soveltuvuutta eri tyyppisten järjestöjen kehittämishaasteisiin, kansalaistoiminnan analysointiin ja järjestötyöhön vaikuttavien ristiriitojen ratkaisuun. Lisäksi teemassa perehdytään järjestöjen mahdollisuuksiin kehittyä ns. oppivina organisaatioina ja edistää vapaata sivistystyötä oman toimintansa kautta.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat järjestöorganisaationa; työntekijät ja vapaaehtoiset, ajankohtaiset järjestöorganisaation kehittämisen menetelmät kuten työnhalaus, strateginen kehittäminen, OD, työkonferenssimenetelmä ja dialoginen vuoropuhelu, inhimillisten voimavarojen ja vaikutusmahdollisuuksien

tunnistaminen ja kehittäminen, yhteisöjohtaminen ja muuttuva työelämä ja laatuajattelut ja järjestö oppivana organisaationa. Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Viestintä ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen 5 ov

Teeman tavoitteena on perehtyä kansalaisjärjestöjen resurssien hankintaan, vapaaehtoistyön lainsäädännöllisiin kysymyksiin, järjestöviestintään, järjestötalouteen ja markkinointiin. Lisäksi teemassa syvennetään järjestötyössä tarvittavia vaikuttamis- ja verkostoitumistaitoja. Järjestöjen avainhenkilöiden tulee myös osata alueellisen vaikuttamisen kanavat ja menetelmät, joihin teemassa myös keskitytään.

Tätä teema ei toteuteta lv. 2002–2003.

Projekti 5 ov

Opiskelija hankkii omakohtaista kokemusta kehittämisprojektin toteuttamisesta valitsemassaan järjestössä tai kansalaistoimintaa toteuttavassa muussa yhteisössä.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat projektin suunnittelu ja hyväksyttäminen valitussa yhteisössä; projektin toteuttaminen ja seuranta ja projektin päättäminen, arviointi ja raportointi.

Toteutus: Haapavesi jaksot 1 ja 3.

KANSALAISTOIMINNAN JA NUORISOTYÖN TUOTTAJAN SUUNTAUTUMISOPINNOT 20 OV

Suuntautumisvaihtoehto antaa opiskelijalle edellytykset selviytyä kansalaistoiminnan ja

nuorisotyön tuottajan tehtävistä kansalaisjärjestöissä, kunnallisissa organisaatioissa ja yrityksissä. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön tuottaja on kehittäjä, joka osaa hyödyntää vapaaehtoistyön organisaatioita, kunnallishallintoa ja yhteiskunnan rakenteita hankkeistamisessa, projekteissa sekä kansalaistoiminnan ja nuorisotyön kehittämisessä. Tuottaja hallitsee tuotekehitysprosessit suunnittelusta toteuttamiseen, johtamisen, talouden sekä innostavan ja oppivan suunnittelu- ja työprosessin laatimisen. Tuottaja on asioiden edistäjä, kirjastaja ja hankkeiden toteuttaja.

Eri koulutusyksiköiden tarjonnasta on mahdollista valita kansalaisjärjestöihin ja kunnallisen nuorisotyön johtamiseen painottuva vaihtoehto Lohjan ja Suolahden koulutusyksiköissä ja liikuntapalveluiden tuottamiseen painottuva vaihtoehto Tornion koulutusyksikössä. Opiskelija voi oman ammatillisen suuntautumisensa perusteella valita teemoja eri koulutusyksiköistä.

Edeltävät opinnot: Suuntautumisopintoja edeltäviä pakollisia opintoja ovat: Hyvinvointiyhteiskunnan perusteet (5 ov) ja Palvelutuottamisen perusteet (5 ov). Suositeltavia Ohjauksen ja toiminnan ohjauksen opintoja edeltämään suuntautumista ovat mm. Talouden hoidon ja taloushallinnon perusteet (5 ov), Viestintä ja markkinointi (5 ov), Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön tutkimus ja kehittäminen (5 ov) sekä Yritystoiminta palvelutuotannossa (5 ov).

Kansalaisjärjestöihin ja kunnallisen nuorisotyön johtamiseen painottuva vaihtoehto:

Asiakaspalvelu ja markkinointi 5 ov

Teeman aikana perehdytään asiakkuuteen, erilaisiin asiakkaisiin ja asiakaslähtöiseen ajat-

telutapaan sekä mietitään asiakkaan kohtaamista, palvelutilannetta ja asiakaspalautetta. Lisäksi käydään läpi markkinointiajattelua, markkinoinnin välineitä ja markkinoinnin suunnittelua sekä tutustutaan markkinointiviestintään, suhdetoimintaan ja lobbaukseen. Kolmantena näkökulmana teemassa on oman osaamisen ja asiantuntijuuden markkinointi.

Teeman suorittanut opiskelija ymmärtää asiakaslähtöistä ajattelua ja osaa suunnitella ja tarkastella toimintaansa asiakkaan näkökulmasta; osaa suunnitella ja hyödyntää erilaisia asiakaspalautte-järjestelmiä; hankkii valmiuksia kohdata ja palvella asiakkaita erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa; osaa tehdä markkinointisuunnitelman ja hyödyntää erilaisia markkinointikanavia; perehtyy markkinointiviestintään, suhdetoimintaan ja lobbaukseen ja osaa markkinoida omaa osaamistaan.

Toteutus: Suolahti jakso 4.

Talous johtamisen välineenä 5 ov

Teeman tarkoituksena on syventää Talouden hoidon ja taloushallinnon perusteet -teemassa saatuja valmiuksia tuotantoprosessien rakentamisessa sekä kansalaistoiminnan ja nuorisotyön palvelujen rahoittamisessa, joka tarkoittaa kunnan, yhdistyksen ja yrityksen talousprosessi- ja kustannuslaskentaosaamisen vahvistamista. Teemassa opiskelija parantaa taloussuunnitteluvaihtoehtojaan keskittyen erityisesti pitkän tähtäyksen talouden ja toiminnan suunnitteluun. Lisäksi opiskelija hankkii valmiudet tuottaa talousasiakirjoja ja talousraportteja sekä tulkita niissä olevaa informaatiota. Teemassa opiskelija perehtyy talouden ohjaukseen ja tilintarkastustoimintaan sekä hankkii valmiudet asetettujen tavoitteiden mittaamiseen ja tarvittavien mittareiden sekä tulostietojen rakentamiseen ja niiden seurantaan. Teeman tarkoituksena on lisäksi pereh-

tyä kansalaistoiminnan ja nuorisotyön infrastruktuurin rakentamiseen ja investointien rahoitukseen.

Toteutus: Suolahti jakso 7.

Johtajuus ja esimiestaidot 5 ov

Teeman aikana opiskelija tutustuu keskeisiin organisaatioita ja johtamista kuvaaviin teorioihin ja käsitteisiin ja niiden kehitykseen ja opettelee niiden avulla analysoimaan erilaisen organisaatioiden toimintaa. Opiskelija kehittää tietoisuuttaan työympäristön muutosten hallinnan, oppivan organisaation ja toimivien työyhteisön vuorovaikutussuhteiden edellytyksistä ja tutustuu tiimityön periaatteisiin. Teemassa perehdytään organisaatioiden toimintakulttuuriin ja yhteisviestinnän kehittämiseen. Opiskelija tutustuu verkostojen johtamiseen ja laatujärjestelmiin johtamisen välineinä. Tavoitteena on lisäksi oppia tarkastelemaan ja arvioimaan omaa toimintaa ja henkilökohtaisia valmiuksia johtamisen eri osa-alueista ja rooleista käsin. Teeman aikana tutustutaan päätöksentekoprosessin eri vaiheisiin, neuvotteluihin ja kokouksiin. Lisäksi käsitellään uusien työntekijöiden rekrytointiin, työyhteisön jäsenten valmentamiseen, kannustamiseen ja jaksamiseen liittyviä kysymyksiä ja henkilöstötilinpäätöksen tekemistä.

Toteutus: Suolahti jakso 2.

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön muutosprosessit 5 ov

Opintojakso orientoi kansalaistoiminnan ja nuorisotyön tuottajana toimimiseen sekä työkentän toimintaympäristöissä tapahtuneisiin muutoksiin. Opiskelija perehtyy kansalaistoiminnan ja kunnallisen nuorisotyön nykytilaan ja hahmottaa toiminnan tulevaisuuden

haasteita. Opintojakson aikana pureudutaan kehittämisen prosessin synnyttämiseen ja tutkitaan muutoksen aikaansaamista ja muutosprosessien seurauksia.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat suomalaisen yhteiskunnan ja sen organisaatioiden muutos 1990-luvulta 2000-luvulla; kansalais- ja järjestötoiminnan rakenne ja toiminnan sisällöt; kehittämisprosessi, muutos ja muutosprosessien seuraukset; julkinen ja kolmas sektori rahoitusrakenteissa ja kansalaistoiminta yhteiskunnallisena vaikuttamisena.

Toteutus: Lohja jakso 2.

Projektien johtaminen 5 ov

Teeman tarkoituksena on perehdyttää opiskelijaa 2000-luvun projektinjohtamisen näymiin ja projektiliiketoimintaan. Opiskelija tutustuu kansainvälisiin standardeihin ja sertifiointimenettelyyn sekä projektipäälliköiden kansallisiin, pohjoismaisiin, eurooppalaisiin ja kansainvälisiin yhteistyöverkostoihin.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat projektinhallinta, kansainväliset standardit ja sertifiointimenettely ja kotimaiset, pohjoismaiset ja kansainväliset verkostot.

Teeman suorittanut opiskelija tietää projektien johtamisen tärkeimmät haasteet, ymmärtää johtamiskäsitysten keskeiset sisällöt, osaa soveltaa oppimaansa oman ammattialan projekteissa ja tuntee alan verkostoja ja yhteistoimintaa.

Toteutus: Lohja jakso 4.

Hankkeet ja tuotantoprosessit 5 ov

Opintojakson aikana perehdytään tuotantoprosessien rakentamiseen ja rahoittamiseen

kansalaistoiminnan ja nuorisotyön toimintaympäristöissä. Opintojakson aikana opitaan rakentamaan tuotteita ja konsepteja tuotantotiimeissä sekä selvitetään, miten tuotteiden imagot rakentuvat ja miten tuotteita voidaan edistää erilaisin symbolein. Lisäksi perehdytään hankkeistamiseen ja selvitetään kustannuslaskentaan, rahoitukseen ja työnantajana toimimiseen liittyviä kysymyksiä.

Teeman suorittanut opiskelija osaa rakentaa palvelujen tuotantoprosesseja, hallitsee tuoteistamisen, markkinoinnin ja asiakaspalauttejärjestelmien soveltamisen ja osaa suunnitella ja toteuttaa palveluja päämäärätietoisesti ja taloudellisesti.

Toteutus: Lohja jakso 6.

Palvelutuottamiseen liittyvä projekti 5 ov

Opiskelija tuottaa ohjatusti palvelun rajatun projektin avulla, jossa hän osoittaa hallitsevan palvelun- ja tuotekehitysprojektin menettelytavat ja asiakaslähtöisen palvelutuotannon perusasiat. Teemassa suositetaan työelämästä tulevia tilausprojekteja, joita opiskelijat voivat toteuttaa projektiryhmässä. Opiskelija saa projektinsa toteuttamiseen ohjausta sekä projektityön ympäristöstä että oppilaitoksesta. Opiskelija tuottaa projektistaan kirjallisen suunnitelman sekä talousarvion sekä projektin päättyessä arvioivan raportin. Suunnitelmassa opiskelija asettaa tavoitteita omalle oppimiselleen ja arvioi niitä loppuraportissa.

Toteutus: Lohja jakso 7; Suolahti jakso 3.

Liikuntakulttuuri ja resurssit 5 ov

Teeman aikana tutustutaan suomalaiseen liikuntakulttuuriin, sen toimintaympäristöön sekä resurssihin julkisen hallinnon, kansalaisjärjestöjen ja vapaa-aikapalveluita tuottavien yritysten kannalta. Lisäksi määritellään liikuntapalvelut ja niiden merkitys lähinnä nuorisotyön kannalta katsottuna sekä käydään läpi aihealueeseen liittyvä tuotekehitysprosessi ja markkinointi kokonaisuudessaan. Teeman aikana kohderyhminä ovat nuoret ja nuoret aikuiset, joille suunnitellaan ja tuotetaan erilaisia liikuntapalveluita. Opiskelijoiden jokapäiväisen liikkumisen määrää lisätään ja monipuolistetaan lajivalikoimaa.

Toteutus: Tornio jakso 4.

Aikuisten ja erityisryhmien liikuntapalvelut 5 ov

Teeman aikana paneudutaan erityisryhmille tarkoitettujen liikuntapalveluiden tuottamisessa huomioitaviin asioihin. Kohderyhminä ovat mm. sairauden tai vammautumisen vuoksi liikuntarajoitteiset henkilöt, kehitysvammaiset sekä vanhukset, joille suunnitellaan ja toteutetaan liikuntapalveluita.

Toteutus: Tornio jakso 7.

Terveys ja virkistysliikunta työyhteisössä 5 ov

Teeman aikana syvennytään aikuisten liikunnanohjaukseen ja siihen liittyviin peruskysymyksiin. Tutustutaan työpaikoilla tapahtuvaan virkistys ja terveysliikuntaan eli miten liikunta

on osana työkykyä ylläpitävässä toiminnassa. Kohderyhminä ovat työssäkäyvät aikuiset, joille suunnitellaan ja tuotetaan virkistysliikuntaan liittyviä palveluita. Lisäksi teeman aikana opetetaan liikuntapalveluiden osalta johtaminen ja tutustutaan erilaisiin tuotteistamiseen liittyviin arviointijärjestelmiin. Osin projektioptoina suoritettavan teeman päätteeksi tehdään eri työyhteisöille kohdennettu virkistysliikuntasuunnitelma.

Toteutus: Tornio jakso 2.

Liikuntapalveluihin liittyvä projekti 5 ov

Opiskelija tekee liikuntapalveluihin liittyvän hankkeen. Projekti voidaan toteuttaa kotimaan lisäksi myös ulkomailla. Projektin lähtökohtana voi olla joku tietty kohderyhmä tai liikuntaan liittyvä aihe. Projektityössään opiskelija pääsee ohjatussa ympäristössä toteuttamaan suuntautumisopintojen aikana hankkimiaan tietoja ja taitoja. Projektin toteuttamiseen liittyy aina teoreettinen reflektio. Opiskelija saa projektinsa toteuttamiseen ohjausta sekä projektityön ympäristöstä että oppilaitoksesta. Opiskelija tuottaa projektistaan kirjallisen suunnitelman ja talousarvion sekä projektin päättyessä arvioivan raportin. Suunnitelmassa opiskelija asettaa tavoitteita omalle oppimiselleen ja arvioi niitä loppuraportissa. Raportissa tulee näkyä myös hankkeeseen osallistuneiden palaute, joka osaltaan toimii projektista tehtävän arvioinnin perustana.

Toteutus: Tornio jakso 3.

SYRJÄYTYMISEN EHKÄISYN SUUNTAUTU- MISOPINNOT 20 OV

Syrjäytymisen ehkäisyn suuntautumisvaihtoehdon tavoitteena on syventää opiskelijoiden tietoa syrjäytymiseen johtavista prosesseista sekä niiden tunnistamisesta. Opinnoissa painotetaan moniammatillista yhteistyötä ja verkostoitumisen taitoja. Samalla opiskelijat perehtyvät väliintulojen tekemiseen yksilöiden ja pienten ryhmien kanssa sekä yhteisöjen osalta.

Suuntautumisvaihtoehdon suorittaneet opiskelijat ovat paneutuneet päihteisiin, nuorten psyykkiseen kehitykseen, nuorisorikollisuuteen, sosiaaliseen ympäristöön ja etnisyyteen liittyviin syrjäytymisriskeihin. Opiskelijat hallitsevat mm. erityispedagogiikkaan, elämänspe-
dagogiikkaan, ryhmädynamiikkaan, työpajape-
dagogiikkaan ja etsivään nuorisotyöhön liittyviä menetelmiä ja kykenevät toteuttamaan yhdyskuntatyön hankkeita sekä kouluissa tapahtuvia projekteja. Syrjäytymisen ehkäisyn suuntautumisvaihtoehtoon liittyy kouluissa, etsivässä nuorisotyössä, yhdyskuntatyössä tai vastaavassa toteutettu projekti.

Syrjäytymisen ehkäisyn suuntautumisopinnoissa on kaikkiaan tarjolla yksitoista teemaa. Syrjäytymisen ehkäisyyn suuntautuvan opiskelijan tulee aina suorittaa Mielenterveys ja syrjäytyminen teema sekä syrjäytymisen ehkäisyyn liittyvä projekti. Lisäksi opiskelijan tulee valita kaksi muuta teemaa tässä suuntautumisvaihtoehdossa tarjolla olevista teemoista. Halutessaan opiskelija voi täydentää syrjäytymisen ehkäisyyn liittyvää osaamistaan käyttämällä vapaasti valittavat opinnot syrjäytymisen ehkäisyn teemojen valintaan. Parhaimmillaan syrjäytymisen ehkäisyn suuntautumisopinnot olisivat näin laajuudeltaan 40 opintoviikkoa.

Suuntautumisvaihtoehdon opintoja tarjoavat Haapaveden, Joensuun, Lohjan, Suolahden ja Tornion koulutusyksiköt. Opiskelija voi oman ammatillisen suuntautumisensa perusteella valita teemoja eri toimipaikoista.

Edeltävät opinnot: Suuntautumisopintoja edeltäviä pakollisia opintoja ovat Hyvinvointiyhteiskunnan perusteet (5 ov) ja Syrjäytymisen riskit (5 ov) uudessa opetussuunnitelmassa sekä vanhassa opetussuunnitelmassa Syrjäytymisen ehkäisy ja moniammatillinen nuorisotyö. Suositeltavia Ohjauksen ja toiminnan ohjauksen opintoja edeltämään suuntautumisista ovat: Erityisryhmien ohjaaminen 5 ov, Työpajapedagogiikka 5 ov, Ohjaajana nuoren kriisitilanteissa 5 ov .

Mielenterveys ja syrjäytyminen 5 ov

Teeman tarkoituksena on antaa opiskelijalle yleiskuva mielenterveyden ja syrjäytymisen problematiikoista ja näiden ilmiöiden välisistä yhteyksistä. Teeman tarkoituksena on luoda opiskelijalle edellytyksiä tukea yksilöiden ja ihmisryhmien psyykkistä hyvinvointia ja elämänhallintaa eri elämäntilanteissa sekä tunnistaa erilaisia psyykkisiä ongelmia ja ohjata apua tarvitsevia yksilöitä eri auttamisjärjestelmien piiriin.

Opintojaksossa käsitellään mm. seuraavia peruskäsitteitä: mielenterveys, syrjäytyminen, hyvinvointi, elämänhallinta, psyykkiset kriisit, psyykinen itsesääntely, mielenterveyden häiriöt ja mielenterveystyö. Mielenterveyttä lähestytään ensisijaisesti yksilön psyykkisen hyvinvoinnin näkökulmasta oirekeskeisen näkökulman sijaan. Auttamistyön osalta painopiste on ennaltaehkäisevän mielenterveystyön ja ratkaisukeskeisen lähestymistavan tarkastelussa.

Toteutus: Haapavesi jaksot 3 ja 4; Joensuu ei

toteuteta lv. 2002–2003, toteutetaan seuraavan kerran lv. 2003–2004, jakso 4; Lohja jakso 2; Suolahti jakso 4; Tornio jakso 4.

Seikkailukasvatus ja syrjäytymisen ehkäisy 5 ov

Teeman aikana opiskelija syventää tietämystään seikkailukasvatuksen ohjaustyöstä ja toimintaympäristöistä. Hän ymmärtää seikkailutoiminnan ja -kasvatuksen eron sekä niiden merkityksen yksilölle ja ryhmälle syrjäytymistä ennaltaehkäistäessä. Opiskelija osaa prosessoida ohjaustehtäviä ja työskennellä asiakasryhmän kehitystä edistävällä tavalla.

Teeman aikana opiskelija muodostaa oman henkilökohtaisen seikkailukäsityksensä ja perehtyy toiminnanohjaukseen. Keskeisenä sisältönä on moniongelmaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen sekä toiminnan suunnittelu, toteutus ja arviointi. Teemassa korostetaan seikkailun kasvatuksellista merkitystä ja työotteen ymmärrystä.

Toteutus lv. 2002–2003: Joensuu jakso 2.

Erityisryhmät ja vammaistyö 5 ov

Teeman aikana opiskelija tutustuu erityisnuorisotyön ja vammaistyön alueisiin. Erityisnuorisotyön osuudessa paneudutaan mm. monikulttuurisuuteen nuorisotyössä sekä syrjäytymistä ennalta ehkäisevään nuorisotyöhön. Vammaistyön osuudessa opiskelija perehtyy vammaisuuden määritelmiin sekä erilaisiin vammaaryhmiin. Tavoitteena on, että opiskelija lisää tietämystään erityisryhmiin kuuluvien ihmisten elämästä sekä erityisryhmien syrjäytymisen ehkäisystä. Opiskelija joutuu pohtimaan myös omia asenteitaan erityisryhmiä kohtaan.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat erityisryhmien kanssa tehtävä nuorisotyö, monikulttuurisuus erityisnuorisotyössä, vammaisuus ja erilaisia vammaaryhmiä, vammaistyö, erityisryhmiin liittyvät projektit, tukihenkilötoiminta.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003, toteutetaan seuraavan kerran lv. 2003–2004 Joensuun koulutusyksikössä jaksolla 7.

Työpajaohjaaja ja työpajapedagogiikka 5 ov

Teema antaa opiskelijoille tietoa työpajatoiminnan eri muodoista. Teemassa tutustutaan työpajaohjaajan eri rooleihin nuoren kasvun tukijana sekä lisätään hänen valmiuksiaan kohdata eri elämäntilanteissa olevia nuoria pajaympäristössä

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat työpajatoiminnan perusteet ja erilaiset työpajaympäristöt, työpajaohjaajan rooli, nuoren ohjaaminen työpajaympäristössä, ohjausverkostot ja työpajapedagogiikka.

Toteutus: Haapavesi jakso 7.

Moniammatillinen nuorten parissa tehtävä työ 5 ov

Teema perehdyttää opiskelijat kokonaisvaltaisesti moniammatillisen nuorisotyön lähtökohtiin, käsitteeseen ja paikallisiin ratkaisumalleihin. Teemassa luodaan myös kriittinen katsaus olemassa oleviin palvelujärjestelmiin ja pohditaan erityisesti projektitoiminnan lisääntymisen merkitystä nuorisotyön ammatikäytännöille. Koulutus keskittyy nuorten integroitumista edistävään ja syrjäytymistä ehkäisevään nuorisotyöhön paikallisena palvelujärjestelmänä.

Teeman suorittanut opiskelija ymmärtää yhteistyön merkityksen ja tuntee nuorisotyön keskeiset sidosryhmät, osaa rakentaa yhteistyön edellytyksiä nuorisotyötä tekevien tahojen välillä, osaa työskennellä moniammatillisessa tiimissä tai verkostossa, osaa suunnitella moniammatillisen nuorisotyöhön liittyvän projektin.

Toteutus: Lohja jakso 4.

Ehkäisevä päihdetyö 5 ov

Opiskelija tutustuu ehkäisevän päihdetyön toimintatapoihin ja toimintaympäristöihin sekä tavoitteisiin. Hän tutustuu erilaisiin päihdetyön järjestämistapoihin ja hoitomuotoihin. Opiskelija tuntee päihdetyön kannalta tärkeimmät hoitoonohjausjärjestelmät ja toimintaa säätelevän lainsäädännön. Hän myös tunnistaa päihdeongelmia ja osaa tukea hoidossa käyvää nuorta.

Teeman suorittanut opiskelija tuntee ennaltaehkäisevän päihdetyön erilaisia malleja, hallitsee väliintulomenetelmiä, tunnistaa päihdeongelmia ja osaa tukea ja ohjata apua tarvitsevaa hoitoon.

Toteutus: Lohja jakso 6.

Nuorisohuolto ja korjaava nuorisotyö 5 ov

Teeman tavoitteena on syventää opiskelijan tietoja syrjäytymisprosessien profiileista ja epäsuotuisten kehityspolkujen katkaisemiseen pyrkivistä lähestymistavoista. Opinnoissa perehdytään nuorisohuollon ja korjaavan nuorisotyön toimijoihin ja paneudutaan erilaisten työmenetelmien tavoitteisiin moniammatillisen yhteistyön ja verkostotyön viitekehystä. Tavoitteena on, että opiskelijalle

muodostuu käsitys eri tasoista toiminta-areenoista, joilla työskennellään nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja katkaisemiseksi. Opiskelija kehittää taitojaan erilaisten väliintulojen suunnittelemisessa ja kykenee huomioimaan eri toimintatapojen lähtökohdat ja tavoitteet. Tavoitteena on jäsentää kansalaisuustoiminnan ja nuorisotyön paikkaa ja mahdollisuuksia nuorisohuollossa ja korjaavassa nuorisotyössä.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat lastensuojelu, päihdetyö, nuorisorikollisuus ja kriminaalihuolto verkostotyö, ratkaisukeskeinen työmenetelmä, erityisnuorisotyö ja kolmannen sektorin toimijoita lastensuojelussa.

Toteutus: Suolahti jakso 7.

Koulu ja syrjäytymisen ehkäisy 5 ov

Teeman tavoitteena on perehtyä koulun, koulutuksen ja työllistymisen viitekehyksessä syrjäytymisen riskeihin ja niiden ehkäisyyn. Millaisia syrjäytymisen ehkäisyn toimintakäytänteitä koulutuksen kentällä on? Mitkä ovat tulevaisuuden kehityshaasteet, jotta koulu instituutioon ei olisi lisäämässä nuorten syrjäytymisen uhkia? Opiskelijat paneutuvat koulun ja koulutuksen haasteisiin nuorten erilaisten elämäntilanteiden valossa ja pohtivat, millaisia väliintuloja ja työmuotoja koulutuksesta selviytymiseen tarvitaan. Tavoitteena on muodostaa käsitys syrjäytymisen riskeistä ja ehkäisemisestä yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat oppilashuoltotyö, koulukiusaaminen, koulunkäynnin tukeminen koulussa ja vapaa-aikana, oppimisvaikeudet, kouluallergia, työpajatoiminta ja ammatinvalinta.

Toteutus: Suolahti jakso 2.

Kolmas sektori kansalaistoiminnassa ja nuorisotyössä 5 ov

Teeman aikana opiskelijat perehtyvät kolmannen sektorin toimintamahdollisuuksiin syrjäytymistä ennaltaehkäisevässä ja korjaavassa toiminnassa. He saavat valmiuksia olla toimijoina ja osallistuvina tutkijoina kolmannella sektorilla.

Kolmas sektori kansallisessa kontekstissa – osakokonaisuudessa opiskelijat perehtyvät kolmanteen sektoriin osana suomalaista yhteiskuntaa, tutustuvat kolmannen sektorin erityyppisiin järjestöihin sekä saavat perusvalmiudet toimintarahoituksen hankkimiseen erilaisilta rahoituskanavilta.

Suomalaisen kolmannen sektorin kansainvälinen toiminta – osakokonaisuudessa opiskelijat perehtyvät kansainvälisiin toiminta- ja yhteistyömahdollisuuksiin, keskeisimpiin suomalaisiin kansainvälisiin kolmannen sektorin yhteistyökumppaneihin sekä niiden kansainvälisen toiminnan rahoitusmahdollisuuksiin.

Kolmannen sektorin järjestötoiminnan perusteet – osakokonaisuudessa opiskelijat saavat perustiedot kokoustekniikasta, yhdistyslainsäädännöstä, tiedottamisesta sekä tapahtumien organisoimisesta ja toteuttamisesta.

Toteutus: Tornio jakso 7.

Elämönhallinta ja kolmas sektori 5 ov

Teeman aikana opiskelijat saavat orientaatio-perustan elämönhallinnan käsitteeseen sekä perehtyvät kolmannen sektorin toimintamahdollisuuksiin kansalaisten elämönhallinnan lisäämisen, ylläpitämisen ja syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta. Lisäksi opiskelijat perehtyvät fyysisen hyvinvoinnin lisäämisen ja ylläpitämisen kysymyksiin.

Johdatus elämönhallinnan problematiikkaan – osakokonaisuudessa määritellään, mitä tarkoittaa elämönhallinta kansalaisten hyvinvoinnin lisäämisessä ja pahoinvoinnin vähentämisessä yksilön, kolmannen sektorin ja hyvinvointivaltion näkökulmasta.

Seikkailukasvatus osana elämönhallintaa – osakokonaisuudessa opiskelijat saavat perusvalmiuksia hyödyntää seikkailukasvatuksen filosofiaa, elämypedagogisia, kokemuksellisia ja toiminnallisia työtapoja syrjäytymistä ennaltaehkäisevissä tai korjaavissa hyvinvointi-interventioissa.

Liikuntakasvatus osana elämönhallintaa – osakokonaisuudessa opiskelijat saavat perus- ja soveltamistietoutta terveys- ja virkistysliikunnasta ja sen eri muodoista sekä terveellisten elämäntapojen merkityksestä syrjäytymishanalaisten tai syrjäytyneiden kansalaisten elämönhallintaa lisäävissä hyvinvointi-interventioissa.

Toteutus: Tornio jakso 2.

Projekti 5 ov

Syrjäytymisen ehkäisyn suuntautumisvaihtoehtoon liittyy kolmannella sektorilla, koulussa, etsivässä nuorisotyössä, yhdyskuntatyössä tai vastaavassa ympäristössä toteutettu projekti, kehittämistehtävä tai muu määräaikaan sidottu hanke syrjäytymisen ehkäisyä tai korjaava nuorisotyötä tekevässä työyhteisössä. Projektityössään opiskelija pääsee ohjatussa ympäristössä toteuttamaan suuntautumisopintojen aikana hankkimiaan tietoja ja taitoja. Projektin toteuttamiseen liittyy aina teoreettinen reflektio.

Opiskelija saa projektinsa toteuttamiseen ohjausta sekä projektityön ympäristöstä että oppilaitoksesta. Opiskelija tuottaa projektis-

taan kirjallisen suunnitelman, tarvittaessa talousarvion sekä projektin päättyessä arvioivan raportin. Suunnitelmassa opiskelija asettaa tavoitteita omalle oppimiselleen ja arvioi niitä loppuraportissa.

Toteutus lv. 2002–2003: Haapavesi jakso 3; Joensuu jakso 3; Lohja jakso 7; Suolahti jakso 3; Tornio jakso 3.

TAIDE JA KULTTUURI NUORISOKASVATUKSESSA -SUUNTAUTUMISOPINNOT 20 OV

Suuntautumisvaihtoehto antaa opiskelijalle perustietoja taiteen ja kulttuurin kentästä nuoris- ja kansalaiskasvatuksen näkökulmasta. Se antaa valmiudet oman idean työstämiseen valmiiksi kulttuuriin liittyväksi, kasvatukselliseksi projektiksi, joka voidaan toteuttaa erilaisissa toimintaympäristöissä, esimerkiksi lasten- ja nuortenkulttuuriin liittyvissä tapahtumissa tai kansalais- ja järjestötoiminnan parissa.

Taide ja kulttuuri yksilöllisenä ja yhteisöllisenä ilmiönä 5 ov

Teeman tavoitteena on lisätä opiskelijan taiteen ja kulttuurin tuntemusta yhteiskunnallisesta ja kasvatuksellisesta näkökulmasta. Teemassa hahmotetaan kokonaiskuvaa suomalaisesta kulttuurista. Opiskelija tutkii kulttuurin käyttömahdollisuuksia, ilmenemismuotoja, merkitystä ja vaikutusta yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan kannalta, erityisesti lasten- ja nuortenkulttuurin, monikulttuurisuuden, yhteisöllisyyden ja kansalaistoiminnan näkökulmasta. Teeman aikana opiskelija syventää myös omaa kulttuuriin ja taiteeseen liittyvää erityisosaamistaan ja kartuttaa kasvatukselli-

sia valmiuksiaan tällä alueella. Teema antaa pohjatiedon Taide ja kulttuuri nuorisokasvatuksessa – suuntautumisopintojen muita teemajaksoja varten.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat suomalaisen kulttuurin peruspiirteet, suomalaisen kulttuurin rakenteet (kulttuuri- ja taidehallinnon ja rahoitusjärjestelmien perusteet), kulttuurin merkitys yhteiskunnassa, kulttuurikasvatus, lasten- ja nuortenkulttuuri, yhteisökasvatus, yhteisötaide ja oman erityisosaamisen vahvistaminen.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003. Toteutetaan seuraavan kerran lv. 2003–2004 jaksolla 4.

Oma kulttuuriosaaminen osana yhteisöä 5 ov

Teeman aikana opiskelija tutustuu erilaisiin kulttuurituotannon toimintaympäristöihin ja tutkii kulttuuritoiminnan mahdollisuuksia lasten- ja nuortenkulttuurin sekä kansalaistoiminnan alueella. Opiskelija saa työkaluja oman tai tilatun projekti-idean tuotteistamiseen ja aloittaa tämän työn Opiskelija opettelee luomaan toimivia verkostoja oman toimintansa pohjaksi ja syventää samalla viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan. Projektin tavoitteita, sisältöjä ja toteuttamistapoja suunnitellessaan opiskelija hyödyntää omaa kulttuuriosaamistaan ja harjoittelee käytännön tiimityöhön ja projektin johtamiseen liittyviä taitoja.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat kulttuuriprojektin tuottamisen suunnittelu tiimityönä (sisältö- ja strategiasuunnittelu, kohdentaminen, aikataulu, tuotanto- ja markkinointisuunnitelma, talous); kulttuurisen (esim. paikallisen) tiedon hankinta ja analysointi, sen hyödyntämis- ja soveltamismahdollisuudet tavoitteellisessa toiminnassa; verkostojen toimin-

nan oppiminen ja harjoittelu ja oman toimintaverkoston kokoaminen.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003. Toteutettu lv. 2001–2002 Joensuussa jaksolla 7 ja toteutetaan seuraavan kerran lv. 2003–2004 jaksolla 7.

Kulttuuri kasvatuksen välineenä 5 ov

Teeman aikana opiskelija paneutuu kasvatukselliseen näkökulmasta lasten ja nuorten sekä kansalaistoiminnan pariin suunnattujen kulttuuripalvelujen sisältöihin, tavoitteisiin ja menetelmiin. Opiskelija oppii erilaisten toiminnallisten menetelmien hyväksikäyttöä ja ymmärtää niiden merkityksen ja vaikutuksen em. palvelujen tuottamisessa. Hän osaa suunnitella ja ohjata esimerkiksi tavoitteellisia, yhteöllisyyteen ja osallisuuteen tähtääviä yksittäisiä tai pidempikestoisia ohjelmia, esityksiä, tapahtumia, seikkailuja, vaelluksia jne. kohderyhmän mukaisesti.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat seikkailukasvatuksen, elämyspedagogiikan, pedagogisen draaman, tarinateatterin, roolipelien, teatterivaelluksen ym. kasvatuksellisten ja yhteöllisten menetelmien hyväksikäyttö kulttuuriin ja kasvatukseen liittyvissä toiminnoissa – oman projekti-idean kirkastaminen valmiiksi projektisuunnitelmaksi

Toteutus lv. 2002–2003 Joensuun koulutusyksikkö, jaksno 2.

Projekti 5 ov

Opiskelija hyödyntää aiemmissa teemoissa oppimiaan tietoja, taitoja ja suunnitelmia sekä toteuttaa yksin tai ryhmätyönä kulttuuriin liittyvän kasvatuksellisen tai toimintaa aktivoivan projektin. Projekti liittyy pääsääntöisesti alu-

eelliseen tai yhteisölliseen kulttuuriympäristöön ja -perinteeseen ja sen kohderyhmän ovat joko lapset ja nuoret tai aikuiset kansalaistoiminnassa.

Projektit voivat olla esimerkiksi seuraavanlaisia: Nuorisoin kulttuuritoimintaa aktivoiva projekti – sisältötuotanto nuorisokahvilaan, teemamessuille tms.; kotimainen tai kansainvälinen kulttuuritapahtuma tai -leiri; paikallis-historiallinen kulttuuritapahtuma; taide- tai kulttuurikasvatukseen liittyvä hanke yhteistyössä esim. jonkin instituution kanssa, tilaustyönä hankittu ja kohdennettu luontoseikkailu ja kulttuuri- tai muu vastaava projekti.

Toteutus: Joensuu jaksno 3.

SEIKKAILUKASVATUKSEN SUUNTAUTUMISOPINNOT 20 OV

Suuntautumisopinnoissa opiskelija syventää aikaisemmin saamia tietoja ja taitoja seikkailukasvatuksesta. Hän saa enemmän vastuuta suunnittelussa ja ohjaajana toimimisessa. Suuntautumisopintoja suorittavan opiskelijan tulee hallita retkeilyn ja seikkailun sekä toiminnallisten menetelmien perustaidot. Tämän opintokokonaisuuden aikana opitaan käyttämään retkeilyä, seikkailun ja toiminnallisten menetelmien taitoja syventävästi ja teoriatietoon sidotusti. Suuntautumisopintojen opintokokonaisuudessa opiskelija hankkii itselleen taitoja koko seikkailukasvatuksellisen työmenetelmän käyttämiseen. Suuntautumisopintojen suorittaminen painottuu kokemusoppimiseen ja siinä korostetaan vastuullisuutta ohjaamisessa.

Edeltävät opinnot: Ohjauksen ja toiminnanohjauksen opinnoista tulee olla suoritettu Seikkailukasvatuksen orientaatio (5 ov).

Seikkailukasvatuksen teoreettinen tausta 5 ov

Teeman aikana opiskelija perehtyy eri elämyspedagogisiin ja kokemuksellisen oppimisen traditioihin sekä niiden teoreettisiin viitekehyksiin. Lisäksi opiskelija tutustuu seikkailukasvatuksen historiaan, traditioihin ja toimintaympäristöihin. Lisäksi opiskelija saa käsityksen seikkailukasvatuksen filosofiasta ja arvopohjasta.

Teeman suorittanut opiskelija on tutustunut seikkailukasvatuksen filosofiaan, historiaan ja traditioihin, tuntee kokemuksen oppimisen välineenä, on tutustunut seikkailukasvatuksen ja elämyspedagogiikan eri toiminta ympäristöihin.

Toteutus:Tornio jakso 2.

Ohjaamisen ja prosessoinnin taidot seikkailukasvatuksessa 5 ov

Teeman aikana opiskelija perehtyy ryhmäprosessin ohjaamiseen ja hallintaan. Opiskelija hallitsee yksilön ja ryhmän ohjaamiseen liittyvät palautteenantotavat sekä minä-viestin käytön seikkailutoiminnassa. Opiskelija oppii ohjaamisen keskeiset taidot sekä kehittää omia vuorovaikutustaitojaan. Oppilas tutustuu ohjaustoiminnan perinteisiin teoreettisiin perusteisiin ja perehtyy ohjaustoiminnan keskeisiin taitoihin. Lisäksi oppilas tutustuu ohjaustoimintaan eri yhteyksissä. Opiskelija hallitsee kokemuksen purun, prosessoinnin ja tunnesiirron. Opiskelija tutustuu työnohjausta koskeviin kysymyksiin.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat vaellus, OB- apuohjaajakoulutus, seikkailuturvallisuus ja toimintakokemusmenetelmät.

Toteutus:Tornio jakso 7.

Seikkailukasvatuksen toiminnalliset työtavat 5 ov

Teeman tavoitteena on syventää opiskelijan tietoja ja taitoja seikkailutoiminnassa ja turvallisuudessa.

Teeman aikana opiskelija voi suorittaa melonassa ja kiipeilyssä ohjaajatason kokeet ja samalla yhdistää seikkailutoiminnan aikaisemmin opittuun seikkailukasvatuksen teoreettiseen viitekehykseen. Lisäksi opiskelija syventää tietoja ja taitoja ohjaajatason.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat KTO, melonnanohjaaja, ylä- ja alaköysirataohjaaja ja lajikohtainen seikkailuturvallisuus.

Toteutus: Tornio jakso 8.

Projekti 5 ov

Opiskelijat toteuttavat osallistujien tarpeista lähtevien prosessien suunnittelun, toteuttamisen ja kehittämisen. Opiskelijat sitovat käytäntöön kokemuksellisen oppimisen lähtökohdat ja hyödyntävät niitä ohjauksessa. Opiskelija syventää ryhmänohjaustaitojaan sille tasolle, että pystyy käyttämään elämyspedagogista prosessia kasvun välineenä. Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa ohjatusti toiminnallisen prosessin, jossa havainnoi ryhmän ilmiöitä ja käyttää ohjaajan taitojaan.

Teeman suorittanut opiskelija on sisäistänyt ohjaamisen merkityksen ryhmän toiminnalle, on toteuttanut käytännössä elämyspedagogisen prosessin ja osaa tunnistaa ryhmäilmiöt ja käsitellä ne.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

KANSAINVÄLISTEN SUHTEIDEN SUUNTAUTUMISOPINNOT 20 OV

Kansainvälisten yhteyksien suuntautumisopinnoissa perehdytään kansainvälisten yhteyksien luomiseen ja ylläpitoon tutustumalla keskeisiin kansainvälisiin nuorisotyön ja kansalaistoiminnan organisaatioihin, järjestämällä kansainvälisiä tapahtumia ja seminaareja sekä perehtymällä ja osallistumalla kansainvälisiin vaihto-ohjelmiin ja projekteihin. Jaksoilla syvennetään monikulttuurista ja kansainvälistä osaamista. Opiskelijan tulee suorittaa osa opinnoista ulkomailta, joko työoppimisena, ERASMUS-vaihtona tai kansainvälisessä projektissa toimimalla. Osa opinnoista on ruotsin tai englanninkielisiä. Jaksoilla toimii myös ulkomaalaisia opettajia.

Kansainväliset vaihto-ohjelmat ja niiden mahdollisuudet 5 ov

Teeman aikana perehdytään kansainvälisiin nuorille suunnattuihin vaihto-ohjelmiin ja niiden tarjoamiin mahdollisuuksiin. Esim. EU:n Nuoriso-ohjelmat, Allianssi, KEPA, Aupair-ohjelmat, kansainväliset työleirit, vapaaehtoishjelmat, kielikurssit, interrail. Teemassa tutustutaan kansainvälisiin nuorisotyöntekijöille suunnattuihin ohjelmiin (esim. ESR, Nuoriso-ohjelmat). Teeman aikana valmistellaan myös opiskelijoiden kansainvälistä projektia ja samalla luodaan katsaus erilaisiin kansainvälisiin projekteihin ja yhteistyöhankkeisiin. Teemassa perehdytään myös mahdollisuuksiin tehdä yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa sekä Barentsin alueella. Teemassa käydään läpi myös niitä menetelmiä ja tapoja, joita kansalaistoiminnan ja nuorisotyön ammattilainen tarvitsee kasvattaessaan nuoria kansainväliseen ja suvaitsevaiseen ymmärrykseen ja toimintaan sekä kotimaassa että ulkomailta.

Toteutus: Tornio jakso 7.

Kansainvälisten tapahtumien järjestäminen 5 ov

Teeman tavoitteena on syventää monikulttuurista osaamista ja kulttuurien välistä kommunikointia. Erilaiset kansainvälistä työtä tekevät organisaatiot, esim. YK, KEPA, EU, Kirkon ulkomaanapu, Pakolaisyhdistys, SPR tehdään tutuiksi. Kansainväliset seminaarit, tapahtumat, tapaamiset ja niiden järjestämiseen liittyviin käytännön asioihin perehdytään järjestämällä pienimuotoinen kansainvälinen tapahtuma. Lisäksi tutustutaan kansainvälisiin vapaa-ajanvietto- ja vapaa-aika-animaattorin näkökulmasta sekä syvennytään vapaa-aika-animaattorin työhön nuorisomatkailemisella.

Toteutus lv. 2002–2003: Tornio, jakso 2.

Kansalaistoiminnan kansainvälinen ympäristö 5 ov

Teeman tarkoituksena on antaa opiskelijalle perusvalmiudet seurata ja tulkita kansalaistoiminnan kansainvälistä toimintaympäristöä sekä löytää erilaisia tapoja toimia. Teeman aikana tutustutaan eri tyyppisiin kansainvälisen yhteistyön muotoihin, tulkitaan erilaisista maista ja kulttuureista tulevien järjestöjen toimintatapoja ja käsitteitä sekä syvennetään henkilökohtaisia valmiuksia kansainväliseen toimintaan. Teeman aikana rakennetaan kartta globaalitasolla vaikuttavista toimijoista ja tutustaan tärkeimpiin kansainvälistä yhteistyötä mallintaviin teorioihin.

Teeman sisältöjä suomalaisena maailmalla: kansainvälisen yhteistyön tavoitteet ja toimintatavat, kansainväliset kansalaisjärjestöt, liikkeet, verkostot ja kampanjat, globalisaatio, globaalitason vaikuttajat ja niiden taustateoriat, kansainvälisen toimijan osaamishaasteet ja kulttuurien välinen kommunikaatio. Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Kansainvälisen kansalaistoiminnan sisällöt ja toimintatavat 5 ov

Kansainvälinen kansalaistoiminta koostuu lukuisista hyvin eri tyyppisistä muodoista ja sisällöistä. Teeman tarkoituksena on antaa opiskelijalle valmiudet hankkia monipuolista tietoa ja kokemusta, arvioida eri tyyppisen informaation käyttökelpoisuutta ja analysoida kansainvälisen toiminnan sisältökysymyksiä sekä kansainvälisessä toimintaympäristössä toimivien järjestöjen valitsemia strategioita pääkysymystensä ratkaisemiseksi. Tavoitteena on, että tutustuminen ja analyysi tapahtuvat kansainvälisessä oppimisympäristössä.

Teeman keskeisiä sisältöalueita ovat työelämän ajankohtaiset kysymykset kansainvälisessä keskustelussa kuten polkumyynti, lapsityövoima, työn tekijöiden järjestäytymisoikeudet; kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen toimintavalmiuksien vahvistaminen kehitysmaissa ja tietyn erityisalan kehitysyhteistyöhankkeet (kehitysyhteistyöjärjestöt, kehitysmaiden kansalaisjärjestöt).

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Kansainvälinen vaikuttaminen 5 ov

Kansainvälinen kansalaistoiminta sisältää usein vaikuttamista kansainvälisissä järjestöissä tehtäviin päätöksiin, kuten EU-päätöksentekoon, YK:hon, WTO:hon jne. Teeman tarkoituksena on tutustuttaa opiskelijat järjestöjen rakenteisiin ja niissä tehtävien päätösten valmisteluprosesseihin sekä vaikuttamismuotoihin.

Tätä teemaa ei toteuteta lv. 2002–2003.

Projekti 5 ov

Opiskelija tekee projektin joko Suomessa kansainvälisessä ympäristössä tai ulkomailla.

Projektityössään opiskelija pääsee ohjatussa ympäristössä toteuttamaan suuntautumisopintojensa aikana hankkimiaan tietoja ja taitoja. Projektin toteuttamiseen liittyy aina teoreettinen reflektio. Opiskelija tuottaa projektistaan kirjallisen suunnitelman, tarvittaessa talousarvion sekä projektin päättyessä arvioivan raportin. Suunnitelmassa opiskelija asettaa tavoitteita myös omalle oppimiselleen ja arvioi niitä loppuraportissa.

Toteutus: Tornio jakso 3.

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 20 OV

Vapaasti valittavat opinnot on mahdollista valita oman koulutusyksikön tarjonnasta, oman koulutusohjelman tarjonnasta, koko Humakin tarjonnasta ja muiden vastaavantasoisten opilaitosten tarjonnasta. Opiskelumuuotoina voivat olla tietopuoliset jaksot, monimuoto-opiskelu, projektit ja ohjelmoitu työoppiminen. Vapaasti valittavilla opinnoilla opiskelija voi vahvistaa osaamistaan valitsemassaan ammatillisessa suuntautumisessa tai hankkia uusia näkökulmia itselleen aikaisemmin vierailta alueilta.

Humakin lehtipaja 5 ov

katso tarkemmin sivu 48.

OPINNÄYTETYÖ JA SIIHEN LIITTYVÄT OPINNOT 20 OV

Opinnäytetyön tavoitteena on arvioida ja kehittää ammattikäytäntöjä. Opiskelija osoittaa työssään tutkimuksen periaatteiden ja menetelmien hallintaa sekä oman toimialan tradition tuntemusta ja pystyy osoittamaan asiantuntijuutensa valitsemallaan suuntautumisalueella. Opiskelija osaa arvioida sekä omaa

tutkimuksellista lähestymistapaansa aiheeseen että vaihtoehtoisia näkökulmia. Parhaimmillaan tulokset ovat siirrettävissä suoraan nuoriso- ja vapaa-aikatyön ammattikäytäntöön. Kokonaisuus jakaantuu tutkimusmenetelmien opiskeluun ja opinnäytetyön tekemiseen.

Tutkimusmenetelmät I, 5 ov

Opiskelija orientoituu ja motivoituu opinnäytetyön tekemiseen, sekä saa perusvalmiudet, joiden avulla hän voi arvioida kriittisesti ja perustellusti erilaisia kirjallisia raportteja, tutkimuksia ja selvityksiä, ymmärtää kriittisen ajattelun merkityksen osana ammatillista osaamista ja näkee tiedon suunnittelun, muutoksen ja kehittymisen välineenä. Lisäksi opiskelija saa perusvalmiuksia tutkimuksellisen lähestymistavan sekä tiedonhankintamenetelmien valintaan, erilaisten aineistojen arviointiin ja raportointiin.

Teemassa käsitellään opinnäytetyön luonnetta Humanistisessa ammattikorkeakoulussa ja tarkastellaan opinnäytetyön tarjoamia mahdollisuuksia työelämään sijoittumisessa ja oman ammattitaidon kehittämisessä.

Teeman aikana opiskelija saa tietää päättötyölle asetettavat vaatimukset ja hahmottelee opinnäytetyöprosessin vaiheet. Lisäksi teemassa käydään läpi määrällisen ja laadullisen tutkimuksen perusteita, tiedonhankintamenetelmiä ja niiden rajoituksia, käyttö- ja sovellusmahdollisuuksia kansalaistoiminnan ja nuorisotyön kentällä, sekä tarkastellaan tiedonhankintaan, tutkimuksellisen tiedon yleistettävyyteen ja luotettavuuteen liittyviä ongelmia ja niiden ratkaisumahdollisuuksia. Teemassa pohditaan aikaisemman tutkimustiedon ja teorioiden merkitystä tiedon rakentumiselle ja tutustutaan erilaisiin kansalaistoiminnan ja nuorisotyön tutkimuksiin sekä erilaisten aineistojen käsittely- ja raportointitapoihin.

Toteutus: Haapavesi jaksot 3 ja 4; Joensuu jakso 7; Lohja jakso 3; Suolahti jakso 3; Tornio jakso 3.

Tutkimusmenetelmät 2, 5 ov

Opiskelija perehtyy oman opinnäytetyönsä problematiikkaan ja syventää tietämystään itselleen sopivista menetelmistä ja lähestymistavoista. Opiskelija oppii soveltamaan erilaisia menetelmiä työelämälähtöisten ongelmien ja tehtävien ratkaisuun, sekä perustelevaan ratkaisujaan.

Teemassa keskitytään uuden tiedon tuottamiseen kansalaistoiminnan ja nuorisotyön näkökulmasta. Teemassa syvennetään tietämystä oman opinnäytetyön kannalta olennaisista menetelmistä ja lähestymistavoista (esim. haastattelumenetelmät, toimintatutkimus, havainnointi, elämäkertatutkimus, eläytymismenetelmä). Lisäksi löydetään oma tapa tehdä opinnäytetyötä, hankkia ja analysoida aineistoa ja luoda uutta kansalaistoiminnan ja nuorisotyön kannalta tärkeää tietoa.

Tutkimusmenetelmät 2:een sisältyy opinnäytetyöseminaari, jossa opiskelija esittelee oman opinnäytteensä kannalta olennaiset taustatiedot, avainkäsitteet, menetelmät ja mahdolliset tulokset. Ennen esittelyä opiskelija perehtyy eri tiedonhankintamenetelmiin kirjallisuuden avulla. Tarvittaessa hän voi saada ohjausta. Tutkimusseminaari 2:een opiskelija voi osallistua vasta, kun hänellä on kirjoitettu tutkimusraporttiluonnos ilman tutkimustuloksia. Tutkimusseminaari järjestetään aina siinä vaiheessa, kun riittävä määrä opiskelijoita on päättötyössään luonnosvaiheessa

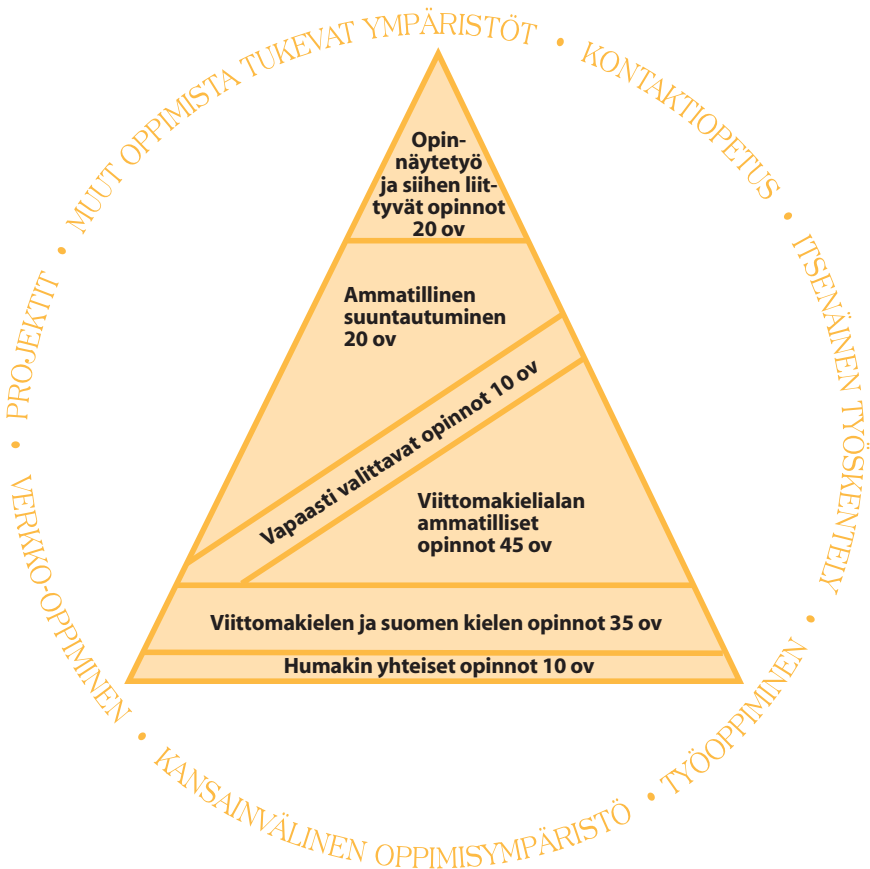
Toteutus: Haapavesi jakso 2; Joensuu jaksot 4 ja 7; Lohja jakso 5; Suolahti jakso 5; Tornio jakso 4 ja 5.

Opinnäytetyö 10 ov

Tarkemmin opinnäytetyöstä sivut 21–22.

Toteutus: Haapavesi jaksot 2, 4, 5, Joensuu jaksot 1, 4–8, Lohja jaksot 1–8, Suolahti jakso 8, Tornio jakso 1 ja 5–8.

VIITTOMAKIELENTULKIN KOULUTUSOHJELMA

**HUMAKINYHTEISET
OPINNOT 10 ov**

**VIITTOMAKIELEN JA SUOMEN
KIELEN OPINNOT 35 ov**

**VIITTOMAKIELIALAN
AMMATILLISET OPINNOT 45 ov**

**AMMATILLINEN
SUUNTAUTUMINEN 20 ov**

**OPINNÄYTETYÖ JA SIIHEN
LIITTYVÄT OPINNOT 20 ov**

**VAPAASTI VALITTAVAT
OPINNOT 10 ov**

Tutkinto: Humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto.

Tutkintonimike: Viittomakielentulkki (AMK).

Tutkinnon laajuus: 140 opintoviikkoa, 3,5 vuotta.

Koulutusyksiköt: Helsingin ja Kuopion koulutusyksiköt.

Viittomakielentulkki on tulkkauksen ja kääntämisen sekä viestinnän ja kommunikaation ammattilainen. Viittomakielentulkin koulutusohjelmassa opiskelija rakentaa persoonallista ammattitaitoaan, jonka avulla hän pystyy toimimaan tulkkina ja kääntäjänä viittomakielisen kielivähemmistön ja suomenkielisen enemmistön välillä eri elämäntilanteissa.

Tulkin perusosaamiseen kuuluu molempien työkielien hallinta sekä tulkkaus- ja kääntämistaito molempiin suuntiin. palvelualan ammattilaisena tulkki omaa hyvät vuorovaikutus-

, yhteistyö- ja viestintätaidot. Tulkki osaa suunnitella ja organisoida sekä arvioida ja kehittää työskentelytapojaan. Hänellä on valmiudet tarvittavaan tiedonhankkimiseen, ja hän osaa käyttää työssään luovalla tavalla uutta viestintä- ja tietoteknologiaa.

Opinnoissa on keskeisintä hyvän viittomakielin ja suomen kielen taidon omaksuminen sekä viittomakielisen ja suomenkielisen yhteisön ja kulttuurin tuntemus. Niiden pohjalle rakentuvat tulkkauksen ja kääntämisen teoreettiset opinnot ja harjoittelu. Suomen kieli, kielitiede ja viestintä, yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, yhteiskunnalliset ja työelämäopinnot, menetelmäopinnot ja opinnäytetyö kuuluvat myös keskeisiin opintoihin. Opintojen viimeisellä, 20 opintoviikon jaksolla, opiskelija voi suuntautua ja syventää osaamistaan joko viittomakielin, tulkkauksen, kääntämisen, kuurosokeiden ja kuuroutuneiden tulkkauksen tai pedagogisilla opinnoilla

VIITTOMAKIELENTULKIN KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

HUMAKIN YHTEISET OPINNOT 10 OV

Katso opintojen kuvaus sivulta 35. Teema toteutetaan Helsingin ja Kuopion koulutusyksiköissä alkavilla opiskelijaryhmillä.

Orientoituminen humanistisiin ammatteihin ja ammattikorkeakouluun 5 ov

Tavoitteet: Orientoivissa opinnoissa opiskelija tutustuu Humanistiseen ammattikorkeakouluun ja sen taustalla oleviin ammatteihin ja

työelämän haasteisiin. Opinnoissa käydään läpi Humakin ominaispiirteitä, oppimisympäristöjä, opetussuunnitelmia sekä koulutusohjelmia. Jakso tarjoaa mahdollisuudet opiskelijajayhteisöön liittymiseen ja sen rakentamiseen.

Sisältö: Orientoituminen ammattiin ja ammatialaan, inhimillinen vuorovaikutus ja yhteistoiminta, opiskelutaidot ja hops, digitaalisen lukutaidon toinen kurssi, ruotsin kielen opintoja ja kielikoe.

Teeman kurssit suoritetaan ensimmäisen opiskeluvuoden alussa.

Humanismi ja viestintä 5 ov

Tavoitteet: Opintokokonaisuus tutustuttaa opiskelijan Humanistisen ammattikorkeakoulun arvopohjaan, humanismiin ja antaa valmiudet käyttää keskeisiä verkkotyötapoja. Jaksolla perehdytään tiedon hankintaan sekä tiedon esittämiseen liittyvään kirjalliseen viestintään. Opiskelijaa autetaan arvioimaan omia valmiuksiaan vieraskieliseen opetukseen.

Sisältö: Teeman aikana suoritetaan Humanismi-verkkokurssi sekä digitaalisen lukutaidon ensimmäinen kurssi. Suomen kielen kirjallinen viestintä sekä englannin kielen kielikoe sisältyvät teeman viestinnän opintoihin. Teeman aikana luodaan pohjaa henkilökohtaisen portfolion rakentamiselle.

Teeman kurssit suoritetaan pääosin opintojen alussa.

VIITTOMAKIELEN JA SUOMEN KIELEN OPINNOT 35 OV

Viittomakielen ja suomen kielen opinnot antavat perustan kääntämisen ja tulkkauksen opinnoille. Opintojen aikana opiskelija oppii tuntemaan kielen olemuksen: mitä kieli, sen universaalit piirteet ja rakenteen tasot ovat. Kielen ja kulttuurin välisen suhteen ja sen merkityksen tunteminen vuorovaikutussuhteessa sekä kieli- ja kulttuuriyhteisön tuntemus mahdollistavat kommunikatiivisten ja kielellisten taitojen kehittymisen. Opiskelija osaa soveltaa kielen teoreettisia elementtejä käytäntöön. Opiskelija ymmärtää ja tuottaa kieltä joustavasti eri tilanteissa, eli hänellä on elävä kielitaito sekä suomen kielessä että viittomakielessä. Opiskelija osaa arvioida ja analysoida kieltä eri näkökulmista ja osaa soveltaa omaa kielenkäyttöään tilanteen mukaan. Opiskelija osaa antaa palautetta ja ottaa sitä vastaan.

Kommunikatiivinen viittomakieli 1 (äidinkieli suomen kieli) 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija selviää arkipäivän helppoista kommunikaatiotilanteista käyttäen kielen keskeisiä perusrakenteita ja –viittomistoa (leksikko, fonologia ja perussyntaksi).

Sisältö: Opiskelija osaa kertoa itsestään, perheestään, asumisestaan, työstään ynnä muista arkipäivän teemoista sekä lähiympäristöön liittyvistä asioista. Opiskelija osaa käyttäytyä ja ilmaista itseään vuorovaikutustilanteissa viittomakielisen kulttuurin mukaan. Opiskelija tutustuu aktiivisesti kuurojen yhteisön toimintaan ja vahvistaa näin autenttisissa kielenkäyttötilanteissa kielenoppimistaan.

Tähän teemaan sisältyvät kurssit suoritetaan kontaktiopiskeluna ensimmäisen opiskeluvuoden jaksoilla 2, 3 ja 4.

Kommunikatiivinen viittomakieli 2 (äidinkieli suomen kieli) 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija hallitsee ihmisen elämänkaareen ja yhteiskuntaan liittyvää käsitteistöä sekä osaa käyttää viittomakielen morfologia, syntaktisia ja semanttisia elementtejä.

Sisältö: Ihmisen elämänkaari, yhteiskunnan palvelut, vapaa-ajan sekä työelämän, uskonnon, historian, luonnontieteiden ja politiikan peruskäsitteistöä. Viittomien kautta modifioidaan kieltä eri elämäntilanteessa ja perehdytään kielen visuaaliseen luovuuteen ja eri ikäisten käyttämään kieleen.

Tähän teemaan sisältyvät kurssit suoritetaan kontaktiopiskeluna ensimmäisen opiskeluvuoden jaksoilla 5–7 sekä kolmannen opiskeluvuoden jaksolla 4.

Kommunikatiivinen viittomakieli 3 (äidinkieli viittomakieli) 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija ymmärtää viittomakielten monimuotoisuuden ja saa valmiudet käyttää äidinkieltään eri tilanteissa ja asyayhteyksissä.

Sisältö: Opiskelija harjaantuu analysoimaan kielen alueellista ja sosiaalista variaatiota sekä eri rekistereitä. Opintojaksolla perehdytään kielellisten merkitysten analysointiin sekä normatiiviseen kielenkäyttöön ja tutustutaan suomalaisen viittomakielien ja muiden viittomakielien omaksumiseen ja oppimiseen ensi- ja vieraana kielenä.

Tähän teemaan sisältyvät kurssit suoritetaan kontaktiopiskeluna ensimmäisen opiskeluvuoden jaksoilla 2 ja 3 sekä 5, 6 ja 7.

Suomen kielen perusteet (äidinkieli suomen kieli) 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija tuntee kielen tehtävät sekä kielen teoreettisessa kuvauksessa tarvittavan käsitteistön ja osaa käyttää ja soveltaa sitä kieltä analysoidessaan. Puhe- tai viittomatekniikan ja neuvottelutaidon opintojen tavoitteena on, että opiskelija tuntee terveeseen äänenkäyttöön/fysiologisesti tarkoitukseenmukaiseen viittomiseen vaikuttavat tekijät sekä neuvottelun lopputulokseen vaikuttavat tekijät.

Sisältö: Teeman aikana tutustutaan kielen teoreettisessa kuvauksessa tarvittavaan käsitteistöön, luonnollisten kielten erityisominaisuuksiin, kielelliseen vaihteluun, kielellisiin universaaleihin, maailman kieliin, kielten kontrastiiviseen vertailuun ja kielen oppimiseen sekä ensikielenä että vieraana kielenä. Perehdytään kielellisten merkitysten analysointiin. Puhe- tai viittomatekniikan opinnoissa pereh-

dytään terveeseen äänenkäyttöön/fysiologisesti tarkoituksenmukaiseen viittomatekniikkaan sekä norminmukaiseen ääntämiseen/viittomiseen. Neuvottelutaidon opinnoissa perehdytään kokoustekniikan perusteisiin sekä neuvottelun lopputulokseen vaikuttaviin tekijöihin.

Teeman kurssit suoritetaan ensimmäisen vuoden 3. ja 5. sekä toisen vuoden 3. ja 7. jaksoissa.

Suomen kielen rakenne (äidinkieli viittomakieli) 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija tietää suomen kielen (toisena kielenä) kieliopillisen kuvausmallin pääpiirteet. Hän tietää äänne-, muoto-, lauseopin ja leksikon analyysiin käytetyn käsitteistön sekä kielenhuollon periaatteet. Hän tuntee kielen kuvaukseen liittyvän kirjallisuuden niin ensimmäisen kuin toisen kielen kannalta ja osaa käyttää suomen kielen huoltoon tuotettuja apuneuvoja. Hän osaa soveltaa tietoaan tuottaessaan kirjoitettua suomea eri tekstilajeissa. Hän ymmärtää yleiskielellä ja muissa rekistereissä kirjoitettua kieltä.

Sisältö: Opintojaksolla täydennetään tietoja suomen kielen äänne-, muoto-, lause- ja merkitysoissa sekä sanastossa ja kartutetaan eri tekstilajien tuntemusta; lisäksi perehdytään kielenhuollollisiin kysymyksiin. Harjaannutaan analysoimaan eri tekstilajeissa tuotettua proosaa ja asiategstejä. Kielellistä ilmaisua kehitetään tuottamalla monipuolisesti eri tekstityyppeihin harjaannuttavia tekstejä.

Teeman kurssit suoritetaan ensimmäisen opiskeluvuoden jaksoilla 2, 3, 4, 5 ja 7.

Suomen kielen variaatiot (äidinkieli suomen kieli) 5 ov

Tavoitteet: Tavoitteena on, että opiskelija tuntee puhutun ja kirjoitetun kielen erot, eri rekisterit ja varieteetit sekä viestintäkäyttäytymistä säätelevät tekijät.

Sisältö: Teeman aikana tutustutaan eri tekstityyppeihin ja -lajeihin, harjaannutaan analysoimaan ja tuottamaan erilaisia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä. Luovan kirjoittamisen avulla pyritään kehittämään ja monipuolistamaan kirjallista ilmaisua. Tutustutaan erilaisiin esiintymistilanteisiin ja analysoidaan julkisissa ja yksityisissä vuorovaikutustilanteissa vaikuttavia tekijöitä. Kulttuurienvälisen viestinnän opinnoissa pyritään kehittämään opiskelijan analyyttisiä taitoja tarkastella kulttuurienvälisistä viestintää kotimaisissa ja kansainvälisissä konteksteissa.

Teeman kurssit suoritetaan ensimmäisen opiskeluvuoden 5. ja 6. jaksolla sekä toisen vuoden 2. jaksolla.

Viittomakielen lingvistiikka 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija tuntee viittomakielen fonologiset ja muoto-opilliset rakenteet sekä kieliopilliset prosessit ja niiden kuvaustavat. Hän osaa käyttää ja soveltaa niitä viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa.

Sisältö: Lingvististen käsitteiden (leksikko, fonologia, morfologia, syntaksi, semantiikka, tekstilingvistiikka, kirjoitusjärjestelmät) omaksuminen, analysointi ja soveltaminen suomalaisessa viittomakielessä. Viittomakielen historiallisen, alueellisen ja sosiaalisen variaation tunteminen, harjaantuminen sen normien ja rekistereiden analyysiin.

Tähän teemaan liittyvät kurssit suoritetaan kontaktiopiskeluna ensimmäisen opiskeluvuoden jaksoilla 3, 4 ja 6 sekä toisen opiskeluvuoden jaksolla 4.

Viittomakielinen yhteisö (äidinkieli suomen kieli) 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija tuntee viittomakielisen yhteisön toimintaa, kulttuuria ja historiaa sekä ymmärtää viittomakielen yhteiskunnallisen aseman vähemmistön ja yksilön näkökulmasta.

Sisältö: Opiskelija tutustuu viittomakielisiin kielellisenä ja etnisenä vähemmistönä muiden kielivähemmistöjen joukossa sekä audiologiseen ja sosiokulttuuriseen lähestymistapaan. Opiskelija perehtyy kuurojen historiaan, yhteisöön ja kulttuuriin sekä kaksikielisyyteen. Opiskelija tutustuu kuurojen oikeudellisen asemaan Suomessa sekä muualla maailmassa viittomakielisen yksilön kannalta.

Tämän teeman kurssit suoritetaan kontaktiopiskeluna sekä itsenäisenä opiskeluna kursista riippuen ensimmäisen opiskeluvuoden jaksoilla 2, 7 ja 8 sekä toisen opiskeluvuoden jaksolla 1.

Viittomakieliseen yhteisöön tutustuminen (äidinkieli suomen kieli) 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija tuntee viittomakielisen yhteisön toimintatapoja ja sitä kautta tutustuu eri-ikäisten viittomakielisten maailmaan, kulttuuriin ja kieleen.

Sisältö: Opiskelija käy säännöllisesti kuurojen yhdistyksellä sekä osallistuu erilaisiin viittomakielisen yhteisön tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Opiskelijan viittomakielen kommunikatiivinen taito saa ilmaisullisen merkityksensä

luonnollisissa vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija voi tutustua kuurojen lasten ja nuorten elämään päiväkotitai kouluympäristössä sekä mahdollisuuksien mukaan myös vapaa-aikana. Osa työoppimisesta voidaan suorittaa kuurojen palvelutaloissa, pienryhmäkodeissa tai perheissä opiskelijan valinnan mukaan. Mikäli opiskelija on valinnut pedagogiset opinnot, tähän teemaan liitetään tehtävät 11 ja 12.

Tämän teeman kurssit suoritetaan kontaktiopiskeluna sekä itsenäisenä opiskeluna kurssista riippuen ensimmäisen opiskeluvuoden jaksolla 8 sekä toisen opiskeluvuoden jaksolla 1.

Suomenkieliseen yhteisöön tutustuminen (äidinkieli viittomakieli) 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija tuntee kahden kulttuurin toimintatapoja, eroja ja yhtäläisyyksiä puhuttua kieltä käytävässä yhteisössä. Opiskelija ymmärtää valtakulttuurin toimintatapoja ja menettelyjä ja osaa tuoda esiin oma kulttuuriperintensä ja kulttuurien identiteettinsä.

Sisältö: Opiskelija osallistuu valtakulttuurin toimintaan, tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Opiskelija voi tutustua enemmistökielisiä edustavien lasten ja nuorten elämään päiväkotitai kouluympäristössä sekä mahdollisuuksien mukaan myös vapaa-aikana. Osa työoppimisesta voidaan suorittaa palvelutaloissa, pienryhmäkodeissa tai perheissä opiskelijan valinnan mukaan. Mikäli opiskelija on valinnut pedagogiset opinnot, tähän teemaan liitetään tehtävät 11 ja 12.

Tämän teeman kurssit suoritetaan kontaktiopiskeluna sekä itsenäisenä opiskeluna kurssista riippuen ensimmäisen opiskeluvuoden jaksolla 8 sekä toisen opiskeluvuoden jaksolla 1.

VIITTOMAKIELIALAN AMMATILLISET OPINNOT 45 OV

Ammatillisten perusopinnot sisältävät tulkkaus- ja käännösteoriaa, tulkkaus- ja käännösprosessit, tulkkauksen lajit, tulkinnoksen ja käännöksen analysointi ja arviointi sekä kulttuurien välinen tulkkaaminen ja semantiikka. Suomen kieltä ja viittomakieltä tarkastellaan käännös- ja tulkkausprosessien näkökulmista. Opiskelija soveltaa hankkimaansa teoreettista tietoa käännös- ja tulkkaustehtävissä.

Opiskelija tuntee tulkin roolin merkityksen muuttuvassa työelämässä sekä kykenee kehittämään ammattitaitoaan jatkuvasti. Opiskelija kehittää valmiuksiaan toimia tulkkinäkökulmista yksin tai tulkkiparin kanssa kaikissa mahdollisissa työtilanteissa, joihin asiakas eri elämänvaiheissaan joutuu. Opiskelijalla on monipuoliset yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot. Hän hankkii koko ajan aktiivisesti tietoa ajankohtaisista ja yhteiskunnallisista asioista sekä kehittää jatkuvasti kielitaitoaan. Opiskelija osaa arvioida ja analysoida kääntämistä ja tulkkausta eri näkökulmista sekä kykenee arvioimaan jatkuvasti omaa oppimistaan.

Ammatillisten opintojen aikana opiskelija voi orientoitua oppimisen ohjaajana toimimiseen ja opettaja-identiteetin rakentamiseen. Opiskelija kehittää oppimisen ohjauksen taitoja ja tutustuu erilaisiin vieraan kielen ja uuden kommunikaation oppimistapoihin sekä erilaisiin oppijoihin. Opiskelija suunnittelee koulutus- ja ohjaustapahtumia (esim. opitunteja, luentoja, tiedotustilaisuuksia) eri kohderyhmille.

Johdatus tulkkaukseen 5 ov

Tavoitteet: Teeman aikana opiskelija perehtyy konseptiivitulkkauksen perusteisiin. Opiske-

lija tutustuu viittomakielen tulkkipalvelujen lailiseen perustaan, tulkkipalvelun käyttäjiin sekä viittomakielentulkin ammattikuvaan. Opiskelija hahmottaa tulkin roolia ja omaksuu arkipäivän tulkkaustilanteissa tarvittavia työkieliä sekä ymmärtää tulkkausprosessin vaatimukset viittomakielen tai suomen kielen ollessa kohdekielenä. Opiskelija tutustuu tulkkaustilanteissa tarvittavaan muistiinpanotekniikkaan.

Sisältö: Teemassa käsitellään tulkkausprosessin pääpiirteitä ja keskitytään konsektuivi-tulkkauksen perusteisiin sekä teoriassa että käytännön harjoitteluissa. Tulkkausta harjoitellaan ensin yksikielisesti, ja vähitellen siirrytään molempien työkielten käyttöön. Tulkkausharjoittelut toteutetaan sekä autenttisina harjoitustilanteina että videokielistudioharjoituksina.

Teeman kurssit sijoittuvat toisen opiskeluvuoden jaksoille 2 ja 3.

Asioimistulkkaus 5 ov

Tavoitteet: Teeman aikana opiskelija tutustuu simultaanitulkkauksen perusteisiin ja harjaantuu toimimaan tulkkina arkipäivän asioimistilanteissa sekä lyhyissä vaativan tason tilanteissa. Opiskelija ymmärtää tulkin ammattikuvaa sekä käyttäjien että tilanteiden näkökulmista. Opiskelija on tietoinen kielitaidon ja tulkkaustaidon eroista, lähdekielen vaikutuksesta kohdekielen sekä keinoista, joilla saavutetaan mahdollisimman oikeakielistä kohdekieltä. Opiskelija perehtyy asioimistulkin työelämävalmiuksiin.

Sisältö: Teeman aikana harjoitellaan asioimistulkkausta ja siihen liittyviä työelämätaitoja. Lisäksi harjoitellaan lyhyehköjä vaativan tason tilanteita, kuten neuvottelut, kokoukset, tiedostustilaisuudet ja luennot. Viimeksi mainituissa kiinnitetään erityistä huomiota oikea-

kielisyyteen. Teeman aikana tehdään itsenäinen oppimistehtävä, joka perustuu asioimistulkin mukanaoloon ja sen raportointiin.

Teeman kurssit sijoittuvat toisen opiskeluvuoden jaksoille 3 ja 4 sekä kolmannen vuoden jaksolle 2.

Asioimistulkin ammattikuva 5 ov

Tavoitteet: Teeman aikana opiskelija muodostaa henkilökohtaista ammatti-identiteettiään elämänkaariteorioiden pohjalta ja kohtaa viittomakielisen asiakkaan elämänkaareen kuuluvia asiantuntijoita. Opiskelija tutustuu viittomakielentulkin ammattiverkostoon ja tulkin ammatilliseen asemaan Suomessa ja kansainvälisellä tasolla.

Sisältö: Teeman teoriaosuus perehdyttää teoreettiseen tietoon asioimistulkkauksesta yhdistämällä tietoa erilaisiin tulkkaustilanteisiin. Tehtävissä syvennyttään asioimistulkin työelämään.

Opiskelija rakentaa kirjallisuuden pohjalta mallin ihmisen kehityksestä elämänkaaren eri vaiheissa. Mallia tarkastellaan ammatti-identiteetin kehittymisen näkökulmasta sekä reflektoidaan asiakkaiden elämänkaarivaiheita tulkin ammattirooliin.

Teeman kurssit suoritetaan toisena opiskeluvuonna jaksoissa 2 ja 3.

Etiikka ja tulkkaus 5 ov

Tavoitteet: Teeman aikana opiskelija perehtyy ja sisäistää etiikan peruskysymyksiä sekä tulkin ammattietiikkaa. Opiskelijan henkilökohtainen arvomaailma selkeytyy. Opiskelija sisäistää viittomakielentulkin ammattisäännösten ja on tietoinen sen noudattamiseen liittyvistä vaatimuksista ja kykenee niiden pohjalta ongelmanratkaisuun tulkkaustilanteissa.

Sisältö: Teeman aikana pohditaan moraalien ja etiikan peruskysymyksiä, käsitellään viittomakielentulkin ammattietiikkaa ja ammattisäänöstöä. Teemaan sisältyy eettinen reflektointi tulkkauskokemuksesta. Tulkkauksen etiikkaa arvioidaan harjoitusten avulla. Itsearviointiin lisäksi vertaisarviointi painottuu. Tulkkaus tapahtuu simultaanisesti vaativissa asioimistilanteissa. Lapselle tulkkaus-osiossa perehdytään eettisesti ammattitaitovaatimuksiin tilanteissa, jossa lapsi on viittomakielentulkin asiakas.

Teema toteutetaan toisen opiskeluvuoden jaksolla 6.

Tulkkipalvelujen toteuttaminen 5 ov

Tavoitteet: Teeman aikana opiskelija tutustuu tulkkipalvelua järjestävien tahojen toimintaan, sekä selkeyttää viittomakielentulkin ammattikuvaa.

Sisältö: Teema suoritetaan työoppimisena, esim. tulkkipalveluissa, josta opiskelija saa palautetta työpaikan työvalmentajalta. Opiskelija laatii työoppimisjaksostaan raportin.

Teema sijoittuu kolmannen opiskeluvuoden 1. jaksoon.

Opiskelutulkkaus 5 ov

Tavoitteet: Teeman aikana opiskelija perehtyy opiskelutulkkauksen teoriaan ja tutustuu opiskelutulkin ammattitaidon taitovaatimukseen, kuten paritulkkaukseen. Opiskelija ymmärtää etukäteisvalmistautumisen ja tiedottamisen merkityksen sekä selkeyttää oman tulkkausprosessinsa eri vaiheiden hallintaa lähdekielen vaativuustason myötä. Opiskelija ymmärtää erilaisten oppijoiden tarpeet ja valmiudet oppia.

Sisältö: Teeman aikana opiskelija perehtyy opiskelutulkkauksen teoriaan sekä tulkkaus-tekniikoiden että työyhteisön näkökulmista. Integroitu opetus -osiossa opiskelija tekee kirjallisuuteen pohjautuvan oppimistehtävän, jossa hän perehtyy opetukseen/opiskeluun, joka mahdollistuu tulkin välityksellä. Tehtävän voi sitoa myös työoppimisjaksoon: Opiskelutulkin työelämä.

Teema suoritetaan kolmannen opiskeluvuoden jaksolla 4.

Opiskelutulkin työelämä 5 ov

Tavoitteet: Teeman aikana opiskelija perehtyy opiskelutulkin työhön ja työyhteisöön käytännössä sekä sisäistää opiskelutulkin eri työskentelytavat ja tekniikat. Opiskelija perehtyy viittomakielisen opiskelijan integroitumiseen normaaliopetuksessa eri koulutustasoilla.

Sisältö: Teeman aikana opiskelija harjoittelee ja reflektoi tulkkausta oppilaitoksessa, jossa on järjestetty opiskelutulkkaus. Opiskelija saa palautetta oppilaitoksen työvalmentajalta. Opiskelija laatii työoppimisjaksostaan raportin.

Teema sijoittuu kolmannen opiskeluvuoden 5. jaksoon.

Epotulkkaus 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija tiedostaa poliisi –ja oikeustulkkauksen, kulttuuritulkkauksen, jumalanpalvelustulkkauksen ja kongressitulkkauksen taitovaatimukset.

Sisältö: Teema suoritetaan työoppimisena, josta yksi viikko sisältää epo –ja käännosteoriaa. Opiskelija laatii työoppimisjaksostaan raportin. Kontaktijakso sisältää teoriapohjaa osaluista.

Teeman kurssit suoritetaan kolmannen opiskeluvuoden jaksossa 6.

Käännöskielten lingvistiset erot 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija perehtyy syvällisesti kääntämisen terminologiaan, lähde- ja kohdekielisten tekstien analysointiin ja arviointiin.

Sisältö: Opiskelija tekee erilaisia käännösharjoituksia, analysoi niitä ja arvioi tuottamaansa tekstiä teorioiden kautta.

Teeman kurssit suoritetaan kontaktiopiskeluna ja / tai itsenäisenä opiskeluna kurssista riippuen kolmannen opiskeluvuoden jaksolla 5.

Kääntäjän ammattikuva 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija tutustuu kääntäjän erilaisiin työ- ja toimintaympäristöihin sekä kääntäjän ammattikuvaan.

Sisältö: Opiskelija tutustuu konkreettisesti eritavalla kääntäjän työtä tekeviin henkilöihin ja heidän työskentelytapoihinsa ja -välineisiinsä sekä harjoittelee mahdollisuuksien mukaan käytännössä eri tapoja. Viittomakielen kääntämiseen liittyy vahvasti videon ja digitaalisen tekniikan käyttö kääntämisen työvälineenä.

Teeman kurssit suoritetaan kontaktiopiskeluna ja / tai itsenäisenä opiskeluna kurssista riippuen kolmannen opiskeluvuoden jaksolla 6.

Kääntämisen perusteet 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija oppii perustietoa kääntämisestä, teksti- ja käännösstrategioista sekä perehtyy käännösprosessiin.

Sisältö: Opiskelija tutustuu kääntämisen teoriaan, teksti- ja käännösstrategioihin, kielen ja kulttuurin väliseen yhteyteen kääntämisen nä-

kökulmasta sekä käännösprosesseihin. Opiskelija kykenee yhdistämään kääntämisen teorian ja käytännön sekä kuvaamaan omaa käännösprosessiaan käyttämällä kääntämisen peruskäsitteistöä.

Teeman kurssit suoritetaan kontakti- tai itsenäisenä opiskeluna ensimmäisen vuoden jaksoilla 6 ja 7 sekä toisen vuoden jaksolla 2.

Opetuksen suunnittelu 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija hallitsee erilaisia vieraan kielen ja uuden kommunikaatiotavan oppimistapoja sekä ymmärtää erilaisia oppijoita ja oppimisstrategioita. Opiskelija kykenee tuottamaan opetus- ja tuntisuunnitelmia koulutus- ja ohjaustapahtumia (esim. oppitunteja, luentoja, tiedotustilaisuuksia) varten erilaiset oppijat huomioon ottaen. Opiskelija osaa käyttää ja soveltaa viittomakielen opetuksen opetusmateriaaleja.

Sisältö: Opiskelija perehtyy erilaisiin vieraan kielen ja uuden kommunikaatiotavan oppimistapoihin sekä erilaisiin oppijoihin ja oppimisstrategioihin. Opiskelija tutustuu viittomakielen opetuksen opetusmateriaaleihin sekä käyttää niitä soveltaen.

Teeman voi valita kolmantena opiskeluvuonna.

Oppimisen ohjaaminen 5 ov

Tavoitteet: Opiskelija orientoituu oppimisen ohjaajana toimimiseen, koulutuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin sekä opettajan identiteetin rakentamiseen ja oppimisen ohjaamisen erilaisiin näkökulmiin opetustilanteissa kohderyhmänä perheet ja päiväkodit.

Sisältö: Kirjallisuuteen perehtyminen, lehtiartikkeleihin yms. taustamateriaaleihin tutustu-

minen ja oman artikkelin kirjoittaminen (varhaiskasvatuksen näkökulma). Aikuinen oppijana ja aikuisen oppimisen ohjaaminen (aikuiskasvatuksen näkökulma). Opiskelija valitsee edellisistä joko varhaiskasvatuksen tai aikuiskasvatuksen näkökulman. Kaikille yhteiset osiot: tutustuminen viittomakielisten lasten yhdistys- ja kuntoutustoimintaan, käytännön harjoittelut perheissä, päiväkodeissa tai kouluissa ja siitä raportointi.

Teeman voi valita kolmantena opiskeluvuonna.

OPINNÄYTETYÖ JA SIIHEN LIITTYVÄT OPINNOT 20 OV

Opinnäytetyössä opiskelija kehittää ja osoittaa valmiuksia soveltaa tietoaan ja taitojaan ammattiopintoihin liittyvässä asiantuntijatehtävässä. Asiantuntijuus osoitetaan opiskelijan valitsemalla suuntautumisalueella.

Opinnäytetyössä opiskelija osoittaa tutkimuksellisen kypsyytensä sekä oman toimialansa tutkimustradition tuntemusta. Opiskelija osaa arvioida sekä omaa tutkimuksellista lähestymistapaansa aiheeseen että vaihtoehtoisia näkökulmia. Parhaimmillaan opinnäytetyössä luodaan uusia, käyttökelpoisia ratkaisuja ja käsitteitä viittomakielentulkin ammatikäytäntöön. Kokonaisuus jakaantuu tutkimusmenetelmien opiskeluun ja opinnäytetyön tekemiseen.

Tutkimusmenetelmät I, 5 ov

Teeman tarkoitus ja oppimistavoitteet: Opintokokonaisuus antaa valmiudet tiedonhankintaan sekä tutkimuksellisten periaatteiden ja menetelmien hallintaan. Opiskelija perehtyy opinnäytetyön tarkoitukseen ja sille asetettuihin vaatimuksiin. Opiskelija orientoituu opinnäytetyöhön osana ammatillista ke-

hittymistään. Teeman aikana opitaan käyttämään hyväksi ja analysoimaan olemassa olevaa tietoa.

Teemaan sisältyy taulukkolaskentaohjelman perusteet. Opiskelija oppii laatimaan taulukointa ja kuvioita, joiden avulla hän pystyy havainnollistamaan kvantitatiivisia tuloksia. Lisäksi teemassa luodaan mielikuva kielitieteellisen tutkimuksen lähtökohdista sovellettuna viittomakielentulkin ammattiin.

Teema toteutetaan toisen opiskeluvuoden jaksolla 5.

Tutkimusmenetelmät II, 5 ov

Teeman tarkoitus ja oppimistavoitteet: Teemassa opiskelija syventää kvantitatiivisen tutkimuksen taitoja ja perehtyy tilasto-opin keskeisiin käsitteisiin. Opiskelija oppii laskemaan keskeisiä tunnuslukuja ja soveltamaan niitä erilaisiin käyttötarkoituksiin, muokkaamaan havaintomatriisin jakaumiksi ja graafiseksi esitykseksi. Teemassa annetaan valmiudet tieteellisten periaatteiden mukaisten raporttien, selvitysten ja tutkielmien laatimiseen. Lisäksi opiskelija syventää tietämystään kieleen liittyvästä tutkimuksesta ja saa siitä omakohtaisen käsityksen.

Opiskelija syventää tietämystään oman opinnäytetyönsä lähtökohdista ja löytää oman tapansa lähestyä viittomakielentulkin ammattia kehittävää aihetta. Opiskelija perehtyy tutkimusprosessin kulkuun sekä tutkivaan työotteeseen. Perehtyneisyys osoitetaan laatimalla suunnitelma opinnäytetyöstä. Suunnitelmaa tehdessään opiskelija harjoittelee tutkimusprosessin mallintamista, kriittistä arviointia sekä tieteellistä raportointia. Teemaan sisältyy seminaari, jossa opiskelija esittelee opinnäytetyön tekemiseen liittyvän suunnitelmansa. Seminaarissa opiskelija pystyy perustelemaan opinnäytetyönsä näkökulman, ongelman ra-

jauksen ja muut ratkaisut selkeästi ja luotettavasti. Opiskelija osaa arvioida muiden tekemiä suunnitelmia.

Teeman kurssit toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden jaksoilla 2, 3 ja 7.

Opinnäytetyö 10 ov

Teeman tarkoitus ja oppimistavoitteet: Opiskelija osoittaa kykenevänsä itsenäiseen tiedonhankintaan, tiedon kriittiseen arviointiin ja oman toimialansa tiedon kartuttamiseen. Teemaan kuuluvissa seminaareissa opiskelija osoittaa taitonsa viestiä selkeästi ja johdonmukaisesti opinnäytetyöstään sekä keskustella analyttisesti ammattialaansa liittyvistä muista aiheista. Tarkemmin opinnäytetyöstä sivut 21–22.

Teema toteutuu kolmannen opiskeluvuoden jaksolla 7 sekä neljännen vuoden jaksolla 2.

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OV

Vapaasti valittavia opintoja on mahdollista valita oman oppilaitoksen tarjonnasta, oman koulutusohjelman, Humakin muiden koulutusohjelmien tai muiden vastaavantasoisien oppilaitosten tarjonnasta. Opiskelumuotona voivat olla tietopuoliset jaksot, monimuoto-opiskelu, projektit ja työoppiminen. Vapaasti valittavilla opinnoilla opiskelija voi vahvistaa osaamistaan valitsemassaan ammatillisessa suuntautumisessa tai hankkia uusia näkökulmia itselleen aikaisemmin vierailta alueilta.

Humakin lehtipaja 5 ov

Katso tarkemmin sivu

AMMATILLINEN SUUNTAUTUMINEN 20 OV

Opiskelija valitsee yhden suuntautumisalueen seuraavista neljästä vaihtoehdosta:

1. VIITTOMAKIELEN SUUNTAUTUMIS- OPINNOT 20 OV

Viittomakielen suuntautumisopinnot aikana opiskelija syventää kielen lingvististä tietämystään. Osallistumalla alan työelämään sekä erilaisiin projekteihin / hankkeisiin opiskelija laajentaa viittomakielisen yhteisön ja kulttuurin tuntemustaan. Opinnot aikana hän harjoittaa aktiivisesti viittomakielen taitoaan osallistumalla viittomakielisen yhteisön toimintaan yhtäjaksoisella pidemmällä aikavälillä.

Viittomakielen suuntautumisen teoria 5 ov

Opiskelija laajentaa lingvististä tietouttaan viittomakielestä. Tiedonhankinta voi tapahtua osallistumalla alan seminaareihin, asiantuntijoiden luentoihin sekä perehtymällä kansainvälisiin tutkimuksiin ja kirjallisuuteen. Opiskelija voi syventää tietoaan myös pienimuotoisten tutkimusten kautta.

Viittomakieleen suuntautuminen työelämässä 5 ov

Työoppimisessa opiskelija soveltaa hankkimaansa lingvististä tietoutta. Samalla opiskelija syventää tietouttaan viittomakielisten kulttuurista osallistumalla viittomakielisen yhteisön toimintaan aktiivisesti. Eri kielenkäyttölanteissa opiskelija harjoittaa viittomakielen taitojaan / tietoaan perehtyen kielen rekistereihin.

Viittomakielen suuntautumiseen liittyvä projekti tai hanke 5 ov

Opiskelija osallistuu alan organisaatioiden, asiantuntijoiden tai tekijöiden kautta hankkeeseen tai projektiin. Hankkeiden / projektien teemat voivat sivuta lingvistiikkaa, viittomakielistä yhteisöä ja/ tai kulttuuria. Opiskelija voi olla myös mukana lingvistisissä tutkimuksissa.

Viittomakieleen suuntautuvan oman käyttöteorian luominen 5 ov

Teeman aikana opiskelija kokoaa viittomakielen opintojensa aikana hankkimansa tiedot ja kokemukset. Näiden pohjalta hän rakentaa henkilökohtaiseen ammatilliseen profiiliinsa sopivaa käyttöteoriaa, joka toimii pohjana tulevissa työelämän kielenkäyttötilanteissa.

2. KÄÄNTÄMISEN JA/TAI TULKKAUKSEN SUUNTAUTUMISOPINNOT 20 OV

Opiskelija voi toteuttaa kääntämisen ja tulkauksen suuntautumisopinnot haluamallaan tavalla. Hän voi perehtyä johonkin kääntämisen ja tulkauksen erityisalaan kuten esimerkiksi kaunokirjallisuuden tai asiatekstien kääntämiseen, kulttuuri-, kongressi- tai oikeustulkkaukseen tai osallistua erilaisiin alan projekteihin.

Kääntämisen/tulkauksen suuntautumisen teoria 5 ov

Teemassa opiskelija hankkii riittävän laajan teoreettisen pohjan kääntämisen ja tulkauksen suuntautumisopinnoille. Teoreettinen pohja voi muodostua osallistumalla kontaktiopetukseen, tutustumalla lähdekirjallisuuteen

ja videomateriaaliin sekä hakeutumalla mukaan alan seminaareihin. Kääntämisen ja tulkauksen teoria on pohja tulevalle asiantuntijuudelle. Hankittua teoriaa tulee reflektoida työoppimisen ja projektien kautta.

Kääntämiseen/tulkkaukseen suuntautuminen työelämässä 5 ov

Teeman aikana opiskelija syventää kääntämisen / tulkauksen osaamistaan työoppimisessa. Työoppimisessa opiskelija soveltaa hankimaansa kääntämisen ja tulkauksen teoriaa erilaisissa alan työtehtävissä. Opiskelija voi halutessaan keskittyä tiettyyn erityisalaan tai laajentaa ammattitaitoaan tutustumalla monipuolisesti kääntämisen ja tulkauksen tehtäviin.

Kääntämiseen/tulkkaukseen suuntautuvan oman käyttöteorian luominen 5 ov

Teeman aikana opiskelija luo henkilökohtaiseen ammatilliseen profiiliinsa sopivaa käyttöteoriaa kääntämisen/tulkauksen alalta. Opiskelija kokoaa teeman aikana tallentamista materiaaleista ja tuotoksista näyttöjä portfolioonsa. Näyttöjen myötä opiskelijalle muodostuu henkilökohtainen käyttöteoria, joka toimii pohjana tulevissa työtehtävissä kääntämisen ja tulkauksen alalla.

Kääntämisen/tulkauksen suuntautumiseen liittyvä hanke tai projekti 5 ov

Teemassa opiskelija osallistuu alan organisaatioiden, asiantuntijoiden tai tekijöiden kautta hankkeeseen tai projektiin. Osallistuessaan hän voi esim. koota tietoa, tehdä selvityksiä tai tuottaa tarvittavaa materiaalia. Hankkeen tai

projektin myötä opiskelija on mukana työelämän kehittämisessä. Teeman aikana opiskelija syventää ymmärrystään kääntämisen ja tulkauksen asemasta yhteiskunnassa.

3. KUUROSOKEIDEN JA/ TAI KUUROUTUNEIDEN TULKKAUKSEN SUUNTAUTUMISOPINNOT 20 OV

Opiskelija tutustuu kuurosokeiden ja kuuroutuneiden elämänpiiriin, erilaisiin kommunikaatiotapoihin ja tulkkaukseen sekä teoriassa että käytännössä. Opiskelija voi osallistua alan järjestöjen kursseille ja harjoitella itsenäisesti tai ryhmissä tulkkausta erilaisten asiakkaiden kanssa. Opiskelija voi tutkia kuurosokeiden ja kuuroutuneiden elämään ja kommunikaatioon liittyviä asioita sekä osallistua alan järjestöjen kanssa yhteistyössä erilaisiin projekteihin.

Kuurosokeiden/ kuuroutuneiden tulkkauksen suuntautumisen teoria 5 ov

Opiskelijan on tunnettava eri kuurosokeiden ryhmät ja heidän erityistarpeet eri toimintatilanteissa. Oppilaiden on kyettävä tunnistamaan ja kommunikoidaan kuurosokeiden/kuuroutuneiden käyttämällä peruskommunikaatiotavoilla yksilöllisistä tarpeista käsin. Heidän tulee osata turvalliset opastamisen perustekniikat, tietävät ympäristön kuvauksen menetelmistä ja ympäröivän tilan hahmottamismenetelmistä sekä tuntevat yleisimmät kuurosokeiden käyttämät apuvälineet ja saatavilla olevat palvelut. Teoriaan perehtyminen voi tapahtua esimerkiksi kirjallisuuden ja videomateriaalin tai asiantuntijoita konsultoiden. Opiskelija luo näin tiedollisen kokonaiskuvan kuurosokeisiin/kuuroutuneisiin liittyvän tulkkausikäytännön alueesta ja hahmottaa työelämän yhteistyöverkoston.

Kuurosokeiden/ kuuroutuneiden tulkkauksen suuntautuminen työelämässä 5 ov

Kommunikaatiomenetelmien syvällisempi perehtyminen. Ympäristöön orientoituminen ja kuvailu käyttäen eri menetelmiä. Kirjallisuuteen, alan lehtiin ja artikkeleihin tutustuminen. Opiskelija toteuttaa työoppimisen teorian ja mahdollisesti projektin kautta luomaansa suunnitelmaa käytännössä. Opiskelija harjoittelee eri tulkkaustekniikoita työelämän tilanteissa. Työoppimista voi toteuttaa esimerkiksi kerho- ja leiritoiminnan tulkkaus/opastustilanteissa.

Kuurosokeiden/ kuuroutuneiden tulkkauksen liittyvä projekti tai hanke 5 ov

Opiskelija osallistuu kuurosokeiden / kuuroutuneiden organisaatioiden, asiantuntijoiden tai työntekijöiden kautta hankkeeseen tai projektiin. Opiskelija voi kerätä tietoa eri tavoin mm. haastattelemalla, raporteilla tai materiaalin tuottamisella ja toimia mukana työelämän kehittämisessä. Opiskelija laajentaa kontakteja yhteistyöverkostoonsa ja syventää saamia tietoja ja taitoja. Opiskelija käyttää erilaisia tulkkaustekniikoita esimerkiksi taiteiden ja eri harrasteiden kokeminen vaihtoehtoisin menetelmin.

Kuurosokeiden/ kuuroutuneiden tulkkauksen oman käyttäteorian luominen 5 ov

Minä – kuurosokeiden / kuuroutuneiden tulkkinä. Opiskelija luo henkilökohtaiseen ammatilliseen profiiliinsa sopivaa käyttäteoriaa suuntautumisalastaan. Opiskelija kokoa suuntautumisen aikana tallentamistaan materiaaleista ja tuotoksista näyttöä Portfolioonsa.

Opiskelija kuvailee ja jäsentelee eri asiakasryhmissä käyttämänsä tulkkaustekniikat ja pyrkii hahmottamaan ja selventämään niiden taustan ja pohjan käytännön työelämässä.

4. PEDAGOGISET SUUNTAUTUMISOPINNOT 20 OV

Opiskelija perehtyy oppimisen peruskäsitteisiin, erilaisiin kielenopetusmenetelmiin ja materiaaleihin sekä erilaisiin oppimistilanteisiin ja soveltaa tietojaan käytäntöön erilaisissa opetustilanteissa. Hän voi halutessaan suorittaa tutkintoonsa kuuluvana kasvatustieteen pedagogisia opintoja. Opiskelija paneutuu erityisesti viittomakielen opettamiseen vieraana kielenä, viittomien sekä viittomin tuetun puheen opettamiseen korvaavana kommunikatiivisena perheille, joissa on lapsia tai aikuisia, joilla on dysfasia, kehitysvamma tai muita kielellisiä vaikeuksia sekä sitä työssään tarvitseville.

Pedagogisen suuntautumisen teoria 5 ov

Opiskelija hankkii riittävän laajan teoreettisen pohjan suuntautumiselleen (kontaktiopetus, kirjallisuus, videomateriaalit, asiantuntijoiden konsultointi yms.). Niihin peilaten hän analysoi kriittisesti kirjallisessa työssään toteuttamaansa opetusjaksoa tai muuta valitsemaansa hanketta tai projektia.

Pedagogiikkaan suuntautuminen työelämässä 5 ov

Työoppimisessa opiskelija toteuttaa teorian ja mahdollisesti myös projektin kautta luomaansa suunnitelmaa käytännössä tutustumalla erilaisiin opetustapoihin ja menetelmiin käytännössä seuraten viittomakielen, viittomien tai viittomin tuetun puheen opetusta erilaisissa tilanteissa sekä raportoiden niistä.

Pedagogiseen suuntautumiseen liittyvä projekti tai hanke 5 ov

Opiskelija osallistuu ko. alan organisaatioiden, asiantuntijoiden tai tekijöiden kautta hankkeeseen tai projektiin ja toteuttaa suunnittelemaansa opetusjakson tai hän voi esimerkiksi koota tietoa, tehdä selvityksiä tai tuottaa materiaalia .

Pedagogiikkaan suuntautuvan oman käyttöteorian luominen 5 ov

Opiskelija luo henkilökohtaiseen ammatilliseen profiiliinsa sopivaa käyttöteoriaa suuntautumisalastaan. Opiskelija kokoaa suuntautumisen aikana tallentamistaan materiaaleista ja tuotoksista näyttöjä portfolioonsa. Opiskelija suunnittelee myöhemmin toteutettavan todellisen viittomakielen, viittomien tai viittomin tuetun puheen opetusjakson.

EDUCATION IN ENGLISH AT HUMANITIES POLYTECHNIC

In addition to the Modular Topics listed here Humak offers a wide variety of lectures and seminars in English during the Academic Year. Further information on these activities may be obtained by contacting the international co-ordinators of each unit. The contact details are mentioned below.

Winter Sports as a tool of Youth Work

Course content:

In this intensive five week course the students will learn a wide variety of traditional and modern winter sports in addition to recreational activities. The students will be involved in the organisation of a winter event for the local community and the students of the Haapavesi Unit of Humanities Polytechnic. The course focuses on winter sports, event management and organisation, nature in winter, and snow building. The students will also participate on a trip to the Arctic Circle. Teaching will be based on learning by doing, where the students are active in reflecting on the work done and through that process gaining knowledge of the activity and themselves.

Methods of study: Lectures, workshops, project work, experiential learning, expeditions, cultural activities, participative action-centred research and e-learning

Prerequisites: None

Entry qualifications: Enrolment within the Socrates network

Study Period: 17.2.–23.3.2003

Fees: None

Application deadline: 10.1.2003

Credits: 10 ECTS

Further information and applications:

Humanities Polytechnic

Haapavesi Unit

PL 62

86601 Haapavesi, Finland

tel +358 8 450 211, fax +358 8 450 445

haapavesi@humak.edu

Production of a Theatre Event

Course content:

The students will study Finnish culture and the position of theatre in Finland's cultural life. From a professional point of view the students will gain an understanding of the

working of a theatre production as a whole. The course will also cover Finnish cultural policy. The course contains the following topics:

- 1) The students will study the tradition of theatre in Finland and learn to see theatre as a process.
- 2) The students will participate in a marketing workshop. During the workshop the students will learn the basics of graphic design and they will plan the marketing material of the play performed by Humanities Polytechnic students. The students will also participate in the marketing process of the play
- 3) The students will be taught the following computing skills: Spread sheet (Excel), page layout and graphic design (Page Maker and Photoshop) and the use of Internet in marketing
- 4) The students will also study English or French as a foreign language
Methods of study: Contact lessons, visits to art events and institutions, group work, project work and a learning diary.

Prerequisites: Can be negotiated with the Kauniainen Unit of Humanities Polytechnic
Entry qualifications: Enrolment within the Socrates network

Study period: 17.2.–27.4.2003

Fees: None

Application deadline: 15.1.2003

Credits: 20 ECTS

Further information and applications:

Humanities Polytechnic

Kauniainen Unit

Ms Tuula Johansson or

Mr Risto Ruottunen

Vanha Turuntie 14

02700 Kauniainen, Finland

tel. +358 9 54042414 or +358 9 54042413

fax +358 9 5404 2444

tuula.johansson@humak.edu or

risto.ruottunen@humak.edu

Adventure Education

Course content:

The students will learn both the theory and practice of adventure education. The students will be assessed on their technical skills as well as on their understanding of the theories and philosophy of adventure education. Therefore the students' experiences in sea, mountain and forest environments will be an educational tool. In addition they will learn social sciences and creative arts. The course offers a humanistic approach to learning within this area. The course covers the following:

Sociology, group dynamics, history, psychology, ethics, cultural action and eco-philosophy

Land activities: abseiling, climbing, skiing, camping and expeditions

Water activities: canoeing, kayaks, rafts and expeditions

City adventure activities:

Project work

Emergency procedures, rescue and first aid

Methods of study: Lectures, workshops, project work, experiential learning, expeditions, cultural activities, participative action-centred research and e-learning

Prerequisites: None

Entry qualifications: Enrolment within the Socrates network

Study Period: From August to December 2002 or from January to May 2003.

Fees: None

Application deadline: 31.5.2002 or 15.11.2002.

Credits: 25,5 ECTS

Further information and applications:
Humanities Polytechnic
Tornio Unit
Kivirannantie 13-15
95410 Kiviranta, Tornio, Finland
tel +358 16 2119 200, fax +358 16 2119 222
tornio@humak.edu

Global Youth Work

Course content:

The students will familiarize themselves with the global aspects of young peoples' lives and their use of leisure. They will take a look at the meaning of international education and new cultures. The students will learn to understand their own cultural background and how it affects their way of thinking. They will also try to find answers to the following questions: What are the global problems of today? How does globalisation discriminate and marginalize people? How do global issues affect young people and their development? The course will teach the methods and models used in multicultural youth work and the key issues to remember when working in a multicultural group. The students will learn how leisure work and tourism can increase our understanding of cultures and globalisation. The course will offer the students models, which may be used in leisure work to increase the benefits of globalisation. The students will also learn how leisure activities both, maintain our own cultural identity and increase our understanding of other cultures. The topics covered during the course include:
Global trends in young peoples' leisure; leisure trends (western versus global); problems caused by globalisation for young people; the benefits of globalisation for young people; global trends in travel; multicultural awareness and understanding diversity; integration of immigrants; global ethics;

theories of globalisation; leisure as a tool against marginalisation; characteristics and sociology of leisure.

Methods of study: Texts, films, visits

Prerequisites: None
Entry requirements: Enrolment within the Socrates network
Study period: 13.1.- 21.3.2003
Fees: None
Application deadline: 29.11.2002
Credits: 18 ECTS

Further information and applications:
Humanities Polytechnic
Tornio Unit
Kivirannantie 13-15
95410 Kiviranta, Tornio
Finland
tel +358 16 2119 200, fax +358 16 2119 222
tornio@humak.edu

Finnish Music and Local Cultural Work

Course content:

The aim of this course is to familiarize the students with the Finnish music, both classical and contemporary, with the organisation and historical background of the Finnish festivals and other forms of the local cultural activities. The course will also include lectures on Finnish cultural policy and the cultural institutions.

Methods of study: Contact lessons, visits to arts events and institutions, group work and a learning diary.

Prerequisites: Can be negotiated with the Korpilahti Unit of Humanities Polytechnic
Entry qualifications: Enrolment within the Socrates network
Study period: 24.3.–27.4.2003

Fees: Can be negotiated with the Korpilahti Unit of Humanities Polytechnic
Application deadline: Applications are considered at all times
Credits: 10 ECTS

Further information and applications:
Mrs Kaisa Hannikainen-Vainio
Humanities Polytechnic
Korpilahti Unit
Tähtiniementie 26
41800 Korpilahti, Finland
tel +358 14 821 101, fax +358 14 8201 218
kaisa.hannikainen-vainio@humak.edu

Wilderness Adventure and Outdoor Activities

This module familiarises students with the basic outdoor skills as well as the methods of adventure education and experimental learning outdoors. Students learn to take responsibility for themselves as well as for their companions in different terrain and weather conditions. Students also learn how to use the most commonly used equipment. During these studies students participate in planning and carrying out outdoor activities and they learn how to work in groups. After completing the module students will be competent in basic outdoor skills, have gained skills to work as instructors of experiential learning situations in outdoor activities, be able to plan and carry out happenings based on experience in wilderness.

Methods of study: Contact lessons, experiential learning, learning diary

Prerequisites: None
Entry qualifications: Enrolment within the Socrates network
Study Period: 28.4.–31.5.2003
Fees: Can be negotiated with the Suolahti

Unit of Humanities Polytechnic
Application deadline: 28.3.2003
Credits: 10 ECTS

Further information and applications:

Humanities Polytechnic
Suolahti Unit
Savontie 10
44200 Suolahti, Finland
tel +358 14 574 5500, fax +358 14 574 5505
suolahti@humak.edu

Production and Management of the Ugrian festival

Students will participate in the production and management of the Ugrian festival held in Imatra. The festival contains numerous performances, mainly music, produced by different Finno-Ugrian peoples. The main event of the festival will be a new Finno-Ugrian production, where theatre, music and dance are combined. The production will be rehearsed and performed by local performers together with foreign guest artists. The aim of the festival is to promote the awareness of Finno-Ugrian cultures in Finland and bring them closer to the public. The students become acquainted with the Finno-Ugrian culture in daily life and learn to see how the past and present are intertwined. They will also reflect upon how to render folk-culture into a viable modern. Each year a different emphasis is placed on the art forms produced during the festival. The course is completed as work placement and the working language is English.

Prerequisites: None
Entry qualifications: Enrolment within the Socrates network
Study period: 1.8.–1.9.2002
Fees: None

Application deadline: 27.6.2002

Credits: 10 ECTS

Further information and applications:

Humanities Polytechnic

Joutseno Unit

Mr Juha Iso-Aho

Pöyhännientie 2

54100 Joutseno, Finland

tel +358 5 610 0114, fax +358 5 610 0125

juha.iso-aho@humak.eu

Cultural Production in an International Environment

Course content:

This module is a part of a transatlantic project between three partners in Europe and three in Canada. The European partners are Humanities Polytechnic in Finland, University of Trento in Italy and Hogeschool Rotterdam in Holland. The Canadian partners are: the University of Nipissing, The University of York and L'Université du Québec à Montréal.

The students will get an interesting, multicultural insight into the different ways of questioning the same topic. During the Modular Course "Cultural Production in an International Environment" the students will learn the different approaches used in different countries while producing for example cultural events or studying multicultural issues. Each partner approaches the common theme from a different perspective. Different learning methods will be used during the course. The Modular Course gives the students the possibility to learn about international project work and co-operation in practice.

This course includes several different parts: An introduction to the theme (40 hours), the

specific course topic planned and taught by each partner (6*20 hours) and the Conclusion (40 hours). The topics developed by each partner may include the following: cultural identity, culture as a semiotic process, culture and history, transmission of tradition, story telling, native creativity in Canada, experiences and realities in multi-cultural groups and cultural stereotypes.

Methods of study: Contact lessons, e-learning, video-conference, group work and learning diary.

Prerequisites: None

Ents: Enrolment within the Socrates network or EU-Canada project

Study period: 24.3.–4.2003

Fees: None

Application deadline: 5.3.2003

Credits: 10 ECTS

Further information and applications:

Humanities Polytechnic

Turku Unit Harjattulantie 60

20690 Turku, Finland

tel +358 2 2762 000, fax +358 2 2762 001

sari.vanhanen@humak.eu

Introduction to Contemporary Visual Culture

Course content:

The course will introduce contemporary visual practices ranging from media to design and visual arts, and engage the students in critical discussions and projects that will examine the theoretical, cultural and social conditions of these practices.

Methods of study: Contact lessons and e-learning.

Prerequisites: None
Entry qualifications: Enrolment within the Socrates network
Study period: 13.1.–16.2.2003
Fees: None
Application deadline: 20.11.2002
Credits: 10 ECTS

Further information and applications:
Humanities Polytechnic
Turku Unit
Harjattulantie 60
20690 Turku, Finland
tel +358 2 2762 000, fax +358 2 2762 001
leena.krekula@humak.edu

Youth Work in NGOs

Course content
The module offers a possibility for a student to become acquainted with youth work in foreign NGO organisations. The most important aim is to recognise and evaluate different orientations to NGOs and to obtain skills in comparing their benefits and disadvantages. In this module the student will study management, financing and legislation of NGO organisation. The students will acquire knowledge of international and foreign youth work organisations. They will also understand the formal and informal structures of youth work.

Methods of study: Project-work, work placement

Prerequisites: None
Entry qualifications: Enrolment within the Socrates network
Study period: 13.1.–16.2.2003
Fees: None
Application deadline: 20.11.2002
Credits: 10 ECTS

Further information and applications:
Mr Mikko Vatka
Humanities Polytechnic
The Lohja Unit
Karstuntie 537
08450 Hormajärvi, Finland
tel +358 19 357 8128, fax +358 19 357 81 50
lohja@humak.edu

Human Rights and Eradication of Racism

Course content:
The module will make students acquainted with major agreements and principles of Human Rights and the contexts in which they occur. Students will be conversant with different approaches to racism and will appreciate anti-racist aims and campaigns in youth work. The purpose of the module is to give students an ability to understand Human rights in a broader sense and understand their responsibility within their work place at the same time. The students understand the basic principles of Human Rights. In addition they will understand the aims and means of anti-racist activities. The unit will be taught in close co-operation with different international organizations such as the United Nations and Amnesty International. Human rights and breaking these will be closely looked at in different parts of the world. The studying material will be handed out to students at the beginning of the unit.

Methods of study
The Unit will consist of 48 hours of teaching and seminar workshops. At the end of the unit the students will write reports concentrating on certain geographical areas and Human rights. These reports will be presented at a seminar held at the end of the Modular Course.
Work placement: the student can study the unit at a suitable work place.

Defined project: The student can study the unit as a part of a larger project or as a project of its own.

International learning environment: The student can study the unit abroad for instance in International organizations

Some Internet links:

www.oneworld.net, www.ecre.org

www.enar-eu.org, www.yk-liito.fi

www.refugees.org, www.refugeenet.org.

Prerequisites: None

Entry qualifications: Enrolment within the Socrates network

Study period: period 8

Fees: None

Application deadline:

Credits: 10 ECTS

Further information and applications:

Mrs Tarja Kuula

Humanities Polytechnic

The Lohja Unit

Karstuntie 537

08450 Hormajärvi. Finland

tel +358 50 357 5097, fax +358 19 357 81 50

lohja@humak.edu

International Civil Society and Globalisation

Course content

The module provides with a concise but wide-ranging introduction to the topic by stressing the relationship between theory and practise and relates the evolution of international relations theory to the history of the past. The aim is to argue for the relevance of voluntary, non-state, collective social and political agency in international relations. The module provides students with critical point of views for the recent approaches of the study of civil society and

international relations and presents an alternative historical account on the interaction between these two spheres. It makes a theoretical case for the importance of social movements in world politics arguing that modern social movements which emerge out of civil society have been instrumental in shaping the contemporary international system. The students acquire an understanding of international relations and the role of civil society in this context. The students will learn to analyse different social movements. In addition the students learn the English terminology related to the study of international relations.

Methods of study Independent work:

The module can be completed independently by reading the compulsory books and 2-4-books of the alternative list. Student takes an examination and writes some essays.

International project:

Taking part in an international project recognized abroad could be an alternative way of completing the module. In addition the student has to write a report based on the compulsory reading list and individual experience of the project.

Reading list:

Brown, Chris (2001): Understanding International Relations

Colas, Alejandro (2002): International Civil Society: Social Movements in World Politics

Prerequisites: None

Entry qualifications: Enrolment within the Socrates network

Study period: 13.1.–16.2.2003 (periods 5–8)

Fees: None

Application deadline: 20.11.2002

Credits: 10 ECTS

Further information and applications:

Reijo Viitanen
Humanities Polytechnic
The Lohja Unit
Karstuntie 537
08450 Hormajärvi, Finland
tel +358 19 357 8160, fax +358 19 357 81 50
lohja@humak.edu

Wilderness Adventure and Outdoor Activities

Course content

This module familiarises students with the basic outdoor skills as well as the methods of adventure education and experimental learning in outdoors. Students learn to take responsibilities for themselves and for their companions in different terrains and weather conditions. Students also learn how to use the most commonly used equipment. During these studies students participate in planning and carrying out outdoor activities and learn how to work in groups.

After completing the module students will:

be competent in basic outdoor skills
gain skills to work as an instructor of
experimental learning situations in outdoor
activities

be able to plan and carry out a happening
based on experience in wilderness

Methods of study:

Practical training, Defined project,
International learning environment

Core reading list:

McManners, Hugh (1995): The Back Packers
handbook. London: Dorling Kindersley
Limited

Rohnke, K & Butler S, (1995): Quicksilver.
Project Adventure. Pages 1–72

Prerequisites: None

Entry qualifications: Enrolment within the
Socrates network

Study period: 13.1.–16.2.2003

Fees: None

Application deadline: 20.11.2002

Credits: 10 ECTS

Further information and applications:

Hannele Pulkamo

Humanities Polytechnic

The Lohja Unit

Karstuntie 537

08450 Hormajärvi, Finland

tel +358 19 357 81 60, fax +358 19 357 81 50

lohja@humak.edu